

Hrvatski Telekom d.d.

Konsolidirana financijska izvješća

31. prosinca 2017.

Sadržaj

Stranica

Odgovornost za konsolidirana financijska izvješća	2
Izvješće ovlaštenog revizora	3
Konsolidirano izvješće o sveobuhvatnoj dobiti	11
Konsolidirano izvješće o financijskom položaju	13
Konsolidirano izvješće o novčanim tijekovima	15
Bilješka konsolidirano izvješće o novčanim tijekovima - neto dug	16
Konsolidirano izvješće o promjenama kapitala	17
Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća	19

Odgovornost za konsolidirana financijska izvješća

Temeljem važećeg hrvatskog Zakona o računovodstvu, Uprava je dužna osigurati da se konsolidirana financijska izvješća za svaku financijsku godinu sastave u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja (MSFI) koje je odobrila Europska unija („EU“), tako da daju istinitu i objektivnu sliku financijskog položaja i rezultata poslovanja društva Hrvatski Telekom d.d. i ovisnih društava („Grupa“) za to razdoblje.

Uprava razumno očekuje kako Grupa ima odgovarajuća sredstva za nastavak poslovanja u doglednoj budućnosti. Iz navedenog razloga, Uprava i dalje prihvaća načelo neograničenosti vremena poslovanja pri izradi konsolidiranih financijskih izvješća.

Odgovornosti Uprave pri izradi konsolidiranih financijskih izvješća uključuju osiguravanje:

- odabira i dosljednog primjenjivanja odgovarajućih računovodstvenih politika;
- razumnih i opreznih prosudbi i procjena;
- primjenjivanja važećih računovodstvenih standarda; te
- pripremu konsolidiranih financijskih izvješća po načelu trajnosti poslovanja, osim ako je neprimjereno pretpostaviti hoće li Grupa nastaviti svoje poslovne aktivnosti.

Uprava je odgovorna za vođenje ispravnih računovodstvenih evidencija koje će u bilo koje doba s prihvatljivom točnošću odražavati financijski položaj Grupe, kao i njegovu usklađenost s važećim hrvatskim Zakonom o računovodstvu. Uprava je također odgovorna za očuvanje imovine Grupe te stoga i za poduzimanje razumnih mjera radi sprječavanja i otkrivanja pronevjera i ostalih nepravilnosti.

Uprava je odobrila konsolidirana financijska izvješća za izdavanje dana 16. veljače 2018. godine.

Hrvatski Telekom d.d.
Roberta Frangeša Mihanovića 9
10000 Zagreb
Republika Hrvatska

16. veljače 2018. godine

Marija Felkel
Članica Uprave i glavna direktorica za ljudske resurse

Boris Batelić
Član Uprave i glavni direktor za korisničko iskustvo

Nataša Rapačić
Članica Uprave i glavna operativna direktorica za privatne korisnike

Potpisano u ime Grupe,

Davor Tomašković
Predsjednik Uprave i glavni direktor

Daniel Daub
Član Uprave i glavni direktor za financije

Boris Džilo
Član Uprave i glavni direktor za tehniku i informacijske tehnologije

Saša Kramar
Član Uprave i glavni operativni direktor za poslovne korisnike

Izvjeshće neovisnog revizora

Dioničarima i Upravi društva Hrvatski Telekom d.d.:

Izvjeshće o reviziji konsolidiranih financijskih izvještaja

Mišljenje

Prema našem mišljenju, priloženi konsolidirani financijski izvještaji istinito i fer prikazuju konsolidirani financijski položaj društva Hrvatski Telekom d.d. ("Društvo") i njegovih podružnica (zajedno "Grupa") na dan 31. prosinca 2017. i njezinu konsolidiranu financijsku uspješnost te njezine novčane tokove za tada završenu godinu u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su usvojeni u Europskoj uniji (MSFI).

Naše mišljenje je usklađeno s našim dodatnim izvještajem Revizijskom odboru.

Što smo revidirali

Konsolidirani financijski izvještaji Grupe sadrže slijedeće:

- konsolidirano izvješće o sveobuhvatnoj dobiti za godinu završenu 31. prosinca 2017.;
 - konsolidirano izvješće o financijskom položaju na dan 31. prosinca 2017.;
 - konsolidirano izvješće o promjenama kapitala za godinu tada završenu;
 - konsolidirano izvješće o novčanim tijekovima za godinu tada završenu; i
 - bilješke uz konsolidirana financijska izvješća, uključujući sažetak značajnih računovodstvenih politika.
-

Osnova za mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima (MRevS-ima). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u našem izvješću u odjeljku o *Odgovornosti revizora za reviziju konsolidiranih financijskih izvještaja*.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo dobili dostatni i primjereni te da čine odgovarajuću osnovu za naše mišljenje.

Neovisnost

Neovisni smo od Grupe u skladu s *Kodeksom etike za profesionalne računovođe* Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (*IESBA Kodeksom*) i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s IESBA Kodeksom.

Prema našim najboljim saznanjima i uvjerenju, izjavljujemo da su nerevizijske usluge koje smo pružili Grupi u skladu s primjenjivim zakonskim propisima u Republici Hrvatskoj te da nismo pružili nerevizijske usluge koje su zabranjene člankom 5(1) Uredbe (EU) br. 537/2014.

Nerevizijske usluge koje smo pružili Grupi u razdoblju od 1. siječnja 2017. godine do 31. prosinca 2017. godine su objavljene u bilješci 40 uz konsolidirana financijska izvješća.

PricewaterhouseCoopers d.o.o., Heinzelova 70, 10000 Zagreb, Hrvatska
T: +385 (1) 6328 888, F: +385 (1) 6111 556, www.pwc.com/hr

Naš pristup reviziji

Pregled

- Značajnost za konsolidirane financijske izvještaje kao cjelina: 75 milijuna kuna, što predstavlja 2,5% od dobiti prije poreza, kamata i amortizacije (engl. EBITDA).
 - Obavili smo reviziju četiri pravna subjekta u Hrvatskoj (Hrvatski Telekom, Combis, Iskon i Optima) i jednog pravnog subjekta u Crnoj Gori.
 - Naš revizijski opseg je obuhvatio 99% Grupnih prihoda i 99% apsolutne vrijednosti pripadajuće Grupne dobiti.
 - Kapitalizacija prava na sadržaj
 - Poslovno spajanje
 - Umanjenje vrijednosti goodwilla
-

Oblikovali smo našu reviziju utvrđujući značajnost i procjenjujući rizike značajnog pogrešnog prikazivanja u konsolidiranim financijskim izvještajima. Konkretno, razmatrali smo područja subjektivnih procjena uprave; kao na primjer, značajne računovodstvene procjene koje uključuju pretpostavke i uzimaju u obzir buduće događaje koji su inherentno neizvjesni. Također smo obavili postupke vezano za zaobilaženje internih kontrola od strane uprave, uključujući između ostalog i analizu da li postoje dokazi koji bi upućivali na pristranost koja predstavlja rizik materijalne pogreške kao posljedicu prijevare.

Značajnost

Na opseg naše revizije je utjecala naša primjena značajnosti. Revizija je oblikovana kako bi se moglo steći razumno uvjerenje o tome jesu li konsolidirani financijski izvještaji bez značajnog pogrešnog prikaza. Pogrešni prikazi mogu nastati kao posljedica prijevare ili pogreške. Smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbroju, utječu na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih konsolidiranih financijskih izvještaja.

Temeljem naše profesionalne prosudbe utvrdili smo određene kvalitativne pragove značajnosti, uključujući značajnost za konsolidirane financijske izvještaje kao cjelinu, kako je prikazano u tabeli niže. Oni su nam, zajedno s kvalitativnim razmatranjima, pomogli u određivanju opsega revizije, vrste, vremenskog rasporeda i obujma naših revizijskih postupaka, kao i utvrđivanju utjecaja pogrešnog prikazivanja, pojedinačno i u zbroju na konsolidirane financijske izvještaje kao cjelinu.

Značajnost za konsolidirane financijske izvještaje kao cjelina

75 milijuna kuna

Kako smo je utvrdili

2,5% od EBITDA. EBITDA (2.987 milijuna kuna) je dobit iz osnovne djelatnosti (1.118 milijuna kuna) uvećana za amortizaciju i umanjenje vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine (1.869 milijuna kuna).

Obrazloženje za korišteno odabrano mjerilo

Smatramo da je EBITDA ključni pokazatelj u industriji Grupe i predstavlja najčešće korišteno mjerilo uspješnosti poslovanja Grupe od strane dioničara.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja koja su bila, po našoj profesionalnoj prosudbi, od najveće važnosti za našu reviziju konsolidiranih financijskih izvještaja tekućeg razdoblja. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije konsolidiranih financijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima, i mi ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

Ključna revizijska pitanja

Kako smo revidirali Ključno revizijsko pitanje

Kapitalizacija prava na sadržaj

Vidjeti bilješku 2.4 e (Sažetak računovodstvenih politika) i bilješku 15 (Nematerijalna imovina). U konsolidiranom izvješću o financijskom položaju Grupe iskazana je kapitalizirana nematerijalna imovina u ukupnom iznosu od 2.539 milijuna kuna koja uključuje kapitalizirana prava na sadržaj u iznosu od 309 milijuna kuna.

Usmjerili smo pozornost na ovo područje zbog značajnosti kapitaliziranih troškova i činjenice da se radi o prosudbi vezano uz primjenu smjernica uključenih u MRS-u 38 - *Nematerijalna imovina*. Naša revizija je bila usmjerena na slijedeća dva ključna rizika: (1) rizik da li su ispunjeni kriteriji potrebni za kapitalizaciju takvih troškova i (2) rizik da procjene uprave vezano uz buduća plaćanja po ugovorima za sadržaj nisu razumne.

Dobili smo detaljni pregled kapitaliziranih ugovora za sadržaj u tekućem i prethodnim razdobljima i uskladili navedeni pregled s podacima iz prethodne godine i podacima iz glavne knjige tekuće godine. Uskladom nisu uočene značajne razlike.

Pregledom odgovarajućih ugovora i faktura testirali smo uzorak kapitaliziranih troškova kako bismo procijenili da li su kapitalizirani sukladno računovodstvenoj politici Grupe.

Nadalje, procijenili smo razumnost pretpostavki (očekivani broj budućih kupaca i diskontna stopa) korištenih za mjerenje budućih plaćanja. Usporedili smo procjenu očekivanog broja kupaca s povijesnim podacima, te razmotrili konzistentnost pretpostavke buduće stope rasta s poslovnim planovima uprave. Također smo usporedili korištenu diskontnu stopu s tržišnim podacima. Nismo identificirali odstupanja.

Stoga smo utvrdili da su troškovi kapitalizirani u skladu s računovodstvenom politikom Grupe te da su procjene uprave bile razumne.

Ključna revizijska pitanja

Poslovno spajanje

Vidjeti bilješku 3 Poslovna spajanja.

Dana 29. lipnja 2017. godine, nakon odgovarajućih regulatornih odobrenja, Grupa je dovršila stjecanje društva H1 Telekom. Naknadno, 31. srpnja 2017. godine, H1 Telekom je pripojen društvu u Grupi (OT-Optima Telekom) i prestao je postojati kao zasebni pravni subjekt.

Na osnovu razlike između naknade za stjecanje i fer vrijednosti neto utvrđive stečene imovine, koja uključuje imovinu utvrđenu kod stjecanja kao što su odnosi s kupcima i zaštitni znak, Uprava je utvrdila goodwill proizašao iz stjecanja H1 u iznosu 88 milijuna kuna.

Usmjerili smo pozornost na ovo područje budući da je računovodstveno iskazivanje poslovnih spajanja kompleksno i uključuje značajne prosudbe i procjene, naročito vezano uz vrednovanje nenovčane naknade za stjecanje (dionice) i alokaciju cijene transakcije na utvrdivu neto imovinu i goodwill.

Kako smo revidirali Ključno revizijsko pitanje

Pročitali smo relevantni sporazum, ugovore i zapisnike sa sastanaka uprave koji podupiru računovodstvo stjecanja primijenjeno na ovu transakciju.

Testirali smo vrednovanje naknade za stjecanje, te kompletnost i vrednovanje utvrđive imovine i obveza provodeći slijedeće postupke:

- Procijenili smo kompletnost i točnost utvrđive imovine i obveza usporedbom s revidiranim financijskim izvještajima društva H1, našim poznavanjem industrije i raspravom s upravom.
- Koristili smo PwC stručnjake za procjene za ocjenu primjerenosti korištenih modela vrednovanja i neovisni preračun procjena pripremljenih od strane uprave.
- Ključne pretpostavke korištene u vrednovanjima, uključujući diskontu stopu i stopu rojaliteta korištenu za vrednovanje zaštitnog znaka usporedili smo s tržišnim podacima.
- Analizirali smo pretpostavke uprave u poslovnim planovima korištenim za vrednovanje (stope rasta i uštede u troškovima kao rezultat sinergija) usporedbom s povijesnim financijskim podacima i budućim projekcijama novčanih tokova društva OT-Optima Telekom.
- Provjerili smo matematičku točnost napravljenih procjena uključujući izračun pripadajućeg goodwilla.
- Provjerili smo da su korisni vjekovi utvrđive nematerijalne imovine u skladu s korisnim vjekovima slične imovine koju Grupa koristi.

Utvdili smo da su ključne procjene i pretpostavke primijenjene u vrednovanju nenovčane naknade za stjecanje i rasporeda naknade za stjecanje bile unutar razumnog raspona očekivanog na temelju naše revizije, te da je transakcija poslovnog spajanja na odgovarajući način priznata i objavljena u konsolidiranim financijskim izvještajima.

Ključna revizijska pitanja

Kako smo revidirali Ključno revizijsko pitanje

Umanjenje vrijednosti goodwilla

Vidjeti bilješku 2.3 (Značajne računovodstvene prosudbe, procjene i pretpostavke, bilješku 15 (Nematerijalna imovina). U okviru konsolidiranog izvješća o financijskom položaju Grupe iskazan je goodwill u iznosu od 456 milijuna kuna.

Prema zahtjevima MSFIa, Grupa mora, minimalno godišnje, provesti test umanjenja vrijednosti goodwilla. Usmjerali smo pozornost na ovo područje budući da procjena 'fer vrijednosti umanjene za troškove otuđenja' jedinica koje generiraju novac uključuju značajne prosudbe budućih rezultata poslovanja, naročito onih koje se odnose na projekcije novčanih tokova (projekcije prihoda i stope rasta) i primijenjenu diskontnu stopu.

U procjeni pretpostavki uprave objavljenih u bilješci 2.3 kao i korištenih metodologija (model diskontiranih novčanih tokova), koristili smo pomoć internih stručnjaka za procjene kako bismo procijenili korištene metodologije i temeljne pretpostavke.

S upravom smo raspravljali o njihovim procjenama projekcija budućih novčanih tokova i procesa na temelju kojih su napravljene. Provjerili smo matematičku točnost povezanih izračuna, te smo usporedili projekcije novčanih tokova s odobrenim planovima. Nismo uočili značajna odstupanja.

Usporedili smo ovogodišnje stvarne rezultate s prošlogodišnjim projekcijama kao indikaciju kvalitete procesa planiranja. Nismo našli značajne razlike.

Procijenili smo i preispitali korištenu diskontnu stopu, uspoređujući je sa stopama koje koriste usporedive organizacije i s tržišnim podacima. Pregledali smo analizu osjetljivosti ključnih pretpostavki, koju je napravila uprava, kako bismo utvrdili u kojoj mjeri promjene u tim pretpostavkama pojedinačno ili skupno mogu dovesti do umanjenja vrijednosti goodwilla. Utvrdili smo da je diskontna stopa nakon poreza koju je koristila uprava konzistentna s tržišnim podacima, te da je korištena stopa rasta konzistentna s povijesnim rezultatima i da nije veća od procjena za tu industriju.

Slažemo se s procjenom uprave da na temelju dostupnih dokaza ne postoji potreba za značajnim umanjenjem knjigovodstvene vrijednosti goodwilla.

Kako smo odredili opseg revizije Grupe

Prilagodili smo opseg revizije kako bismo obavili dostatnu razinu posla koja nam omogućava izražavanje mišljenja na konsolidirane financijske izvještaje kao cjelinu, uzimajući u obzir strukturu Grupe, računovodstvene procese i kontrole te industriju u kojoj Grupa posluje.

Prilikom utvrđivanja našeg sveobuhvatnog pristupa grupnoj reviziji, odredili smo vrstu posla koju je bilo potrebno odraditi direktno od strane nas, kao grupnog revizijskog tima ili revizora komponenti čije su procedure obavljene sukladno našim instrukcijama. Tamo gdje je posao obavljen od strane revizora komponenti, odredili smo razinu našeg uključivanja potrebnog za provođenje revizijskog posla nad tim komponentama kako bismo mogli zaključiti da li je prikupljeno dovoljno primjerenih dokaza koji čine osnovu za naše mišljenje o konsolidiranim financijskim izvještajima Grupe kao cjeline.

Zajedno s matičnim društvom, identificirali smo pet komponenti za koje je napravljena revizija u punom opsegu, dok za dvije beznačajne komponente nisu napravljeni nikakvi revizijski postupci.

Revizijski postupci obavljeni kod svih značajnih komponenti i od strane grupnog revizijskog tima omogućili su nam pokriće od 99% ukupne Grupne imovine, 99% Grupnih prihoda i 99% apsolutne vrijednosti pripadajuće Grupne dobiti prije poreza.

Provodeći gore navedene postupke na razini svih značajnih komponenti uz dodatne postupke na razini Grupe, prikupili smo dovoljno primjerenih revizijskih dokaza vezano uz financijske informacije Grupe u cjelini, koje daju osnovu za naše mišljenje na konsolidirane financijske izvještaje.

Izveštavanje o ostalim informacijama uključujući Izvešće posloводства i Izjavu o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja

Uprava je odgovorna za ostale informacije. Ostale informacije sadrže informacije uključene u Godišnje izvješće Grupe koje uključuje Izvešće posloводства i Izjavu o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja, (ali ne uključuju konsolidirane financijske izvještaje i naše izvješće neovisnog revizora o njima).

Naše mišljenje o konsolidiranim financijskim izvještajima ne obuhvaća ostale informacije, uključujući i Izvešće posloводства te Izjavu o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja.

U vezi s našom revizijom konsolidiranih financijskih izvještaja, naša je odgovornost pročitati ostale informacije, i u provođenju toga, razmotriti jesu li ostale informacije značajno proturječne konsolidiranim financijskim izvještajima ili našim saznanjima stečenim u reviziji ili se drugačije čini da su značajno pogrešno prikazane.

U pogledu Izvešća posloводства i Izjave o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja, obavili smo također postupke propisane odredbama hrvatskog Zakona o računovodstvu. Ti postupci uključuju provjeru da li Izvešće posloводства uključuje objave zahtijevane člankom 21. i 24. Zakona o računovodstvu, te da li Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja uključuje informacije definirane u članku 22. Zakona o računovodstvu.

Temeljeno na poslu koji smo obavili tijekom revizije, prema našem mišljenju:

- Informacije u Izvešču posloводства i Izjavi o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja za financijsku godinu za koju su konsolidirani financijski izvještaji pripremljeni usklađene su, u svim značajnim odrednicama, s konsolidiranim financijskim izvještajima;
- Izvešće posloводства sastavljeno je u skladu s člankom 21. i 24. Zakona o računovodstvu; te
- Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja uključuje informacije definirane u članku 22. Zakona o računovodstvu.

Nadalje, na temelju poznavanja i razumijevanja poslovanja Grupe i njezina okruženja stečenog u okviru revizije, od nas se zahtijeva da izvijestimo ukoliko zaključimo da postoji značajni pogrešni prikaz u Izvešču posloводства i Izjavi o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja. U tom smislu mi nemamo ništa za izvijestiti.

Odgovornost uprave i onih koji su zaduženi za nadzor za konsolidirane financijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje konsolidiranih financijskih izvještaja koji daju istinit i fer prikaz u skladu s MSFI, i za one interne kontrole za koje uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja konsolidiranih financijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške.

U sastavljanju konsolidiranih financijskih izvještaja, uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Grupe da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem, za objavljivanje okolnosti vezanih uz vremensku neograničenost poslovanja ako je to primjenjivo te za korištenje računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako uprava namjerava likvidirati Grupi ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za nadzor su odgovorni za nadziranje procesa financijskog izvještavanja Grupe.

Odgovornost revizora za reviziju konsolidiranih financijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li konsolidirani financijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške i izdati izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kad ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili pogreške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbroju, utječu na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih konsolidiranih financijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- Prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza konsolidiranih financijskih izvještaja, zbog prijevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prijevare može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilazanje internih kontrola.
- Stječemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo osmislili revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Grupe.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila uprava.
- Zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi uprava i, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Grupe da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem izvješću neovisnog revizora na povezane objave u konsolidiranim financijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg izvješća neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Grupa prekine s vremenski neograničenim poslovanjem.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj konsolidiranih financijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li konsolidirani financijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.
- Prikupljamo dostatne primjerene revizijske dokaze vezano za financijske informacije subjekata ili poslovnih aktivnosti unutar Grupe kako bismo mogli izraziti mišljenje na konsolidirane financijske izvještaje. Mi smo odgovorni za usmjeravanje, nadzor i provedbu grupne revizije. Mi smo samostalno odgovorni za naše izvješće neovisnog revizora.

Mi komuniciramo s onima koji su zaduženi za nadzor, između ostalih pitanja, planirani djelokrug i vremenski raspored revizije i važne revizijske nalaze, uključujući značajne nedostatke u internim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije.

Mi također dajemo izjavu onima koji su zaduženi za nadzor da smo postupili u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima u vezi s neovisnošću i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utječu na našu neovisnost, kao i, gdje je primjenjivo, o povezanim mjerama zaštite.

Između pitanja o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za nadzor, mi određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji konsolidiranih financijskih izvještaja tekućeg razdoblja i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ta pitanja u našem izvješću neovisnog revizora, osim ako zakon ili regulativa sprječava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u iznimno rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba priopćiti u našem izvješću neovisnog revizora jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice priopćavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takve objave.

Izvješće o ostalim zakonskim i regulatornim zahtjevima

Imenovanje

Prvi put smo imenovani za revizore Grupe 4. svibnja 2011. godine. Naše imenovanje je obnavljano na godišnjoj razini odlukom skupštine i predstavlja ukupno neprekinuto razdoblje angažmana od 7 godina.

Angažirani partner u reviziji odgovoran za ovo izvješće neovisnog revizora je Tamara Maćašović.

PricewaterhouseCoopers d.o.o.
PricewaterhouseCoopers d.o.o.
Heinzlova 70, Zagreb
16. veljače 2018.

Tamara Maćašović
Ovlašteni revizor i član Uprave

PricewaterhouseCoopers d.o.o.⁴
za reviziju i konzalting
Zagreb, Heinzlova 70

Konsolidirano izvješće o sveobuhvatnoj dobiti
 Za godinu završenu 31. prosinca 2017. godine

	Bilješke	2017. godina milijuni kuna	2016. godina milijuni kuna
Prihodi od osnovne djelatnosti	4	7.756	6.985
Ostali prihodi	5	174	144
Troškovi prodane robe, materijala i energije	6	(1.612)	(1.354)
Troškovi usluga	7	(775)	(743)
Troškovi osoblja	9	(1.073)	(987)
Kapitalizirani troškovi rada u vlastitoj režiji		158	101
Amortizacija i umanjenje vrijednosti dugotrajne imovine	8	(1.869)	(1.497)
Ostali troškovi	10	(1.641)	(1.410)
Dobit iz osnovne djelatnosti	4	1.118	1.239
Financijski prihodi	11	38	64
Financijski troškovi	12	(174)	(144)
Financijski troškovi – neto		(136)	(80)
Neto udjeli u ulaganjima koja se obračunavaju metodom udjela	18	2	3
Dobit prije poreza na dobit		984	1.162
Porez na dobit	13	(180)	(234)
Dobit godine		804	928
Stavke koje bi se mogle reklasificirati u sveobuhvatnu dobit			
Promjene u vrijednosti financijske imovine raspoložive za prodaju		3	(1)
Ostala sveobuhvatna dobit za godinu, neto od poreza		3	(1)
Ukupno sveobuhvatna dobit za godinu, neto od poreza		807	927

Konsolidirano izvješće o sveobuhvatnoj dobiti (nastavak)
 Za godinu završenu 31. prosinca 2017. godine

	Bilješke	2017. godina milijuni kuna	2016. godina milijuni kuna
Dobit godine pripisuje se:			
Redovnim dioničarima Društva		863	934
Nekontrolirajući interes		<u>(59)</u>	<u>(6)</u>
		<u>804</u>	<u>928</u>
Ukupna sveobuhvatna dobit proizašla iz neprekinutog poslovanja raspoređuje se:			
Redovnim dioničarima Društva		866	933
Nekontrolirajući interes		<u>(59)</u>	<u>(6)</u>
		<u>807</u>	<u>927</u>
Zarada po dionici			
Osnovne i razrijeđene, iz neprekinutog poslovanja za dobit godine pripisivu redovnim dioničarima Društva	14	<u>10,55 kuna</u>	<u>11,40 kuna</u>

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovih konsolidiranih financijskih izvješća.

Konsolidirano izvješće o financijskom položaju
Na dan 31. prosinca 2017. godine

	Bilješke	31. prosinca 2017. milijuni kuna	31. prosinca 2016. milijuni kuna
IMOVINA			
Dugotrajna imovina			
Nematerijalna imovina	15	2.539	1.738
Nekretnine, postrojenja i oprema	16	6.140	5.576
Ulaganje u nekretnine	17	35	44
Ulaganja koja se obračunavaju metodom udjela	18	379	377
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	19	948	949
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	21	248	121
Bankovni depoziti	23	6	26
Odgođena porezna imovina	13	90	59
Ukupna dugotrajna imovina		10.385	8.890
Kratkotrajna imovina			
Zalihe	20	128	111
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	21	1.630	1.328
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja	22	246	261
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	19	-	46
Bankovni depoziti	23	197	1.143
Novac i novčani ekvivalenti	23	3.152	2.676
Ukupna kratkotrajna imovina		5.353	5.565
UKUPNA IMOVINA		15.738	14.455

Konsolidirano izvješće o financijskom položaju (nastavak)

Na dan 31. prosinca 2017. godine

	Bilješke	31. prosinca 2017. milijuni kuna	31. prosinca 2016. milijuni kuna
KAPITAL I OBVEZE			
Kapital i rezerve			
Dionički kapital	28	9.823	9.823
Zakonske rezerve	29	491	491
Rezerve iz tržišne vrijednosti i učinak teč. razlika		2	3
Rezerve za trezorske dionice	30	38	-
Trezorske dionice	30	(38)	-
Zadržana dobit	31	1.888	1.567
Ukupno		12.204	11.884
Nekontrolirajući interes		369	163
Ukupni kapital i rezerve		12.573	12.047
Dugoročne obveze			
Rezerviranja za ostale obveze i troškove	27	60	42
Posudbe	37	302	262
Obveze prema zaposlenicima	26	13	12
Prihod budućih razdoblja	25	21	19
Ostale obveze	24	290	148
Obveze za financijske najmove	37	4	42
Odgođena porezna obveza	13	47	36
Ukupne dugoročne obveze		737	561
Kratkoročne obveze			
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	24	2.155	1.615
Rezerviranja za ostale obveze i troškove	27	103	91
Obveze za financijske najmove	37	2	13
Obveza za porez na dobit		27	23
Prihodi budućih razdoblja	25	89	89
Posudbe	37	52	16
Ukupne kratkoročne obveze		2.428	1.847
Ukupne obveze		3.165	2.408
UKUPNI KAPITAL I OBVEZE		15.738	14.455

Konsolidirano izvješće o novčanim tijekovima

Za godinu završenu 31. prosinca 2017. godine

	Bilješke	2017. godina milijuni kuna	2016. godina milijuni kuna
Poslovne aktivnosti			
Dobit prije poreza na dobit		984	1.162
Amortizacija i umanjenje vrijednosti dugotrajne imovine	8	1.869	1.497
Prihod od kamata	11	(8)	(19)
Trošak kamata	12	122	93
Dobit od otuđenja imovine	5, 10	(70)	(35)
Ostali neto financijski troškovi (prihod)	11, 12	22	6
Udio u dobiti ulaganja u zajednički pothvat	18	(2)	(3)
Povećanje zaliha	20	(58)	(1)
Povećanje potraživanja i predujmova		(166)	(142)
Povećanje / (smanjenje) obveza i obračunatih troškova		327	(149)
Povećanje obveza prema zaposlenicima	26	1	-
Povećanje/(smanjenje)rezerviranja		21	(12)
Ostale negotovinske stavke		(1)	(19)
Novčani tijekovi iz poslovnih aktivnosti		3.041	2.378
Plaćene kamate		(129)	(78)
Plaćen porez na dobit		(221)	(225)
Neto novčani tijekovi iz poslovnih aktivnosti		2.691	2.075
Ulagačke aktivnosti			
Izdaci za kupnju dugotrajne imovine		(1.467)	(1.173)
Primici od prodaje dugotrajne imovine		98	55
Izdaci za stjecanje Crnogorskog Telekom, neto od stečenih novčanih sredstava	3	(866)	-
Kupnja financijske imovine raspoložive za prodaju i depozita		(41)	(1.018)
Primici od prodaje financijske imovine raspoložive za prodaju i depozita		76	972
Kupnja osiguranih depozita (obrnutih REPO poslova)	23	(255)	(2.207)
Primici od osiguranih depozita (obrnutih REPO poslova)	23	1229	1.608
Primici od kamata		11	18
Primici od dividendi (zajednički pothvat)	18	-	3
Neto novčani tijekovi korišteni u ulagačkim aktivnostima		(1.215)	(1.742)
Financijske aktivnosti			
Isplaćena dividenda	31	(491)	(491)
Isplaćena dividenda nekontrolirajućem interesu u podružnicama		(2)	-
Otplate za radio frekvencijski spektar, ugovore za sadržaj i EKI		(326)	(294)
Ostale financijske otplate		-	(30)
Otplate MCL		(8)	(8)
Otplata najmova i kredita		(116)	(10)
Stjecanje trezorskih dionica		(38)	-
Neto novčani tijekovi korišteni u financijskim aktivnostima		(981)	(833)
Neto povećanje novca i novčanih ekvivalenata		495	(500)
Novac i novčani ekvivalenti na dan 1. siječnja		2.676	3.174
Učinak promjene tečaja stranih valuta na novac i novčane ekvivalente		(19)	2
Novac i novčani ekvivalenti na dan 31. prosinca	23	3.152	2.676

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovih konsolidiranih financijskih izvješća.

Bilješka konsolidirano izvješće o novčanim tijekovima - neto dug
 Za godinu završenu 31. prosinca 2017. godine

	Novac/bankovno prekoračenje milijuni kuna	Likvidna ulaganja milijuni kuna	Financijski najam dospijeća do 1 godine milijuni kuna	Financijski najam dospijeća dužeg od 1 godine milijuni kuna	Posudbe dospijeća do 1 godine milijuni kuna	Posudba dospijeća dužeg od 1 godine milijuni kuna	Ostale financijske obveze (spektar, sadržaj i EKI) dospijeća do jedne godine milijuni kuna	Ostale financijske obveze (spektar, sadržaj i EKI) dospijeća dužeg od jedne godine milijuni kuna	Ukupno milijuni kuna
Neto dug na dan 31. prosinca 2016. godine	2.676	2.164	(13)	(42)	(16)	(262)	(218)	(140)	4.149
Novčani tijek	495	(1.013)	13	39	63	-	326	-	(77)
Stjecanje Crnogorskog Telekoma	-	-	-	-	(48)	-	(4)	(15)	(67)
Stjecanje H1	-	-	(1)	-	(12)	(73)	(8)	(19)	(113)
Reklasifikacija kratkoročnog dijela	-	-	-	-	(35)	35	(357)	357	-
Ostala nefinancijska kretanja	-	-	-	-	-	-	-	(465)	(465)
Tečajne razlike	(19)	-	(1)	(1)	(4)	(2)	-	-	(27)
Neto dug na dan 31. prosinca 2017. godine	3.152	1.151	(2)	(4)	(52)	(302)	(261)	(282)	3.400

Likvidna ulaganja sadrže bankovne depozite i financijsku imovinu raspoloživu za prodaju.

Konsolidirano izvješće o promjenama kapitala
Za godinu završenu 31. prosinca 2017. godine

	Dionički kapital	Zakonske rezerve	Rezerva iz tržišne vrijed. i učinak teč. razlika	Rezerve za trezorske dionice	Trezorske dionice	Zadržana dobit	Ukupno	Nekontrolirajući interes	Ukupan kapital
	milijuni kuna (bilješka 28)	milijuni kuna (bilješka 29)	milijuni kuna	milijuni kuna (bilješka 30)	milijuni kuna (bilješka 30)	milijuni kuna (bilješka 31)	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna
Stanje na dan 1. siječnja 2016. godine	9.823	444	4	-	-	1.193	11.464	166	11.276
Dobit godine	-	-	-	-	-	934	934	(6)	928
Ostala sveobuhvatna dobit godine	-	-	(1)	-	-	-	(1)	-	(1)
Ukupna sveobuhvatna dobit godine	-	-	(1)	-	-	934	933	(6)	927
Isplaćena dividenda dioničarima Društva (bilješka 31)	-	-	-	-	-	(491)	(491)	-	(491)
Povećanje zakonskih rezervi temeljem prijenosa iz zadržane dobiti	-	47	-	-	-	(47)	-	-	-
Vrijednost konverzije prava MCL	-	-	-	-	-	-	-	(8)	(8)
Ispravak pogreške HT d.d., Mostar iz prethodnih razdoblja (bilješka 18)	-	-	-	-	-	(22)	(22)	-	(22)
Stanje na dan 31. prosinca 2016. godine	9.823	491	3	-	-	1.567	11.884	163	12.047

Konsolidirano izvješće o promjenama kapitala
Za godinu završenu 31. prosinca 2017. godine

	Dionički kapital	Zakonske rezerve	Rezerva iz tržišne vrijed. i učinak teč. razlika	Rezerva za trezorske dionice	Trezorske dionice	Zadržana dobit	Ukupno	Nekontrolirajući interes	Ukupan kapital
	milijuni kuna (bilješka 28)	milijuni kuna (bilješka 29)	milijuni kuna	milijuni kuna (bilješka 30)	milijuni kuna (bilješka 30)	milijuni kuna (bilješka 31)	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna
Stanje na dan 31. prosinca 2016. godine	9.823	491	3	-	-	1.567	11.834	163	12.047
Dobit godine	-	-	-	-	-	863	863	(59)	804
Ostala sveobuhvatna dobit godine	-	-	3	-	-	-	3	-	3
Ukupna sveobuhvatna dobit godine	-	-	3	-	-	863	866	(59)	807
Isplaćena dividenda dioničarima Društva (bilješka 31)	-	-	-	-	-	(491)	(491)	-	(491)
Rezerve za trezorske dionice	-	-	-	38	-	(38)	-	-	-
Stjecanje trezorskih dionica	-	-	-	-	(38)	-	(38)	-	(38)
Vrijednost konverzije prava MCL	-	-	-	-	-	-	-	(8)	(8)
Stjecanje H1	-	-	-	-	-	-	-	43	43
Stjecanje Crnogorskog Telekom	-	-	-	-	-	(12)	(12)	231	219
Utjecaj promjene tečajnih razlika	-	-	(4)	-	-	(1)	(5)	(1)	(6)
Stanje na dan 31. prosinca 2017. godine	9.823	491	2	38	(38)	1.888	12.204	369	12.573

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovih konsolidiranih financijskih izvješća.

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća Za godinu završenu 31. prosinca 2017. godine

1 Korporativne informacije

Hrvatski Telekom d.d. („HT“ ili „Društvo“) je dioničko društvo čiji je većinski vlasnik društvo Deutsche Telekom Europe B.V. koje drži 51% temeljnog kapitala Društva. Deutsche Telekom Europe Holding B.V. u 100%-tnom je vlasništvu Deutsche Telekom Europe Holding B.V. Deutsche Telekom Europe Holding B.V. je u 100%-tnom vlasništvu Deutsche Telekom Europe Holding GmbH čiji je 100%-tni vlasnik Deutsche Telekom AG). Dakle, Deutsche Telekom AG je krajnje matično društvo.

Registrirana adresa ureda Društva je Roberta Frangeša Mihanovića 9, Zagreb, Hrvatska.

Broj zaposlenika Grupe na dan 31. prosinca 2017. godine bio je 5.304 (31. prosinca 2016. godine: 4.656).

Osnovne aktivnosti Grupe opisane su u bilješci 4.

Konsolidirana financijska izvješća za godinu završenu 31. prosinca 2017. godine odobrena su za objavu u skladu s odlukom Uprave od 16. veljače 2018. godine. Ova konsolidirana financijska izvješća mora odobriti i Nadzorni odbor u skladu sa hrvatskim Zakonom o trgovačkim društvima.

2.1. Osnova izvješćivanja

Konsolidirana financijska izvješća pripremljena su u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja (MSFI) koje je odobrila EU. Konsolidirana financijska izvješća su također u skladu sa hrvatskim Zakonom o računovodstvu koji se poziva na MSFI-je koje je odobrila EU.

Konsolidirana financijska izvješća sastavljena su prema načelu povijesnih troškova, uz izuzetke financijske imovine raspoložive za prodaju koja se iskazuje po fer vrijednosti (bilješka 19) kako je dalje navedeno u računovodstvenim politikama.

Konsolidirana financijska izvješća Grupe prikazana su u hrvatskim kunama („HRK“) koja je valuta objavljivanja Grupe. Svi iznosi objavljeni u konsolidiranim financijskim izvješćima izraženi su u milijunima kuna osim ako nije drugačije navedeno.

Konsolidirana financijska izvješća uključuju financijska izvješća društva Hrvatski Telekom d.d. i sljedećih ovisnih društava koja zajedno čine HT Gruppu („Grupa“):

Društvo	Zemlja	Osnovne djelatnosti	Vlasnički udjel	
			31. prosinca 2017.	31. prosinca 2016.
Combis d.o.o.	Republika Hrvatska	Pružanje informatičkih usluga	100%	100%
Iskon Internet d.d.	Republika Hrvatska	Pružanje internet i podatkovnih usluga	100%	100%
KDS d.o.o.	Republika Hrvatska	Pružanje usluga kabela TV	100%	100%
E-tours d.o.o.	Republika Hrvatska	Pružanje usluga putničke agencije	100%	100%
OT-Optima Telekom d.d. /i/	Republika Hrvatska	Pružanje internet i podatkovnih usluga	17,41%	19,02%
M-Tele d.o.o.	Republika Hrvatska	Zastupanje udjela inozemnih tvrtki	100%	-

Društvo M-Tele d.o.o., koje djeluje kao subjekt posebne namjene, posjeduje 76,53% dionica Crnogorskog Telekom AD.

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2017. godine

2.1. Osnova izvješćivanja (nastavak)

// Kontrola nad Optima telekomom d.d. (Optima) uspostavljena je kroz prijenos upravljačkih prava u skladu sa ugovorom sa Zagrebačkom bankom d.d., najvećim pojedinačnim dioničarom Optime.

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja uvjetno je dopustila koncentraciju sa Optimom i utvrdila set mjera vezano uz upravljanje i kontrolu nad Optimom, među kojima je i implementacija tzv. "Kineskog zida" između zaposlenika Optime i HT-a, a u svezi sa svim poslovno osjetljivim informacijama s izuzećem financijskih podataka potrebnih za konsolidaciju.

Kontrola HT-a nad Optimom prvotno je bila ograničena na period od četiri godine, do 18. lipnja 2018. godine.

HT je 14. lipnja 2017. godine zaprimio odluku Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja (AZTN) kojom je HT-u produljeno trajanje prava privremenog upravljanja društvom OT-Optima Telekom d.d. na razdoblje od dodatne tri godine, odnosno do 10. srpnja 2021 godine.

U srpnju 2021. godine pravo se automatski ukida, bez mogućnosti produženja. Na dan isteka treće godine HT je dužan započeti postupak prodaje svih svojih dionica Optime, tijekom kojeg ima pravo prodavati i dionice Optime koje drži Zagrebačka banka (bilješka 3).

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2017. godine

2.1. Osnova izvješćivanja (nastavak)

U nastavku su prikazani sažeti financijski podaci za podružnice s nekontrolirajućim interesom OT-Optima Telekom d.d. i Crnogorski Telekom AD. Vrijednosti su prikazane prije konsolidacijskih eliminacija uključujući fer vrijednost stečene prepoznatljive imovine na razini konsolidacije.

OT-Optima Telekom d.d.	31. prosinca 2017. milijuni kuna	31. prosinca 2016. milijuni kuna
Sažeto izvješće o financijskom položaju		
Kratkotrajna imovina	154	103
Kratkoročne obveze	288	115
Kratkotrajna neto imovina	(134)	(12)
Dugotrajna imovina	709	528
Dugoročne obveze	388	320
Dugotrajna neto imovina	321	208
Neto imovina	187	196
Akumulirani nekontrolirajući interes	162	163
Sažeto izvješće o sveobuhvatnoj dobiti	2017. godina milijuni kuna	2016. godina milijuni kuna
Prihodi	495	454
Dobit razdoblja	(83)	(7)
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-
Ukupno sveobuhvatna dobit za godinu	(83)	(7)
Dobit koja pripada nekontrolirajućem interesu	(69)	(6)
Dividenda isplaćena nekontrolirajućem interesu	-	-
Sažeto izvješće o novčanim tijekovima	2017. godina milijuni kuna	2016. godina milijuni kuna
Neto novčani tijekovi iz poslovnih aktivnosti	145	60
Neto novčani tijekovi korišteni u ulagačkim aktivnostima	(49)	(36)
Neto novčani tijekovi korišteni u financijskim aktivnostima	(56)	(35)
Neto smanjenje novca i novčanih ekvivalenata	40	(11)

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2017. godine

2.1. Osnova izvješćivanja (nastavak)

Crnogorski Telekom AD	31. prosinca
Sažeto izvješće o financijskom položaju	2017.
	milijuni kuna
Kratkotrajna imovina	399
Kratkoročne obveze	353
Kratkotrajna neto imovina	46
Dugotrajna imovina	1.028
Dugoročne obveze	42
Dugotrajna neto imovina	986
Neto imovina	1.028
Akumulirani nekontrolirajući interes	240
Sažeto izvješće o sveobuhvatnoj dobiti	2017. godina
	milijuni kuna
Prihodi	640
Dobit razdoblja	40
Ostala sveobuhvatna dobit	-
Ukupno sveobuhvatna dobit za godinu	40
Dobit koja pripada nekontrolirajućem interesu	10
Dividenda isplaćena nekontrolirajućem interesu	
Sažeto izvješće o novčanim tijekovima	2017. godina
	milijuni kuna
Neto novčani tijekovi iz poslovnih aktivnosti	285
Neto novčani tijekovi korišteni u ulagačkim aktivnostima	(213)
Neto novčani tijekovi korišteni u financijskim aktivnostima	(72)
Neto smanjenje novca i novčanih ekvivalenata	-

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak) Za godinu završenu 31. prosinca 2017. godine

2.2. Promjene računovodstvenih politika i objava

Usvojene računovodstvene politike su sukladne prošlogodišnjim osim ako drugačije nije navedeno i objavljeno.

(a) Novi i dopunjeni standardi koje je Grupa usvojila

Grupa je za svoje izvještajno razdoblje koje započinje 1. siječnja 2017. godine usvojila sljedeće nove i dopunjene standarde koje je usvojila Europska unija i koji su relevantni za financijske izvještaje Grupe:

- *Priznavanje odgođene porezne imovine za nerealizirane gubitke - Dodaci MRS-u 12*
- *Inicijativa za objavom – Dodaci MRS-u 7*

Usvajanje dodataka rezultiralo je dodatnom objavom promjena u obvezama iz financijskih aktivnosti (vidi bilješku - Bilješka konsolidirano izvješće o novčanim tijekovima - neto dug), te nije imalo utjecaja na tekuće razdoblje ili bilo koje prethodno razdoblje i vjerojatno neće imati utjecaja na buduća razdoblja.

(b) Standardi i tumačenja koji još nisu usvojeni

Objavljeno je nekoliko novih standarda i smjernica koji nisu obvezni za izvještajna razdoblja koja završavaju 31. prosinca 2017. godine i koje Grupa nije ranije usvojila. Ne očekuje se da će ovi standardi i tumačenja imati značajan utjecaj na financijske izvještaje Grupe, osim sljedećih standarda:

- *MSFI 9 Financijski instrumenti i povezani dodaci raznim drugim standardima (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2018. godine).*

U srpnju 2014. godine, Odbor za međunarodne računovodstvene standarde izdao je Međunarodni standard financijskog izvještavanja (MSFI 9) "Financijski instrumenti". Primjena standarda obvezna je za izvještajna razdoblja počevši od ili nakon 1. siječnja 2018. Standard uvodi novi pogled na klasifikaciju i mjerenje financijskih instrumenata i zamjenjuje MRS 39.

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2017. godine

2.2. Promjene računovodstvenih politika i objava (nastavak)

(b) Standardi i tumačenja koji još nisu usvojeni (nastavak)

Utjecaji novog standarda su analizirani na razini čitave DT Grupe u sklopu projekta za implementaciju novog standarda. Prema trenutnoj procjeni managementa, Grupa očekuje da će prva primjena standarda imati sljedeći utjecaj na financijska izvješća:

S obzirom na dosadašnji poslovni model određene financijske imovine, doći će do promjene modela klasifikacije i mjerenja. To se prvenstveno odnosi na vlasničke vrijednosne papire koji će se mjeriti kroz Ostalu sveobuhvatnu dobit bez reklasifikacije kumulativnih dobitaka i gubitaka od prestanka priznavanja kroz Račun dobiti i gubitka (opcija Ostale sveobuhvatne dobiti).

Sukladno MSFI-ju 9, Grupa je primijenila opći pristup očekivanih kreditnih gubitaka na zajmove, dužničke instrumente koji se mjere po amortiziranom trošku i dužničke instrumente koji se mjere kroz ostalu sveobuhvatnu dobit. Grupa je primijenila, sukladno MSFI-ju 9, pojednostavljeni pristup očekivanih kreditnih gubitaka na potraživanja od kupaca i ugovornu imovinu (koja će se prvi put priznati s 1. siječnja 2018. u skladu sa MSFI 15) što će rezultirati ranijim priznavanjem troška od umanjenja vrijednosti u nekim slučajevima.

Navedena umanjenja vrijednosti po općem i pojednostavljenom pristupu, koja se priznaju zbog prve primjene novog standarda, imat će utjecaj od 32 do 48 milijuna kuna na zadržanu dobit prije oporezivanja.

- *MSFI 15 Prihodi od ugovora s kupcima i povezani dodaci raznim drugim standardima (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2018. godine)*

Standard pruža jedinstveni model "5 koraka" za određivanje i priznavanje prihoda po ugovorima s kupcima. Novi standard zamjenjuje postojeće standarde MRS 18 "Prihodi" i MRS 11 "Ugovori o izgradnji" te ima značajan utjecaj na izvješćivanje operativnih rezultata i financijskog položaja Grupe.

Grupa će iskoristiti mogućnost pojednostavljene inicijalne primjene MSFI 15, tj. ugovori koji nisu završeni s 1. siječnja 2018. evidentirat će se kao da su priznati sukladno MSFI 15 od samog početka. Kumulativni efekt koji proizlazi iz tranzicije priznat će se kao usklađenje na početnom stanju kapitala u godini inicijalne primjene. Utjecaji MSFI 15 analizirani su u sklopu Projekta implementacije novog standarda na razini Grupe. Temeljem trenutne procjene menadžmenta, Grupa očekuje da će prelazak na novi standard rezultirati kumulativnim povećanjem zadržane dobiti od 220 do 260 milijuna kuna prije poreza. Ovaj utjecaj će najvećim dijelom biti rezultat::

- a) Ugovorne imovine koja će, sukladno MSFI 15, u slučajevima ugovora s više elemenata (npr. ugovor za mobilnu uslugu plus uređaj), pri čemu će se veći dio ukupne naknade pripisati komponenti dostavljenoj unaprijed (mobilnom uređaju), voditi ka ranijem priznavanju prihoda od prodaje trgovačke robe i proizvoda, i
- b) Odgođenog priznavanja troškova akvizicije kupaca ili troškova prodajnih provizija (trošak akvizicije kupaca), koji će se kapitalizirati i priznavati kroz procijenjeni period zadržavanja korisnika.

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2017. godine

2.2. Promjene računovodstvenih politika i objava (nastavak)

(b) Standardi i tumačenja koji još nisu usvojeni (nastavak)

Vežano za utjecaj novog standarda na konsolidirani Račun dobiti i gubitka Grupa očekuje da će se ukupan udio prihoda od pružanja usluga smanjiti, a da će se ukupan udio prihoda od prodaje robe povećati u rasponu od 2 do 5 postotnih poena. MSFI 15 će dovesti do ranijeg priznavanja prihoda i kasnijeg priznavanja troškova za ugovore koji nisu završeni s 1. siječnja 2018. S obzirom na to da će se računovodstveni efekti prelaska na novi standard priznati direktno u kapital, utjecaj na dobit i gubitak u 2018. godini proizaći će iz promjene trenutka u kojem će se prihodi i troškovi realizirati. Uz pretpostavku da nema značajnijih promjena u poslovnom razvoju, za tržište koje karakterizira veliki broj ugovora s kupcima koji se sklapaju u različitim vremenskim razdobljima ovo znači sljedeće:

- manji prihodi od usluga i veći troškovi prodaje zbog amortizacije kapitaliziranih troškova akvizicije korisnika kompenzirat će se
 - većim prihodima od prodaje trgovačke robe i nižim troškovima prodaje za nove ugovore koji su rezultat kapitalizacije troškova akvizicije korisnika.
- *MSFI 16 Najmovi (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2019. godine.)*

Novi standard utvrđuje načela za priznavanje, mjerenje, prezentiranje i objavu o najmovima. MSFI 16 ukida klasifikaciju najmova kao poslovnih ili financijskih najmova kako je zahtijevano MRS-om 17 i, umjesto toga, uvodi računovodstveni model jednog najma.

- MSFI 16 će rezultirati u priznavanju gotovo svih najmova u bilanci. Standardom se uklanja dosadašnja razlika između poslovnih i financijskih najmova te se zahtijeva priznavanje imovine (pravo na korištenje iznajmljene imovine) i financijskih obveza plaćanja najma za gotovo sve ugovore o najmu. Neobavezno izuzeće postoji za kratkotrajne najmove i najmove male vrijednosti.
- Utjecaj će se vidjeti i u računu dobiti i gubitka jer je ukupni trošak u pravilu veći u prvim godinama najma, a manji u kasnijim godinama najma. Usto će se poslovni rashodi zamijeniti kamatama i amortizacijom, pa će se promijeniti i ključni metrički podaci kao što je EBITDA.
- Novčani tok od poslovnih aktivnosti bit će veći jer se plaćanja glavnice obveze za najam klasificiraju u financijske aktivnosti. Samo se plaćanja kamata mogu i dalje iskazivati kao novčani tokovi od poslovnih aktivnosti.

Grupa u ovom trenutku procjenjuje utjecaj novog standarda na svoje financijske izvještaje. Grupa će navedeni standard usvojiti s datumom stupanja na snagu i nakon što ga usvoji Europska unija. Ugovorne obveze za poslovni najam nalaze se u bilješci 32 a).

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2017. godine

2.3. Značajne računovodstvene prosudbe, procjene i pretpostavke

Pri izradi financijskih izvješća Grupe, Uprava je koristila određene procjene i pretpostavke koje utječu na objavljene prihode, rashode, imovinu i obveze te objavljivanje nepredviđenih obveza tijekom i na datum izvješća. Međutim, neizvjesnost vezana uz ove pretpostavke i procjene može rezultirati značajnim izmjenama knjigovodstvene vrijednosti odnosne imovine ili obveza u budućim razdobljima. Ključne pretpostavke koje se odnose na budućnost i ostali ključni izvori procjena neizvjesnosti na datum izvješća o financijskom položaju koje nose znatan rizik značajnih izmjena knjigovodstvenih vrijednosti imovine i obveza u sljedećoj financijskoj godini navedene su kako slijedi:

Rezerviranja i nepredviđene obveze

Grupa je izložena riziku u nekoliko sudskih sporova i regulatornih postupaka i sporu oko vlasništva distributivne telekomunikacijske kanalizacije koji mogu rezultirati značajnim odljevom ekonomskih sredstava ili prestankom priznavanja povezane imovine. Grupa koristi unutarnje i vanjske pravne stručnjake kako bi procijenila ishod svakog slučaja zasebno te odlučila treba li i koji iznos troškova rezervirati u financijskim izvješćima, kao što je detaljnije objašnjeno u bilješkama 27 i 33. Promjene u ovim prosudbama mogle bi imati značajan utjecaj na financijska izvješća Grupe.

Umanjenje vrijednosti nefinancijske imovine

Određivanje umanjena vrijednosti imovine uključuje korištenje procjena koje sadrže, ali nisu ograničene na uzroke, trenutak i iznos umanjena vrijednosti. Umanjenje vrijednosti temelji se na mnogim čimbenicima poput promjene tržišnih uvjeta, očekivanjima rasta industrije, povećanju troška kapitala, promjenama budućih mogućnosti financiranja, tehnološkoj zastarjelosti, prestanku pružanja usluga, troškovima zamjene, iznosima plaćenim u usporedivim transakcijama i ostalim promjenama okolnosti koje ukazuju na postojanje umanjena vrijednosti. Nadoknativi iznos i fer vrijednosti obično se utvrđuju metodom diskontiranog novčanog tijeka koja sadrži razumne pretpostavke o tržištu. Utvrđivanje pokazatelja umanjena vrijednosti, kao i procjena budućih novčanih tijekova i određivanje fer vrijednosti imovine (ili grupe imovina) zahtijeva od menadžmenta značajne procjene pri prepoznavanju i vrednovanju pokazatelja umanjena vrijednosti, očekivanih novčanih tijekova, primjenjivih diskontnih stopa, korisnih vjekova uporabe i ostataka vrijednosti. Konkretno, procjena novčanih tijekova pri određivanju fer vrijednosti djelatnosti podrazumijeva neprestano ulaganje u mrežnu infrastrukturu potrebno za rast budućih prihoda kroz nove podatkovne proizvode i usluge, za koje su raspoloživi tek ograničeni povijesni podaci o potražnji. Potražnja za tim proizvodima i uslugama manja od očekivane uzrokovala bi niže prihode, manji novčani tijek i potencijalno umanjenje na fer vrijednost ulaganja, što bi nepovoljno utjecalo na buduće rezultate poslovanja.

Kalkulacija fer vrijednosti umanjene za troškove prodaje temeljena je na raspoloživim podacima iz povezanih prodajnih transakcija po uobičajenim tržišnim uvjetima slične imovine ili vidljivih tržišnih cijena umanjene za dodatne troškove otuđenja imovine. Kalkulacija vrijednosti u uporabi temelji se na modelu diskontiranog novčanog tijeka. Novčani tijekovi su izvedeni iz srednjoročnog financijskog plana, a nakon tog planskog razdoblja ekstrapoliraju se korištenjem prikladnih stopa rasta. Nadoknativi iznos je najosjetljiviji na diskontnu stopu korištenu za model diskontiranog novčanog tijeka kao i na očekivani budući novčani priljev i stopu rasta korištenu za svrhu ekstrapolacije podataka. Detalji o neto knjigovodstvenoj vrijednosti i utjecaju na rezultat za razdoblje dani su u bilješkama 15 i 16.

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2017. godine

2.3. Značajne računovodstvene prosudbe, procjene i pretpostavke (nastavak)

Korisni vijek trajanja imovine

Utvrđivanje korisnog vijeka imovine temelji se na povijesnom iskustvu sa sličnom imovinom, kao i predviđenom tehnološkom razvoju i promjenama u širim gospodarskim i industrijskim čimbenicima. Primjerenost procijenjenog korisnog vijeka razmatra se jednom godišnje, ili kad god postoji naznaka značajnih promjena u pretpostavkama. Vjerujemo da je ovo važna računovodstvena procjena, budući da uključuje pretpostavke o tehnološkom razvoju u inovativnoj industriji i značajno ovisi o investicijskim planovima Grupe. Nadalje, s obzirom na značajan udjel imovine Grupe koja se amortizira u ukupnoj imovini, utjecaj većih promjena ovih pretpostavki mogao bi biti značajan za financijski položaj i rezultate poslovanja Grupe.

Sljedeća tabela prikazuje osjetljivost dobiti nakon poreza Grupe na moguću promjenu korisnog vijeka te iznosa troška amortizacije, s nepromijenjenim ostalim varijablama:

	Povećanje/ smanjenje u %	Utjecaj na dobit nakon poreza milijuni kuna
Godina završena 31. prosinca 2017. godine	+10 -10	120 (129)
Godina završena 31. prosinca 2016. godine	+10 -10	108 (103)

Umanjenje vrijednosti goodwilla

Grupa godišnje testira goodwill na umanjeње vrijednosti. Nadoknadivi iznosi jedinica koje stvaraju novac utvrđuju se na osnovi izračuna vrijednosti u uporabi. Ovi izračuni zahtijevaju korištenje procjena (bilješka 15). Menadžment vjeruje da nijedna razumno očekivana promjena u ključnim pretpostavkama ne bi uzrokovala da knjigovodstvena vrijednost 'poslovni' i 'privatni' jedinica koje stvaraju novac značajno premašuje njihov nadoknadivi iznos. U slučaju jedinice koja stvara novac 'Optima Telekom' i 'Crnogorski Telekom', razumno očekivana promjena u nekoj od ključnih pretpostavki gledajući ih odvojeno (kao što su smanjenje rasta prihoda za 2%, povećanje troškova za 2% ili promjene omjera kapitalnih ulaganja i prihoda) sa svim ostalim varijablama nepromijenjenima, ne rezultira umanjeњem vrijednosti.

Obveze po ugovorima o sadržaju

Kao što je navedeno u politici nematerijalne imovine (bilješka 2.4.) troškovi sadržaja kapitaliziraju se i priznaje se odgovarajuća obveza. Određivanje obveze za varijabilne ugovore zahtijeva procjenu jer se temelji na procijenjenom broju budućih kupaca i diskontne stope. Menadžment vjeruje da nijedna razumno očekivana promjena u ključnim pretpostavkama ne bi uzrokovala značajnu promjenu u iznosu obveze.

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2017. godine

2.3. Značajne računovodstvene prosudbe, procjene i pretpostavke (nastavak)

Nematerijalna imovina s neograničenim korisnim vijekom

Prilikom zaključivanja da stečeni brand ima neograničen korisni vijek, Grupa se vodila činjenicom da brand predstavlja cijeli segment poslovanje se odnosi na operatera sa dokazanom i održivom potražnjom za svojim proizvodima i uslugama na adekvatno uspostavljenom tržištu. Brand je povijesno građen kroz izdatke za korisnički marketing i promociju. Grupa je razmotrila i druge čimbenike kao što je sposobnost da nastavi štiti zakonska prava koja proizlaze iz branda na neodređeno vrijeme i odsutnost bilo kakvih konkurentskih čimbenika koji bi mogli ograničiti životni vijek branda. Grupa očekuje kontinuirane ekonomske koristi od stečenog branda u budućnosti. Međutim, strateška odluka da se povuče marketinšku potporu brandu ili slabljenje branda kao posljedica promjena u preferencijama potrošača moglo dovesti do umanjenja vrijednosti u budućnosti. Također, razumno očekivana promjena u nekoj od ključnih pretpostavki gledajući ih odvojeno (kao što je promjena prihoda za 2% i promjena royalty relief stope za 0,1%) ne dovodi do umanjenja vrijednosti branda.

2.4. Sažetak računovodstvenih politika

(a) Dobit iz osnovne djelatnosti

Dobit iz osnovne djelatnosti određena je kao rezultat prije poreza na dobit i financijskih stavaka. Financijske stavke uključuju prihod od kamata na novac u bankama, depozite, trezorske zapise, financijsku imovinu raspoloživu za prodaju koja nose kamatu, udjel u dobiti ili gubitku od pridruženog društva te zajedničkog pothvata, troškove kamata na posudbe, dobitke i gubitke od prodaje financijskih imovine raspoložive za prodaju te pozitivne i negativne tečajne razlike po cjelokupnoj monetarnoj imovini i obvezama iskazanim u stranim valutama.

(b) Poslovna spajanja i goodwill

Ovisna društva su sva društva nad kojima Grupa ima kontrolu. Grupa kontrolira subjekt, kada je Grupa izložena, ili ima pravo na, promjenjive povrate iz svoje povezanosti sa subjektom i ima mogućnost utjecati na te povrate kroz svoju moć nad subjektom. Ovisna društva su u potpunosti konsolidirana od datuma od kojeg je kontrola prenesena na Grupu, te se prestaju konsolidirati od datuma prestanka kontrole.

Grupa primjenjuje metodu računovodstva stjecanja za iskazivanje poslovnih spajanja. Prenesena naknada prilikom stjecanja ovisnog društva je fer vrijednost prenesene imovine, obveza nastalih prema bivšim vlasnicima stečenog društva i ulaganja Grupe. Prenesena naknada uključuje i fer vrijednost imovine ili obveza nastalih iz aranžmana potencijalnih naknada. Stečena prepoznatljiva imovina, obveze i nepredviđene obveze u poslovnom spajanju početno se mjere po fer vrijednosti na datum stjecanja. Grupa priznaje svaki nekontrolirajući interes u stečenom društvu na osnovi metode stjecanja u etapama, ili po fer vrijednosti ili po proporcionalnom udjelu prepoznatljive neto imovine subjekta koje se stječe. Troškovi povezani sa stjecanjem priznaju se kao trošak razdoblja.

Ukoliko je poslovno spajanje ostvareno u etapama, ranija ulaganja u subjekt koji se stječe ponovno se vrednuje po fer vrijednosti na datum stjecanja kroz sveobuhvatnu dobit.

Bilo koja potencijalna naknada koju Grupa prenese priznaje se po fer vrijednosti na datum stjecanja. Naknadne promjene fer vrijednosti potencijalne naknade koja se smatra imovinom ili obvezom priznaju se u skladu s MRS-om 39 ili kao prihodi i troškovi ili kao promjena u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti. Potencijalna naknada koja se klasificira kao kapital se ne mjeri ponovno već se kasnije podmirenje evidentira unutar kapitala.

Goodwill se početno mjeri kao razlika između prenesene naknade i iznosa nekontrolirajućeg interesa u stečenom subjektu u odnosu na fer vrijednost prepoznate stečene neto imovine.

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2017. godine

2.4. Sažetak računovodstvenih politika (nastavak)

(b) Poslovna spajanja i goodwill (nastavak)

Ukoliko je naknada niža od fer vrijednosti stečene neto imovine, razlika se priznaje u izvješću o sveobuhvatnoj dobiti. Nakon početnog priznavanja, goodwill se mjeri po trošku umanjenom za akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti.

Međukompanijske transakcije, stanja, prihodi i rashodi iz transakcija sa subjektima unutar Grupe se eliminiraju. Dobici i gubici iz međukompanijskih transakcija priznati u imovini također se eliminiraju. Računovodstvene politike podružnica izmijenjene su gdje je to potrebno kako bi se osigurala konzistentnost u politikama unutar Grupe.

Poslovna spajanja društava pod zajedničkom kontrolom

Poslovna stjecanja podružnica koje su pod zajedničkom kontrolom iskazuju se metodom preuzimanja fer vrijednosti prethodnog vlasnika. Sukladno ovoj metodi, konsolidirana financijska izvješća kombiniranog društva prikazuju se kao da su društva bila pripojena od početnog razdoblja ili od datuma kada su kombinirana društva došla pod zajedničku kontrolu, ovisno o tome što je ranije. Imovina i obveze podružnice pod zajedničkom kontrolom koje su prenesene iskazuju se po knjigovodstvenim vrijednostima prikazanim kod prethodnog vlasnika.

Prethodnim vlasnikom smatra se najviši nivo konsolidiranih financijskih izvješća koji sadrži konsolidirana MSFI financijska izvješća podružnice. Pripadajući goodwill koji proizlazi iz poslovnog spajanja prethodnog vlasnika se također prikazuje u ovim konsolidiranim financijskim izvješćima. Razlika koja se javlja između knjigovodstvene vrijednosti neto imovine, uključujući i goodwill iskazan kod prethodnog vlasnika, i naknade za stjecanje, prikazuje se u konsolidiranim financijskim izvješćima u zadržanoj dobiti.

(c) Ulaganje u pridruženo društvo

U financijskim izvješćima Grupe ulaganje u pridruženo društvo (uobičajeno ulaganje uz vlasnički udjel u iznosu od 20% do 50% glasačkih prava) u kojima Grupa ima značajan utjecaj vodi se primjenom metode udjela umanjeno za gubitak od umanjenja vrijednosti imovine. Prema metodi udjela, ulaganje se početno priznaje po trošku nabave, a sadašnja vrijednost se uvećava ili umanjuje za udjel u dobiti ili gubitku nakon datuma stjecanja. Procjena vrijednosti ulaganja u pridruženo društvo vrši se u slučaju kada postoji naznaka da je ta vrijednost umanjena ili više ne postoje gubici od umanjenja priznati u prethodnim razdobljima.

Kad udjel Grupe u gubicima pridruženog društva postane jednak ili veći od njezinog udjela u pridruženom društvu, Grupa ne priznaje daljnje gubitke, osim ako postoji zakonska ili izvedena obveza ili je izvršila plaćanja u ime pridruženog društva. Nerealizirani dobiti iz transakcija između Grupe i njezinog pridruženog društva eliminiraju se do visine udjela Grupe u pridruženom društvu. Nerealizirani gubici također se eliminiraju, osim ako transakcija pruža dokaz o umanjenju vrijednosti prenesene imovine.

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2017. godine

2.4. Sažetak računovodstvenih politika (nastavak)

(d) Ulaganje u zajednički pothvat

Grupa ima udjel u zajedničkom pothvatu koje je zajednički kontroliran subjekt, a ulagači imaju ugovor kojim se uspostavlja zajednička kontrola nad ekonomskim aktivnostima subjekta. Grupa priznaje svoj udjel u zajedničkom pothvatu koristeći metodu udjela. Financijska izvješća zajedničkog pothvata pripremljena su za isto razdoblje kao i financijska izvješća matice.

Po potrebi se vrše prilagodbe kako bi se računovodstvene politike uskladile s Grupnim. U financijskim izvješćima Grupe eliminira se udjel Grupe u nerealiziranim dobitima i gubicima iz transakcija između Grupe i njenog zajednički kontroliranog društva. Gubici iz transakcija priznaju se odmah ukoliko je iz gubitka razvidno smanjenje neto utržive vrijednosti kratkotrajne imovine ili gubitak od umanjenja imovine. Ulaganje u zajednički pothvat prestaje se priznavati od datuma kada Grupa prestaje imati zajedničku kontrolu nad zajedničkim pothvatom.

Kad udjel Grupe u gubicima zajedničkog pothvata postane jednak ili veći od njezinog udjela u zajedničkom pothvatu, Grupa ne priznaje daljnje gubitke, osim ako postoji zakonska ili izvedena obveza ili je izvršila plaćanja u ime zajedničkog pothvata. Nerealizirani dobiti iz transakcija između Grupe i njezinog zajedničkog pothvata eliminiraju se do visine udjela Grupe u zajedničkom pothvatu. Nerealizirani gubici također se eliminiraju, osim ako transakcija pruža dokaz o umanjenju vrijednosti prenesene imovine.

(e) Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina početno se mjeri po trošku nabave. Nematerijalna imovina se priznaje u slučaju da će buduće gospodarske koristi koje se mogu pripisati imovini ući u Grupu, a trošak imovine može se pouzdano izmjeriti. Nakon početnog priznavanja nematerijalna imovina iskazuje se prema trošku nabave umanjenom za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Nematerijalna imovina amortizira se po linearnoj metodi tijekom procijenjenog korisnog vijeka uporabe. Razdoblje amortizacije razmatra jednom godišnje na kraju svake financijske godine.

Amortizacija telekomunikacijske dozvole počinje se obračunavati u trenutku kada je dozvola stečena i spremna za korištenje, a razdoblje amortizacije odgovara korisnom vijeku uporabe dozvole.

Grupa priznaje troškove sadržaja kao nematerijalnu imovinu na početku trajanja ugovora. Grupa je utvrdila sljedeće uvjete koji moraju biti ispunjeni kako bi se ugovori s pružateljima sadržaja mogli priznati kao nematerijalna imovina: trajanje ugovora mora biti dulje od jedne godine, trošak je određen ili odrediv, ugovorena prava moraju biti trajna i troškovi iz ugovora su neizbježni. Priznata imovina po tim ugovorima amortizira se tijekom trajanja ugovora. Ugovori sadržaja koji ne zadovoljavaju kriterije za kapitalizaciju priznaju se kao trošak i prikazani su unutar "ostalih troškova" u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti.

Grupa priznaje prava služnosti i prava puta za elektroničku komunikacijsku infrastrukturu kao nematerijalnu imovinu zbog zadovoljenih kriterija za kupljeno pravo u trenutku potpisivanja ugovora o pravu služnosti ili dobivanju certifikata za pravo puta. Grupa prikazuje kupljena prava i povezane troškove kao nematerijalnu imovinu i financijsku obvezu, budući su kupljena prava kapitalizirana na period od tri godine. Troškovi se odnose na jednokratnu naknadu koje se plaća na početku ugovora i ostale troškove koji se ne mogu izbjeći. Razdoblje u kojem se ugovor ne može otkazati iznosi tri godine, te se pretpostavlja da se ovo plaćanje ne može izbjeći jer u navedenom razdoblju neće doći do značajnih promjena u tehnologiji i topologiji te da Grupa ne može promijeniti rute niti pronaći druge lokacije za EKI u kraćem vremenskom razdoblju. Sukladno tome, Grupa koristi procjenu od tri godine kod mjerenja obveze i vijeka trajanja EKI imovine od datuma bilance. Pripadajuća ukalkulirana kamata se prikazuje kao trošak od kamata unutar pozicije financijski prihod/trošak.

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2017. godine

2.4. Sažetak računovodstvenih politika (nastavak)

(e) Nematerijalna imovina (nastavak)

Grupa priznaje prava služnosti i prava puta za elektroničku komunikacijsku infrastrukturu kao nematerijalnu imovinu zbog zadovoljenih kriterija za kupljeno pravo u trenutku potpisivanja ugovora o pravu služnosti ili dobivanju certifikata za pravo puta. Grupa prikazuje kupljena prava i povezane troškove kao nematerijalnu imovinu i financijsku obvezu, budući su kupljena prava kapitalizirana na period od tri godine. Troškovi se odnose na jednokratnu naknadu koje se plaća na početku ugovora i ostale troškove koji se ne mogu izbjeći. Razdoblje u kojem se ugovor ne može otkazati iznosi tri godine, te se pretpostavlja da se ovo plaćanje ne može izbjeći jer u navedenom razdoblju neće doći do značajnih promjena u tehnologiji i topologiji te da Grupa ne može promijeniti rute niti pronaći druge lokacije za EKI u kraćem vremenskom razdoblju. Sukladno tome, Grupa koristi procjenu od tri godine kod mjerenja obveze i vijeka trajanja EKI imovine od datuma bilance. Pripadajuća ukalkulirana kamata se prikazuje kao trošak od kamata unutar pozicije financijski prihod/trošak.

Odnosi s kupcima i dugoročni ugovori s kupcima stečeni u poslovnim kombinacijama priznaju se po fer vrijednosti na datum stjecanja. Imaju ograničen vijek trajanja i priznaju se po trošku umanjenom za akumuliranu amortizaciju i gubitak od umanjenja vrijednosti. Korisni vijekovi uporabe nematerijalne imovine su kako slijede:

Dozvole i prava

Radiofrekvencijski spektar u 2100 MHz frekvencijskom području	15 godina
Radiofrekvencijski spektar u 900/1800 MHz frekvencijskim područjima	13 godina
Radiofrekvencijski spektar u 800 MHz frekvencijskom području	11-12 godina
Prava služnosti za Distributivnu telekomunikacijsku kanalizaciju (DTK)	3 godine

Softver, sadržaj i ostala imovina

	2-5 godina ili prema trajanju ugovora
--	---

Odnosi s kupcima

	6,5-10,5 godina
--	-----------------

Brand

	Neograničen
--	-------------

Dugoročni ugovori s kupcima

	1,5-7 godina
--	--------------

Imovina u pripremi se ne amortizira.

Goodwill nastaje stjecanjem ovisnih društava. Za potrebe testiranja umanjenja vrijednosti, goodwill stečen poslovnim spajanjem raspoređuje se na jedinice koje stvaraju novac Grupe, ili grupe jedinica koje stvaraju novac, a za koje se očekuje da će imati koristi od sinergija spajanja. Svaka jedinica ili grupa jedinica na koju je goodwill raspoređen predstavlja najnižu razinu unutar Grupe na kojoj se goodwill prati za potrebe internog upravljanja. Goodwill i imovina sa neograničenim korisnim vijekom se testira na umanjenje vrijednosti jednom godišnje ili češće ukoliko događaji ili promjene okolnosti ukazuju da bi neto knjigovodstvena vrijednost mogla biti umanjena.

Umanjenje goodwilla se utvrđuje procjenom nadoknadivog iznosa, temeljem procjene vrijednosti u uporabi jedinice koja stvara novac (ili grupe jedinica), na koju se goodwill odnosi. Kada je iznos koji je moguće povratiti od jedinice koja stvara novac (ili grupe jedinica) manji od neto knjigovodstvene vrijednosti jedinice koja stvara novac (ili grupe jedinica) kojoj je goodwill dodijeljen, priznaje se gubitak od umanjenja vrijednosti. Gubici od umanjenja vrijednosti koji se odnose na goodwill ne mogu se ukinuti u narednim razdobljima. Grupa provodi godišnji test umanjenja vrijednosti goodwill-a na dan 31. prosinca. Više detalja dano je u bilješci 15.

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2017. godine

2.4. Sažetak računovodstvenih politika (nastavak)

(f) Nekretnine, postrojenja i oprema

Pojedinačni predmet nekretnina, postrojenja i opreme, koji zadovoljava kriterije priznavanja kao imovine, mjeri se po trošku. Trošak pojedinog predmeta nekretnina, postrojenja i opreme obuhvaća nabavnu cijenu, uključujući uvozne carine i nepovratne poreze kod kupovine, nakon odbitka odobrenih popusta i sve troškove koji se izravno mogu pripisati dovođenju sredstva na mjesto i u radno stanje za namjeravanu uporabu.

Osim direktnih troškova; troškovi interno izgrađenih sredstava proporcionalno uključuju trošak indirektnog materijala i radne snage, kao i administrativne troškove vezane za proizvodnju ili pružanje usluga.

Naknadni izdaci za imovinu koji zadovoljavaju kriterije priznavanja, priznaju se kao imovina ili dodatak imovini, a održavanje i popravci terete troškove u razdoblju u kojem su nastali.

Nakon početnog priznavanja kao imovine, pojedinačni predmet nekretnine, postrojenja i opreme iskazuje se po trošku umanjenom za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti ako ih ima.

Svaka stavka nekretnina, postrojenja i opreme značajnog udjela u trošku ukupne vrijednosti stavke amortizira se zasebno.

Amortizacija se obračunava po linearnoj metodi.

Korisni vijekovi uporabe novostečene imovine su kako slijede:

Građevinski objekti	10-50 godina
Telekomunikacijska postrojenja i oprema	
Kablovi	8-18 godina
Kabelska kanalizacija i cijevi	30 godina
Ostalo	2-15 godina
Oprema kod korisnika (CPE)	7 godina
Alati, vozila, IT, uredska i ostala oprema	4-15 godina

Zemljište i imovina u pripremi se ne amortiziraju.

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2017. godine

2.4 Sažetak računovodstvenih politika (nastavak)

(f) Nekretnine, postrojenja i oprema (nastavak)

Korisni vijek trajanja, metoda amortizacije i ostatak vrijednosti preispituju se na kraju svake poslovne godine i ukoliko se očekivanja razlikuju od prethodnih procjena, promjene se priznaju kao promjene u računovodstvenim procjenama.

Imovina u pripremi predstavlja nedovršenu imovinu i iskazuje se po trošku nabave.

Amortizacija imovine započinje kada je imovina spremna za uporabu.

Dobici i gubici od otuđenja određuju se usporedbom prihoda i knjigovodstvene vrijednosti i priznaju u okviru ostalih troškova u računu dobiti i gubitka.

(g) Ulaganja u nekretnine

Ulaganja u nekretnine odnose se uglavnom na poslovne zgrade i zemljišta koja se drže u svrhu dugoročnog stjecanja prihoda od najma ili zbog porasta njihove vrijednosti i Grupa se njima ne koristi. Ulaganja u nekretnine tretiraju se kao dugotrajna ulaganja, osim ako nisu namijenjena prodaji u sljedećoj godini i kupac je identificiran, u kojem se slučaju svrstavaju u kratkotrajnu imovinu.

Ulaganja u nekretnine iskazuju se po povijesnom trošku umanjenom za akumuliranu amortizaciju i umanjenje vrijednosti. Amortizacija zgrada obračunava se primjenom pravocrtne metode u svrhu alokacije troška tijekom njihovog korisnog vijeka uporabe 10 do 50 godina (2016: 10 do 50 godina).

Naknadni izdaci kapitaliziraju se samo kada je vjerojatno da će Društvo od toga imati buduće ekonomske koristi i kada se trošak može pouzdano mjeriti. Svi ostali troškovi popravaka i održavanja terete izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti kada nastanu. Ukoliko Društvo počne koristiti ulaganja u nekretnine, ona se reklasificiraju u nekretnine, postrojenja i opremu, te njihova knjigovodstvena vrijednost na dan reklasifikacije postaje iznos pretpostavljenog troška koji će se naknadno amortizirati.

(h) Umanjenje vrijednosti imovine

Umanjenje vrijednosti nefinancijske imovine

Godišnje se ispituje umanjenje vrijednosti za imovinu koja ima neograničen korisni vijek uporabe i koja se ne amortizira. Imovina koja se amortizira provjerava se radi mogućeg postojanja umanjenja vrijednosti kad događaji ili promijenjene okolnosti upućuju na to da knjigovodstvena vrijednost možda nije nadoknadiva. Gubitak od umanjenja vrijednosti priznaje se kao razlika između knjigovodstvene vrijednosti imovine i njenog nadoknadivog iznosa. Nadoknadivi iznos je fer vrijednost imovine umanjena za troškove prodaje ili vrijednost imovine u uporabi, ovisno o tome koji je viši. Za potrebe procjene umanjenja vrijednosti, imovina se grupira na najnižu razinu kako bi se pojedinačno utvrdio novčani tijek (jedinice koja stvaraju novac). Nefinancijska imovina, osim goodwill-a, za koju je iskazan gubitak od umanjenja vrijednosti, provjerava se na svaki datum izvješćivanja radi mogućeg ukidanja umanjenja vrijednosti.

Umanjenje vrijednosti potraživanja od kupaca

Umanjenje vrijednosti potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja se provodi kada postoji objektivan dokaz da Grupa neće moći naplatiti sve dospjele iznose prema ugovoru. Značajne financijske poteškoće dužnika, vjerojatnost dužnikovog stečaja ili financijske reorganizacije, te neizvršenje ili propusti u plaćanjima, kao i povijesna naplativost, smatraju se pokazateljima da je potrebno umanjenje vrijednosti potraživanja. Vrijednosno usklađenje se provodi prema procjeni naplativosti. Isknjiženje iz evidencije kratkotrajnih potraživanja provodi se u slučaju kada je dužnik likvidiran ili na drugi način prestao poslovati; kada je po konačnoj sudskoj presudi izgubljen sudski spor ili u slučaju zastare potraživanja.

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2017. godine

2.4 Sažetak računovodstvenih politika (nastavak)

(h) Umanjenje vrijednosti imovine (nastavak)

Umanjenje vrijednosti financijske imovine raspoložive za prodaju

Ukoliko je imovini raspoloživoj za prodaju umanjena vrijednost, razlika između troška (neto od otplate glavnice i amortizacije) i trenutne fer vrijednosti, umanjena za gubitke od umanjenja vrijednosti prethodno priznate u sveobuhvatnoj dobiti prebacuje se iz kapitala u sveobuhvatnu dobit. Ukidanje umanjenja vrijednosti vlasničkih instrumenata klasificiranih kao raspoloživih za prodaju ne priznaju se u sveobuhvatnoj dobiti. Ukidanje gubitaka od umanjenja vrijednosti dužničkih instrumenata se provode kroz sveobuhvatnu dobit ukoliko se povećanje fer vrijednosti instrumenta može objektivno povezati s događajem koji je nastao nakon priznavanja gubitka od umanjenja vrijednosti u sveobuhvatnoj dobiti.

(i) Zalihe

Zalihe se vrednuju po nižoj vrijednosti između troška nabave i neto ostvarive vrijednosti, nakon rezerviranja za zastarjele stavke. Neto ostvariva vrijednost je prodajna cijena u uobičajenom tijeku poslovanja, umanjena za troškove koji su nužni da se obavi prodaja. Trošak se utvrđuje na osnovi prosječnog vaganog troška.

Telefonski uređaji često se prodaju za nižu cijenu od nabavne a u svezi s promocijskim akcijama kako bi se pridobili novi i/ili zadržali postojeći pretplatnici s minimalnim ugovorenim razdobljem. Ti gubici prilikom prodaje opreme se evidentiraju u trenutku prodaje ukoliko je uobičajena prodajna cijena viša od nabavne vrijednosti telefonskog uređaja. Ukoliko je uobičajena prodajna cijena niža od nabavne vrijednosti, razlika se priznaje odmah kao umanjenje vrijednosti.

(j) Potraživanja

Potraživanja od kupaca odnose se na prodanu robu i izvršene usluge u redovnom poslovanju. Ukoliko se naplata očekuje u roku kraćem od jedne godine, klasificiraju se kao kratkotrajna imovina. Ukoliko se naplata očekuje u razdoblju dužem od jedne godine, prikazuju se kao dugotrajna imovina. Potraživanja su iskazana prema fer vrijednosti dane naknade i knjiže se po amortiziranom trošku, nakon ispravka za umanjenje vrijednosti.

(k) Strane valute

Transakcije u stranoj valuti preračunate su u domaću valutu primjenom srednjeg tečaja Hrvatske narodne banke na datum transakcije. Novčana imovina i obveze u stranoj valuti preračunate su u domaću valutu po srednjem tečaju Hrvatske narodne banke važećem na datum izvješća o financijskom položaju. Dobitak ili gubitak nastao iz promjene tečaja nakon datuma transakcije evidentira se u sveobuhvatnoj dobiti u sklopu financijskih prihoda odnosno financijskih rashoda.

Rezultat i financijski položaj svih društava unutar Grupe (gdje niti jedna nije u valuti u hiperinflacijskom gospodarstvu) koja imaju funkcijsku valutu različitu od valute objavljivanja preračunavaju se u valutu objavljivanja kako slijedi:

- (a) imovina i obveze svakog pojedinog izvješća o financijskom položaju preračunavaju se po srednjem tečaju Hrvatske narodne banke važećem na datum izvješća o financijskom položaju;
- (b) prihodi i troškovi svakog pojedinog izvješća o sveobuhvatnoj dobiti preračunavaju se po prosječnom tečaju Hrvatske narodne banke; i
- (c) sve nastale tečajne razlike priznaju se u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2017. godine

2.4. Sažetak računovodstvenih politika (nastavak)

(l) Najmovi

Najmovi u kojima značajan dio rizika i koristi vlasništva zadržava najmodavac svrstavaju se kao poslovni najmovi. Plaćanja po osnovi poslovnih najмова (umanjen za poticaje primljene od zakupodavca) terete sveobuhvatnu dobit na ravnomjernoj osnovi tijekom razdoblja najma.

Najmovi nekretnina, postrojenja i opreme, gdje Grupa zadržava gotov sve rizike i koristi vlasništva klasificiraju se kao financijski najmovi. Financijski najmovi kapitaliziraju se na početku najma po fer vrijednosti unajmljene imovine ili, ako je niže, po sadašnjoj vrijednosti minimalnih plaćanja najma. Svako plaćanje najma razvrstava se na obveze i financijske troškove. Odgovarajuće obveze po najmu, umanjena za troškove financiranja, uključene su u posudbe. Kamatni dio financijskog troška tereti sveobuhvatnu dobit tijekom trajanja najma na način da se postigne ista periodična kamatna stopa na preostalo stanje obveze za svako razdoblje. Nekretnine, postrojenja i oprema stečeni financijskim najmom amortiziraju se tijekom razdoblja najma ili vijeka uporabe ovisno o tome što je kraće.

Financijski najmovi kapitaliziraju se s početkom najma, po nižem od fer vrijednosti unajmljene imovine ili sadašnje vrijednosti minimalnih iznosa plaćanja najma. Obveza za najam, umanjena za financijske troškove, prikazana je u kratkoročnim i dugoročnim obvezama. Svako plaćanje podijeljeno je na obvezu i financijski trošak. Imovina koja je u financijskom najmu se amortizira tijekom korisnog vijeka trajanja te imovine ili razdoblja trajanja najma, ako nije izvjesno da će Grupa postati vlasnikom imovine na kraju razdoblja najma

(m) Oporezivanje

Porez na dobit temelji se na rezultatu poslovne godine i uključuje odgođene poreze. Odgođeni porezi računaju se koristeći metodu obveze.

Odgođeni porezi na dobit odražavaju neto porezni učinak privremenih razlika između knjigovodstvenih vrijednosti imovine i obveza za potrebe financijskog izvješćivanja i iznosa korištenih za potrebe obračuna poreza na dobit na datum izvješćivanja.

Odgođeni porez određuje se pomoću stopa poreza na dobit koje su na snazi ili obznanjene na datum financijskog izvješća i očekuje se da će ih se primijeniti kada se odgođena porezna imovina ostvari ili se odgođena porezna obveza podmiri.

Mjerenje odgođenih poreznih obveza i imovine odražava porezne posljedice koje bi mogle nastati iz načina na koji Grupa očekuje, na datum izvješćivanja, povrat ili podmirenje knjigovodstvenog iznosa svoje imovine i obveza.

Odgođena porezna obveza nastaje na temelju oporezivih privremenih razlika koje proizlaze iz ulaganja u podružnice, pridružena društva i zajedničke pothvate, osim odgođene obveze kod koje je trenutak ukidanja privremenih razlika kontroliran od strane Grupe, te je vjerojatno da se privremena razlika neće ukinuti u doglednoj budućnosti. Općenito Grupa nije u mogućnosti kontrolirati ukidanje privremene razlike za pridružena društva.

Odgođena porezna imovina i obveze se prebijaju ako postoji zakonsko pravo na prijeboj tekuće porezne imovine i tekućih poreznih obveza i gdje se odgođena porezna imovina i obveze odnose na poreze na dobit koje je nametnula ista porezna vlast ili na istom poreznom subjektu ili različitim poreznim subjektima u kojima postoji namjera da se podmiri iznose na neto osnovi.

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2017. godine

2.4. Sažetak računovodstvenih politika (nastavak)

(m) Oporezivanje (nastavak)

Odgođena porezna imovina priznaje se do iznosa za koji je vjerojatno da će buduća oporeziva dobit (ili raspuštanje odgođenih poreznih obveza) biti dostatna da bi se privremene razlike mogle iskoristiti.

Odgođena porezna imovina i obveze ne diskontiraju se, i razvrstavaju se kao dugotrajna imovina i dugoročne obveze u izvješću o financijskom položaju. Odgođena porezna imovina priznaje se kada postoji vjerojatnost da će na raspolaganju biti dostatna oporeziva dobit u odnosu na koju se može iskoristiti odgođena porezna imovina.

Tekući i odgođeni porezi terete se ili odobravaju u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti ako se porez odnosi na stavke koje su odobrene ili terećene, u istom ili različitom razdoblju u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

(n) Obveze prema zaposlenicima

Grupa osigurava isplate ostalih dugoročnih primanja zaposlenicima (bilješka 26). Ove obveze uključuju troškove jednokratnih otpremnina. Definiranu obvezu primanja zaposlenih računa neovisni aktuar na godišnjoj osnovi korištenjem metode projicirane kreditne jedinice. Metoda projicirane kreditne jedinice uzima u obzir svako razdoblje radnog staža iz kojeg proizlazi dodatno povećanje obveze poslodavca za utvrđene naknade zaposlenicima i mjeri svaku obvezu posebno da bi se utvrdila konačna obveza.

Troškovi minulog rada se priznaju u izvješću sveobuhvatnoj dobiti odmah u razdoblju u kojem su nastali. Prihodi ili rashodi nastali izostankom ili podmirivanjem obveze se priznaju kad se izostanak ili podmirivanje dogodi. Obveza za naknade je mjerena sadašnjom vrijednošću procijenjenog budućeg novčanog tijeka koristeći diskontnu stopu sličnu kamatnoj stopi na državne obveznice, gdje su valuta i uvjeti državnih obveznica usklađeni s valutom i procijenjenim uvjetima obveze za naknade. Aktuarski dobici i gubici se priznaju izravno u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti za razdoblje u kojem nastanu.

Trošak kamate izračunava se primjenom diskontne stope na neto stanje obveze za definirane naknade i fer vrijednost imovine plana. Taj trošak je uključen u trošak primanja zaposlenih u računu dobiti i gubitka.

Grupa pruža kratkoročne naknade za smrt u službi koje se priznaje kao trošak u razdoblju nastanka.

(o) Priznavanje prihoda

Prihodi se priznaju kada postoji vjerojatnost da će gospodarske koristi povezane s transakcijom ući u Grupu i kad se iznos prihoda može pouzdano mjeriti. Prihodi se mjere po fer vrijednosti primljene naknade isključujući popuste kod pružanja usluga te poreze i carine. Grupa je procijenila svoje financijske ugovore po navedenim kriterijima i zaključila da se ponaša kao principal u svim ugovorima s izuzetkom davanja na korištenje svoje telekomunikacijske infrastrukture trećim stranama koje svojim korisnicima pružaju usluge s dodanom vrijednošću. U tom slučaju, Grupa se ponaša kao agent.

Prihodi od nepokretne telefonije uključuju prihode od priključnih pristojbi, mjesečne naknade, prihode od telefonskih razgovora te prihode od dodatnih usluga u nepokretnoj telefoniji.

Prihodi od veleprodaje uključuju prihode od međusobnog povezivanja za domaće i inozemne operatere, te prihoda od korištenja infrastrukture od strane drugih operatera.

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2017. godine

2.4. Sažetak računovodstvenih politika (nastavak)

(o) Priznavanje prihoda (nastavak)

Prihodi od davanja na korištenje svoje infrastrukture operaterima koje pruža usluge s dodanom vrijednošću prikazuju se na neto osnovi. Prihodi se isključivo odnose na iznos primljene provizije.

Treće strane koje koriste telekomunikacijsku mrežu Grupe uključuju roaming korisnike drugih davatelja usluga i ostale pružatelje telekomunikacijskih usluga koji terminiraju ili prenose pozive u mrežu Grupe. Ovi veleprodajni prihodi od (dolaznog) prometa uključeni su u prihode od glasovnih i neglasovnih (podatkovna i internet) usluga te se priznaju u razdoblju korištenja. Udjel priznatih prihoda često se plaća drugim operaterima (međupovezivanje) za korištenje njihove mreže, gdje je primjenjivo. Prihodi i troškovi tih tranzitnih poziva su prikazani bruto u financijskim izvješćima jer je Grupa dobavljač principal tih usluga putem vlastite mreže, slobodno određujući cijene usluga te se priznaju u razdoblju korištenja.

Prihodi od mobilne telefonije uključuju prihode od mjesečne naknade i razgovora „post-paid“ korisnika, razgovora „pre-paid“ korisnika, razgovora pretplatnika međunarodnih mobilnih operatera prilikom roaminga u pokretnoj mreži Grupe, prodaju mobilnih uređaja, prihod od međusobnog povezivanja u zemlji povezan s pokretnom mrežom, prihode od kratkih i multimedijalnih poruka te prihode od podatkovnog prometa.

Prihodi od neiskorištenih tarifnih paketa i unaprijed naplaćenih bonova se priznaju u računovodstvenom razdoblju kada su iskorišteni. Prije njihovog iskorištenja priznati su kao odgođeni prihodi.

Prihod od prodaje električne energije priznaje se po fer vrijednosti u razdoblju pružanja usluge kupcima.

Grupa nudi određene proizvode koji se sastoje od više elemenata (proizvodi koji se prodaju u paketu). Za proizvode koji se sastoje od više elemenata, prihod za svaku od identificiranih računovodstvenih jedinica mora se priznati zasebno. Ukupna ugovorna naknada raspoređuje se na pojedine elemente na osnovi njihove relativne fer vrijednosti (npr., izračunava se udjel fer vrijednost svakog elementa u ukupnoj fer vrijednosti paketa). Relativna fer vrijednost pojedinog elementa ograničena je veličinom ukupne naknade koja se naplaćuje kupcu, čije plaćanje ne ovisi o isporuci dodatnih elemenata. Ako se fer vrijednost isporučenih elemenata ne može pouzdano odrediti, ali fer vrijednost neisporučenih elemenata može, ukupna naknada koju daje kupac raspoređuje se tako da se fer vrijednost isporučenih elemenata odredi kao razlika između ukupne naknade i fer vrijednosti neisporučenih elemenata.

Prihodi od interneta i podatkovnih usluga sadrže prihode od najma vodova, frame relayja, ATM-a, Ethernet usluge, ADSL pristupa i prometa, pristupa nepokretnoj liniji, VPN-a i prihode od internet prometa prema T-Com pozivnom broju, multimedijske usluge, IP telefona (pristup i promet) i IPTV-a. Prihodi od usluga priznaju se kad su usluge izvršene sukladno ugovorenim odredbama i uvjetima.

Prihodi od ICT-a uključuju prihode od restrukturiranja poslovnih procesa, usluga upravljanja aplikacijama, tehnološkom infrastrukturom i održavanja sustava te dizajniranja i razvoja složenih IT sustava prema specifikaciji klijenta (dizajn i konstrukcija) te WEB poslužitelja. Za pakete usluga, priznavanje prihoda za svaki od elemenata koji su ugovoreni raspoređuje se na temelju njihovih relativnih fer vrijednosti (tj. omjera fer vrijednosti svakog elementa i ukupne fer vrijednosti isporučenog paketa usluga).

Prihodi od usluga upravljanja aplikacijama, tehnološkom infrastrukturom i održavanja sustava priznaju se ravnomjerno tijekom razdoblja ugovora. Prihodi od ugovora o utrošenom vremenu i materijalu priznaju se po ugovorom određenim cijenama i nastalim direktnim troškovima. Prihodi od ugovora o održavanju proizvoda priznaju se ravnomjerno tijekom razdoblja isporuke.

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2017. godine

2.4. Sažetak računovodstvenih politika (nastavak)

(o) Priznavanje prihoda (nastavak)

Kod ugovora s fiksnom cijenom o dizajniranju i izgradnji čiji ishod je moguće pouzdano procijeniti, prihodi i troškovi ugovora općenito se priznaju metodom stupnja dovršenosti. Procjene se revidiraju, te mogu rezultirati povećanjem ili smanjenjem procijenjenih prihoda ili troškova, a uključuju se u sveobuhvatnu dobit za godinu u kojoj je Uprava stekla saznanja o okolnostima koje su nastupile, a koje su dovele do izmjene procjena.

Prihodi od jednokratnih licenci za softver priznaju se na početku razdoblja licence ako su ispunjeni svi kriteriji priznavanja. Prihodi od mjesečnih naknada od licenci za softvere priznaju se na temelju pretplata tijekom razdoblja u kojem klijent ima pravo korištenja licence. Prihodi od održavanja, nespacificiranih nadogradnji i tehničke potpore priznaju se u razdoblju izvršenja, odnosno isporuke.

Društvo povezanim društvima pruža savjetodavne i druge usluge vezane za marketing, logistiku, računovodstvo, organizaciju i administraciju. Prihodi od izvršenih usluga određuju se kod većine ovih usluga na osnovu utrošenog vremena i troškova te se priznaju na osnovu ugovoreni naknada po utrošenim satima rada i nastalim troškovima uvećanima za 5% marže na vlastite troškove.

Prihodi i rashodi povezani s prodajom telekomunikacijske opreme i dodatne opreme priznaju se kad su proizvodi isporučeni, pod uvjetom da ne postoje neispunjene obveze koje utječu na konačno prihvaćanje ugovora od strane kupca.

Prihodi od dividendi priznaju se kada Grupa stekne pravo na njih.

Prihodi od kamata priznaju se kada kamata nastane (koristeći efektivnu kamatnu stopu, odnosno stopu koja diskontira primitke kroz očekivani vijek financijskog instrumenta na neto knjigovodstvenu vrijednost financijske imovine).

(p) Novac i novčani ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti obuhvaćaju gotovinu, depozite po viđenju, korporativne komercijalne zapise i kratkotrajna, visoko likvidna ulaganja koja se lako pretvaraju u poznate iznose novca s prvobitnim dospjećima od tri mjeseca ili manje i koja podliježu neznatnom riziku promjene vrijednosti. Ulaganja koja se prikazuju kao novac i novčani ekvivalenti drže se isključivo zbog podmirenja obveza, a ne kao ulaganja.

(q) Posudbe

Troškovi posudbi, koji uključuju kamate i ostale troškove koji nastaju u svezi uzimanja kredita, uključujući tečajne razlike koje proizlaze iz kredita u stranim valutama, knjiže se kao trošak u razdoblju njihova nastanka, osim onih koji su izravno vezani uz kupnju, izgradnju ili proizvodnju kvalificirane imovine te se kapitaliziraju. Obveze po kreditima se prvo priznaju po vrijednosti primljenih sredstava, isključujući trošak transakcije.

Obvezno konvertibilni zajam (MCL) klasificiran je kao dugoročna financijska obveza, te je priznat po nominalnoj vrijednosti koja je približno jednaka njegovoj fer vrijednosti.

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2017. godine

2.4. Sažetak računovodstvenih politika (nastavak)

(r) Financijska imovina

Osim kredita i potraživanja, sva ostala financijska imovina Grupe je razvrstana kao financijska imovina raspoloživa za prodaju.

Financijska imovina raspoloživa za prodaju razvrstana je u kratkotrajnu imovinu ako je Uprava ima namjeru realizirati unutar 12 mjeseci od datuma izvješća o financijskom položaju. Svaka kupovina i prodaja ulaganja priznaje se na datum podmirenja.

Financijska imovina se početno iskazuje po trošku, a to je fer vrijednost naknade koja je dana za nju, uključujući troškove transakcije.

Financijska imovina raspoloživa za prodaju i financijska imovina koja se drži radi trgovanja nakon početnog priznavanja se iskazuju po fer vrijednosti bez umanjenja za troškove transakcije na temelju njihove tržišne cijene na datum izvješća o financijskom položaju. Dobici ili gubici nastali svođenjem na fer vrijednost financijske imovine raspoložive za prodaju priznaju se u ostalu sveobuhvatnu dobit, sve dok se ulaganje ne proda ili otuđi na drugi način, ili sve dok se ne bude smatralo umanjenim, u tom trenutku se kumulativni dobitak ili gubitak koji je ranije bio priznat u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti uključuje u neto dobit ili gubitak za odgovarajuće razdoblje.

Financijski instrumenti se općenito priznaju čim Grupa postane stranka u ugovornom odnosu financijskog instrumenta. Ipak, u slučaju redovne kupovine ili prodaje (kupovine ili prodaje financijske imovine prema ugovoru čije odredbe zahtijevaju isporuku unutar roka utvrđenog općenitim pravilima ili dogovorima na odnosnom tržištu), dan podmirenja je bitan za početno priznanje i prestanak priznavanja. Financijska imovina prestaje se priznavati kada je primljen novac ili su istekla prava za primanje novca za imovinu. Financijska obveza prestaje se priznavati kada je obveza prema dugovanju izvršena ili otkazana ili istekla.

Vrijednosni papiri dobiveni temeljem ugovora o ponovnoj prodaji ("obrnuti repo sporazumi") su u osnovi jamstva ili kolaterali za novac u bankama, te se ne bilježe u bilanci. Povezane iznosi novca u bankama iskazuju se kao osigurani depoziti s dospijanjem preko tri mjeseca ili novčani ekvivalenti s dospijanjem do tri mjeseca.

(s) Rezerviranja

Rezerviranje se priznaje samo u slučaju kada Grupa ima postojeću obvezu (zakonsku ili izvedenu) kao rezultat prošlog događaja i ako postoji vjerojatnost da će biti potreban odljev sredstava koja čine gospodarske koristi kako bi se obveza podmirila, a moguće je napraviti pouzdanu procjenu iznosa obveze. Rezerviranja se razmatraju na svaki datum izvješća o financijskom položaju i prilagođavaju kako bi odražavala najbolju trenutnu procjenu.

U slučajevima kada je bitan učinak vremenske vrijednosti novca, iznos rezerviranja čini sadašnja vrijednost izdataka za koje se očekuje da će biti potrebni za podmirenje obveze. Kada se koristi diskontiranje, povećanje rezerviranja koje odražava protok vremena priznaje se kao financijski trošak.

Rezerviranja za otpremnine priznaju su kada se Grupa obveže raskinuti ugovore o radu sa zaposlenicima, to jest kada Grupa ima napravljen detaljan formalan plan za raskid ugovora o radu koji je bez realne mogućnosti povlačenja. Rezerviranja za otpremnine obračunata su u iznosima plaćenim ili koji se očekuju da će biti isplaćeni kao u slučaju programa zbrinjavanja viška radnika.

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2017. godine

2.4. Sažetak računovodstvenih politika (nastavak)

(s) Rezerviranja (nastavak)

Porezi i naknade, kao što su porezi osim poreza na dobit i propisanih naknada na temelju podataka koji se odnose na razdoblje prije nastale obveze plaćanja, priznaju se kao obveza u trenutku nastupa obvezujućeg događaja koji rezultira plaćanjem poreza, kako je utvrđeno od strane zakona koji utvrđuje obvezu plaćanja. Ukoliko je porez plaćen prije obvezujućeg događaja, priznaje kao pretporez.

Grupa koristi određenu imovinu za koju se očekuje da će se ostvariti troškovi demontaže i obnove. Rezerviranje se priznaje u visini novčanih odljeva koji se očekuju s danom prestanka korištenja te imovine, koji su po prirodi dugoročni i uglavnom se odnose na razdoblje do 20 godina od početka upotrebe imovine.

(t) Nepredviđena imovina i obveze

Nepredviđena imovina ne priznaje se u financijskim izvješćima. Objavljuje se u bilješkama kada je vjerojatan priljev gospodarskih koristi.

Nepredviđene obveze ne priznaju se u financijskim izvješćima. Te obveze objavljuju se u bilješkama osim u slučaju da je mogućnost odljeva sredstava koja predstavljaju gospodarske koristi malo vjerojatna.

(u) Plaćanje temeljeno na dionicama

Trošak transakcija koje se podmiruju u novcu i koje se podmiruju u dionicama početno se priznaje po fer vrijednosti na datum dodjele koristeći binomni model, pojedinosti su dane u bilješci 39. Fer vrijednost se priznaje kao trošak kroz razdoblja do datuma ostvarivanja prava kada se priznaje odgovarajuća obveza. Obveza se naknadno vrednuje po fer vrijednosti na svaki datum izvješća o financijskom položaju uključujući datum podmirenja transakcije, dok se promjene fer vrijednosti priznaju u sveobuhvatnoj dobiti.

(v) Događaji nakon izvještajnog datuma

Događaji nastali nakon izvještajnog datuma koji daju dodatne informacije o poziciji Grupe na datum izvješća o financijskom položaju (događaji za usklađenje) iskazuju se u financijskim izvješćima. Događaji nastali nakon izvještajnog datuma koji nisu događaji za usklađenje objavljuju se u bilješkama uz financijska izvješća kada su značajni.

(w) Obveze prema dobavljačima

Obveze prema dobavljačima predstavljaju obveze plaćanja kupljenih dobara i usluga od dobavljača u redovnom poslovanju. Klasificirane su kao kratkoročne obveze ukoliko dospijevaju u roku jedne godine ili kraće. U suprotnom, klasificiraju se kao dugoročne obveze.

(x) Isplata dividende

Isplata dividende dioničarima Grupe priznaje se kao obveza u financijskim izvješćima Grupe u razdoblju u kojem je dividenda odobrena od strane dioničara Grupe.

(y) Zarada po dionici

Zarada po dionici računa se dijeljenjem dobiti raspoložive za isplatu dioničarima Grupe s vaganim prosječnim brojem redovnih dionica tijekom godine isključujući obične dionice kupljene od strane Grupe koje se drže kao trezorske dionice.

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2017. godine

2.4. Sažetak računovodstvenih politika (nastavak)

(z) Glavnica

Redovne dionice prikazane su kao glavnica. Dionice u vlasništvu Društva prikazuju se kao vlastite dionice i izuzimaju se iz glavnice.

(aa) Reklasifikacije

Grupa je 2017. godine promijenila način prikazivanja određenih pozicija prihoda u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti. Radi usklađivanja prikazivanja usporedivih podataka s podacima prezentiranim 2017. godine, sljedeće pozicije u financijskim izvještajima za godinu koja je završila 31. prosinca 2016. su reklasificirane:

- Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti

<i>Pozicija</i>	2016 Izvješteno milijuni kuna	Utjecaj promjene milijuni kuna	2016 Reklasificirano milijuni kuna
Prihod	6.970	15	6.985
Ostali operativni prihod	159	(15)	144

Grupa smatra da bi prikazivanje prihoda od usluga povezanim poduzećima trebalo biti prikazano kao prihod (npr. pružanje administrativnih usluga i zajedničkih servisnih centara). Grupa smatra da treće izvješće o financijskom položaju nije potrebno prezentirati jer nema utjecaja na financijski položaj prethodnih razdoblja.

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2017. godine

3 Poslovne kombinacije

Crnogorski Telekom AD

U siječnju 2017. Grupa je potpisala Sporazum o Prodaji i Kupnji za stjecanje većinskog udjela u Crnogorskom Telekomu AD Podgorica (CT) od Mađarskog Telekoma NYRT Hungary. Transakcija je izvršena kupnjom SPV subjekta koji drži 76,53% dionica Crnogorskog Telekoma AD. Budući da su svi subjekti uključeni u ovu transakciju dio DT Grupe, Grupa bilježi sve stečene imovine, preuzete obveze i sve nekontrolirajuće interese u stjecanju koristeći računovodstvenu metodu prethodnika. Fer vrijednost preuzete naknade u ovoj transakciji iznosila je 924 milijuna kuna.

Financijski rezultati Crnogorskog Telekoma za 2017. godinu su konsolidirani u Grupi za cijelu godinu.

Vrijednosti imovine i obveza Crnogorskog Telekoma prenesene od prethodnika na datum stjecanja bile su:

	Vrijednost priznata kod stjecanja milijuni kuna
Imovina	
Nematerijalna imovina	380
Goodwill	156
Nekretnine, postrojenja i oprema	590
Dugotrajna imovina	68
Zalihe	10
Potraživanja od kupaca	232
Unaprijed plaćeni troškovi i ostala kratkotrajna imovina	29
Novac i novčani ekvivalenti	58
	<hr/>
	1.523
	<hr/>
Obveze	
Dugoročne obveze	37
Obveze prema dobavljačima	239
Ostale obveze i obračunati troškovi	104
	<hr/>
	380
	<hr/>
Neto imovina	1.143
	<hr/>
Nekontrolirajući interes	(231)
	<hr/>
Razlika priznata u kapitalu	12
	<hr/>
Naknada za stjecanje	924
Stečeni novac i novčani ekvivalenti	(58)
Plaćanje za stjecanje Crnogorskog Telekoma, bez stečene gotovine	866
	<hr/>

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2017. godine

3 Poslovne kombinacije

OT-Optima Telekom d.d.

Tijekom 2014. godine, Grupa je stekla dionice OT-Optima Telekoma d.d. (Optima) sa pravom glasa, kroz predstečajnu nagodbu. Udio u iznosu od 52 milijuna kuna stečen je direktno kroz sudsku odluku o pretvorbi potraživanja u udjel u kapitalu koje je provedeno 18. lipnja 2014. godine. Dodatni udio stečen je kroz obavezno konvertibilni zajam (MCL) instrument u iznosu od 69 milijuna kuna 9. srpnja 2014. godine te je pretvoren u temeljni kapital Optime sukladno odluci Uprave 23. srpnja 2014. godine i odobrenju Nadzornog odbora. Ove dvije transakcije tretirane su kao jedna ovim financijskim izvješćima.

Ukupan udio Grupe u Optimi iznosi 17,41% na 31. prosinca 2017. godine (31. prosinca 2016. godine: 19,02%). Kontrola nad Optimom uspostavljena je kroz prijenos upravljačkih prava u skladu s ugovorom sa Zagrebačkom bankom d.d., najvećim pojedinačnim dioničarom Optime.

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja uvjetno je dopustila koncentraciju sa Optimom, na temelju plana financijskog i operativnog restrukturiranja Optime, u sklopu predstečajne nagodbe. Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja utvrdila je skup mjera koje definiraju pravila ponašanja za sudionike koncentracije vezano uz upravljanje i kontrolu nad Optimom, među kojima je i implementacija tzv. "Kineskog zida" između zaposlenika Optime i HT-a, a u svezi sa svim poslovno osjetljivim informacijama s izuzećem financijskih podataka potrebnih za konsolidaciju.

Kontrola HT-a nad Optimom ograničena je na period od četiri godine s početkom od 18. lipnja 2014. godine..

HT je 14. lipnja 2017. godine zaprimio odluku Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja (AZTN) kojom je HT-u produljeno trajanje prava privremenog upravljanja društvom OT-Optima Telekom d.d. na razdoblje od dodatne tri godine, odnosno do 10. srpnja 2021 godine.

Istog dana, AZTN je također donio odluku kojom je uvjetno odobrena koncentracija koja nastaje pripajanjem društva H1 TELEKOM d.d. društvu OT-Optima Telekom d.d.

U srpnju 2021. godine pravo kontrole HT-u se automatski ukida, bez mogućnosti produženja. Na dan isteka treće godine HT je dužan započeti postupak prodaje svih svojih dionica Optime, tijekom kojeg ima pravo prodavati i dionice Optime koje drži Zagrebačka banka.

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2017. godine

3 Poslovne kombinacije (nastavak)

Naknada za stjecanje H1 Telekom d.d. podmirena je u dionicama. Fer vrijednost tih dionica temeljila se na cijeni dionice u iznosu od 7,31 kn na dan 30. lipnja 2017, što je ukupno iznosilo 54 milijuna kuna.

Fer vrijednosti prepoznatljive imovine i obveza H1 TELEKOM d.d. na datum stjecanja je:

	Fer vrijednost priznata kod stjecanja milijuni kuna
Imovina	
Nematerijalna imovina	101
Nekretnine, postrojenja i oprema	61
Potraživanja od kupaca	23
Unaprijed plaćeni troškovi i ostala kratkotrajna imovina	1
Novac i novčani ekvivalenti	1
	<hr/> 187
Obveze	
Dugoročne posudbe	33
Izdane obveznice	41
Dugoročne obveze prema dobavljačima	38
Kratkoročne posudbe	12
Kratkoročne obveze prema dobavljačima	78
Ostale obveze i obračunati troškovi	19
	<hr/> 221
Ukupno prepoznata neto imovina po fer vrijednosti	<hr/> (34)
Goodwill nastao pri stjecanju	<hr/> 88

Stečena nematerijalna imovina se sastoji od korisničke baze.

Goodwill nastao stjecanjem se može pripisati ekonomiji razmjera koji se očekuje da će se ostvariti uglavnom kroz smanjenja troškova sinergijom unutar Optime.

Nakon datuma stjecanja i konsolidacije H1 u financijske izvještaje Grupe, H1 je pridonio 65 milijuna kuna prihoda i 2 milijuna kuna gubitka u Grupi.

U slučaju da je stjecanje bilo na početku godine prihod Grupe za cijelu godinu bi bio 7.806 milijuna kuna, a neto dobit 860 milijuna kuna.

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2017. godine

4 Informacije o segmentima

Za poslovni oblik izvješća o segmentima Grupe određeni su Segment privatnih korisnika, Segment poslovnih korisnika, Segment mreže i funkcija podrške, Optima Telekom te Crnogorski Telekom jer na rizike i stope povrata Grupe prvenstveno utječu razlike u tržištu i korisnicima. Segmenti su organizirani i vođeni odvojeno prema prirodi korisnika i tržišta kojima se pružaju usluge, gdje svaki segment predstavlja stratešku poslovnu jedinicu koja nudi različite proizvode i usluge.

Segment privatnih korisnika obuhvaća marketinške, prodajne i korisničke usluge, a usredotočen je na pružanje usluga pokretnih i nepokretnih telekomunikacija, električne energije te usluga televizijske distribucije privatnim korisnicima.

Segment poslovnih korisnika obuhvaća marketinške, prodajne i korisničke usluge, a usredotočen je na pružanje usluga pokretnih i nepokretnih telekomunikacija, električne energije te usluga integracije sustava korporativnim korisnicima, malim i srednjim poduzetnicima i javnom sektoru. Također je odgovoran za poslovanje veleprodaje usluga pokretnih i nepokretnih komunikacija.

Segment Mreža i funkcije podrške provode upravljanje između segmenata i funkcije podrške, a obuhvaćaju tehniku, nabavu, računovodstvo, riznicu, pravne poslove i druge središnje funkcije. Mreža i funkcije podrške uključeni su u informacije o segmentima kao dobrovoljno objavljivanje jer ne ispunjava kriterije poslovnog segmenta.

Segment Optima Telekom uključuje kontribuciju svih funkcija Optime Telekom rezultatu Grupe u istoj izvještajnoj strukturi koja se primjenjuje i za ostale segmente, osim detalja o prihodima koji se objavljuju u kategoriji ostali prihodi. Sukladno ograničenjima koje je uveo regulator, pristup podacima o prihodima Optima Telekoma je ograničen. Segment Crnogorski Telekom uključuje doprinos svih funkcija Crnogorskog Telekoma financijskim rezultatima Grupe prema istoj strukturi izvještavanja kao i za ostale poslovne segmente.

Uprava kao glavni donositelj poslovnih odluka prati poslovne rezultate poslovnih jedinica zasebno u svrhu donošenja odluka o alociranju resursa i ocjena rezultata. Rezultat segmenta se procjenjuje temeljem kontribucijske marže ili Dobit iz osnovne djelatnosti (kao što je prikazano u tabeli ispod).

Zemljopisne objave Grupe temelje se na zemljopisnom položaju njenih korisnika.

Menadžment Grupe ne prati imovinu i obveze po segmentima te iz toga razloga nisu objavljene te informacije.

Podružnice u stopostotnom vlasništvu Iskon Internet, Combis, KDS, E-tours i M-Tele su konsolidirane u odgovarajućim poslovnim segmentima na koji se odnose.

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2017. godine

4 Informacije o segmentima (nastavak)

Sljedeće tabele prikazuju informacije o prihodima i direktnim troškovima segmenata Grupe:

Godina završena 31. prosinca 2016. godine	Privatni milijuni kuna	Poslovni milijuni kuna	Mreža i funkcije podrške milijuni kuna	Optima Telekom konsolidirano milijuni kuna	Crnogorski Telekom konsolidirano milijuni kuna	Ukupno milijuni kuna
Prihodi segmenta	3.750	2.794	-	441	-	6.985
<i>Pokretne telekomunikacije</i>	1.870	951	-	-	-	2.821
<i>Nepokretne telekomunikacije</i>	1.841	1.093	-	441	-	3.375
<i>Sistemska rješenja</i>	-	677	-	-	-	677
<i>Razno</i>	39	73	-	-	-	112
Direktni troškovi – proizvodni	(211)	(221)	-	(95)	-	(527)
Prihodi i troškovi od potraživanja od kupaca	(8)	(21)	-	(3)	-	(32)
Kontribucijska marža I	3.531	2.552	-	343	-	6.426
Direktni troškovi – neproizvodni	(594)	(822)	-	(8)	-	(1.424)
Rezultat segmenta (kontribucijska marža II)	2.937	1.730	-	335	-	5.002
Ostali operativni prihodi	-	-	142	2	-	144
Ostali operativni troškovi,	(389)	(371)	(1.550)	(100)	-	(2.410)
Amortizacija i umanjenje vrijednosti dugotrajne imovine	-	-	(1.401)	(96)	-	(1.497)
Dobit iz osnovne djelatnosti	2.548	1.359	(2.809)	141	-	1.239
Godina završena 31. prosinca 2017. godine						
Prihodi segmenta	3.754	2.883	-	483	636	7.756
<i>Pokretne telekomunikacije</i>	1.953	1.035	-	-	317	3.305
<i>Nepokretne telekomunikacije</i>	1.764	1.038	-	483	284	3.569
<i>Sistemska rješenja</i>	-	696	-	-	35	731
<i>Razno</i>	37	114	-	-	-	151
Direktni troškovi – proizvodni	(202)	(228)	-	(84)	(54)	(568)
Prihodi i troškovi od potraživanja od kupaca	(28)	(61)	-	(3)	(9)	(101)
Kontribucijska marža I	3.524	2.594	-	396	573	7.087
Direktni troškovi – neproizvodni	(626)	(929)	-	(11)	(110)	(1.676)
Rezultat segmenta (kontribucijska marža II)	2.898	1.665	-	385	463	5.411
Ostali prihodi	-	-	166	4	4	174
Ostali operativni troškovi	(363)	(407)	(1.458)	(119)	(251)	(2.598)
Amortizacija i umanjenje vrijednosti dugotrajne imovine	-	-	(1.531)	(177)	(161)	(1.869)
Dobit iz osnovne djelatnosti	2.535	1.258	(2.823)	93	55	1.118

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2017. godine

4 Informacije o segmentima (nastavak)

Prihodi – prema zemljopisnim područjima

	2017. godina milijuni kuna	2016. godina milijuni kuna
Republika Hrvatska	6.606	6.527
Ostatak svijeta	1.150	458
	7.756	6.985

Većina imovine Grupe nalazi se u Hrvatskoj.

Nitko od vanjskih kupaca Grupe ne predstavlja značajan izvor prihoda.

5 Ostali prihod

	2017. godina milijuni kuna	2016. godina milijuni kuna
Dobit od prodaje dugotrajne imovine	72	36
Prihod od najma	30	31
Prihod od kazni i naknada šteta	11	16
Prihod od imovine stečene bez naknade	11	1
Prihod od otpisa obveza	2	11
Prihod od prodaje otpada	2	2
Ostali prihod	46	47
	174	144

6 Troškovi prodane robe, materijala i energije

	2017. godina milijuni kuna	2016. godina milijuni kuna
Troškovi prodane robe	1.282	1.116
Troškovi energije	116	102
Trošak prodane električne energije	169	92
Troškovi materijala	32	29
Trošak prodaje aranžmana	13	15
	1.612	1.354

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)
 Za godinu završenu 31. prosinca 2017. godine

7 Troškovi usluga

	2017. godina milijuni kuna	2016. godina milijuni kuna
Međusobno povezivanje u zemlji	253	242
Međusobno povezivanje u inozemstvu	316	284
Ostale usluge	206	217
	775	743

8 Amortizacija i umanjenje vrijednosti dugotrajne imovine

	2017. godina milijuni kuna	2016. godina milijuni kuna
Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme	1.036	884
Amortizacija nematerijalne imovine	734	533
	1.770	1.417
Gubitak od umanjenja vrijednosti	99	80
	1.869	1.497

Detaljno objašnjenje troška amortizacije i gubitka od umanjenja vrijednosti dano je u bilješkama 15, 16 i 17.

9 Troškovi osoblja

	2017. godina milijuni kuna	2016. godina milijuni kuna
Bruto plaće bez doprinosa iz plaća	649	593
Porezi, doprinosi i ostali troškovi plaća	188	168
Doprinosi iz plaća	163	145
Troškovi otpremnina (bilješka 27)	72	80
Dugoročna primanja zaposlenih	1	1
	1.073	987

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)
 Za godinu završenu 31. prosinca 2017. godine

10 Ostali troškovi

	2017. godina milijuni kuna	2016. godina milijuni kuna
Troškovi licenci	326	315
Usluge održavanja	324	287
Najamnina (bilješka 32)	162	151
Ugovori o djelu	132	114
Troškovi promidžbe	130	120
Prodajne naknade	127	106
Vrijednosno usklađenje potraživanja od kupaca – neto (bilješka 21)	101	32
Ostali porezi i doprinosi	57	37
Pozivni centri i korisnička podrška	40	45
Poštanski troškovi	38	37
Rezerviranja za naknade i rizike	33	9
Obrazovanje i savjetovanje	31	31
Troškovi stjecanja korisnika	14	10
Dnevnice i ostali putni troškovi	14	13
Troškovi kazni i naknada šteta	14	7
Naknadno odobreni popusti kupcima	11	14
Osiguranje	11	12
Vrijednosno usklađenje zaliha	5	5
Gubitak od otuđenja dugotrajne imovine	2	1
Ostali troškovi poslovanja	69	64
	1.641	1.410

11 Financijski prihodi

	2017. godina milijuni kuna	2016. godina milijuni kuna
Prihod od kamata	8	19
Pozitivne tečajne razlike	29	33
Prihod od prodaje obveznica	1	12
	38	64

12 Financijski troškovi

	2017. godina milijuni kuna	2016. godina milijuni kuna
Trošak kamata	122	93
Negativne tečajne razlike	52	44
Ostali financijski troškovi	-	7
	174	144

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2017. godine

13 Porez na dobit

(a) Porez na dobit

	2017. godina milijuni kuna	2016. godina milijuni kuna
Porez tekuće godine	217	256
Odgođeni porezni rashod	(37)	(22)
	180	234

(b) Usklađenje poreza na dobit i porezne stope

	2017. godina milijuni kuna	2016. godina milijuni kuna
Dobit prije poreza	984	1.162
Porez na dobit od 18% (domaća stopa) – (20% u 2016.)	177	232
Porezni utjecaji od:		
Prihodi koji nisu predmet oporezivanja	-	(3)
Porezno nepriznati troškovi	8	6
Porezni učinak prenesenog poreznog gubitka za kojeg nije priznata odgođena porezna imovina	(1)	(7)
Utjecaj različitih stopa poreza	(6)	-
Ostalo	2	3
Utjecaj smanjenja porezne stope /i/	-	3
	180	234
Efektivna porezna stopa	18,29%	20,14%

/i/ Smanjenje stope poreza na dobit u Hrvatskoj s 20% na 18% stupilo je na snagu 1. siječnja 2017. godine. Iz tog razloga su preračunate relevantne pozicije odgođenog poreza na 31. prosinca 2016. godine.

Grupa je u prethodnim razdobljima koristila porezne olakšice koje se odnose na reinvestiranje dobiti i povećanja dioničkog kapitala u istom iznosu. Ako se u budućnosti dionički kapital koji je uvećan reinvestiranjem dobiti smanji, to može dovesti do buduće porezne obveze za Grupu. Grupa vjeruje da neće nastati buduća porezna obveza.

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)
 Za godinu završenu 31. prosinca 2017. godine

13 Porez na dobit (nastavak)

Dijelovi i kretanja odgođene porezne imovine i obveza su sljedeći:

Odgođena porezna imovina i obveze priznate u:	31. prosinca 2017. milijuni kuna	(odobrenje) / terećenje u 2017. godini milijuni kuna	Stjecanje Crnogorskog Telekom milijuni kuna	31. prosinca 2016. godine milijuni kuna	(odobrenje) / terećenje u 2016. godini milijuni kuna	31. prosinca 2015. godine milijuni kuna
<i>Sveobuhvatnoj dobiti</i>						
Porezno nepriznata vrijednosna usklađenja	8	(3)	-	11	(4)	15
Umanjenje vrijednosti dugotrajne imovine	45	13	-	32	20	12
Ukalkulirane kamate na sudske sporove	5	4	-	1	(1)	2
Gubici	14	14	-	-	-	-
Ostalo	18	3	-	15	(2)	17
	<u>90</u>	<u>31</u>	<u>-</u>	<u>59</u>	<u>13</u>	<u>46</u>
Odgođena porezna imovina	90	31	-	59	13	46
<i>Sveobuhvatnoj dobiti</i>						
Alokacija kupovne cijene	27	(6)	-	33	(9)	42
Revalorizacija dugotrajne imovine	17	-	17	-	-	-
	<u>44</u>	<u>(6)</u>	<u>17</u>	<u>33</u>	<u>(9)</u>	<u>42</u>
<i>Ostaloj sveobuhvatnoj dobiti</i>						
Aktuarski dobiti i gubici	3	-	-	3	-	3
Odgođena porezna obveza	47	(6)	17	36	(9)	45

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2017. godine

13 Porez na dobit (nastavak)

Odgođena porezna imovina se priznaje za sve odbitne privremene razlike do iznosa za koji je vjerojatno da će oporeziva dobit biti raspoloživa prema kojoj se odbitne privremene razlike mogu iskoristiti. Odgođena porezna imovina se ne diskontira. Od ukupnog iznosa odgođene porezne imovine, na kratkoročni dio odnosi se 40 milijuna kuna.

Odgođena porezna imovina se javlja s naslova umanjenja vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme, vrijednosnog usklađenja potraživanja i zaliha (materijal, trgovačka roba), ukalkuliranih i rezerviranih troškova te drugih privremenih razlika.

U Hrvatskoj ne postoji formalan postupak za potvrđivanje konačnog iznosa poreza prilikom podnošenja poreznih prijava za porez na dobit i PDV. Međutim, porezna obveza podliježe kontroli odgovarajućih poreznih organa u bilo kojem trenutku u narednih šest godina. Ograničenje od šest godina počinje s godinom koja slijedi nakon godine u kojoj je predana porezna prijava, npr. 2019. godina za poreznu obvezu za 2017. godinu.

Grupa je priznala odgođenu poreznu imovinu u iznosu od 14 milijuna kuna u odnosu na gubitke koji iznose 80 milijuna kuna, a koji se može prenositi na buduće oporezive dobiti. Ti gubici odnose se na podružnice Grupe.

U 2015. godini je Porezna Uprava započela porezni nadzor poreza na dobit i povrata PDV-a nad HT-om za godinu koja je završila 31. prosinca 2014. godine. Očekuje se ispostavljanje prvostupanjskog nalaza.

Gubici ističu u:	milijuni kuna
2019	24
2021	25
2022	31
	<hr/>
	80

14 Zarada po dionici

Osnovne zarade po dionici izračunavaju se dijeljenjem dobiti pripisive redovnim dioničarima Grupe s vaganim prosječnim brojem redovnih dionica tijekom razdoblja.

Razrijeđene zarade po dionici jednake su osnovnim zaradama po dionici jer ne postoje potencijalne razrjeđive redovne dionice ili opcije.

Slijede podaci o dobiti i dionicama korištenim za izračun osnovnih i razrijeđenih zarada po dionici:

	2017. godina	2016. godina
Dobit godine pripisiva redovnim dioničarima Društva u milijunima kuna	863	934
Vagani prosječni broj redovnih dionica za osnovnu zaradu po dionici	81.833.631	81.885.569
	<hr/>	<hr/>
	10,55 kuna	11,40 kuna

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)
 Za godinu završenu 31. prosinca 2017. godine

15 Nematerijalna imovina

	Dozvole	Softver	Goodwill	Ostala imovina	Investicije u tijeku	Ukupno
	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna
Stanje na dan 1. siječnja 2016. godine						
Nabavna vrijednost	494	3.297	252	1.241	84	5.368
Ispravak vrijednosti	(167)	(2.798)	-	(752)	-	(3.717)
Neto knjigovodstvena vrijednost	327	499	252	489	84	1.651
Kretanja tijekom 2016. godine						
Početna neto knjigovodstvena vrijednost	327	499	252	489	84	1.651
Povećanja	2	169	-	330	110	611
Prijenosi	-	60	-	24	(65)	19
Amortizacija tekuće godine	(36)	(236)	-	(261)	-	(533)
Gubitak od umanjenja vrijednosti	-	(10)	-	-	-	(10)
Neto knjigovodstvena vrijednost	293	482	252	582	129	1.738
Stanje na dan 31. prosinca 2016. godine						
Nabavna vrijednost	497	3.361	252	1.300	129	5.539
Ispravak vrijednosti	(204)	(2.879)	-	(718)	-	(3.801)
Neto knjigovodstvena vrijednost	293	482	252	582	129	1.738
Kretanja tijekom 2017. godine						
Početna neto knjigovodstvena vrijednost	293	482	252	582	129	1.738
Stjecanje CT-a (bilješka 3)	183	105	156	19	73	536
Stjecanje H1 (bilješka 3)	-	1	88	100	-	189
Povećanja	14	221	-	476	151	862
Prijenosi	62	102	-	(40)	(112)	12
Amortizacija tekuće godine	(82)	(277)	-	(375)	-	(734)
Gubitak od umanjenja vrijednosti	-	(1)	(40)	(23)	-	(64)
Neto knjigovodstvena vrijednost	470	633	456	739	241	2.539
Stanje na dan 31. prosinca 2017. godine						
Nabavna vrijednost	757	3.775	496	1.849	241	7.118
Ispravak vrijednosti	(287)	(3.142)	(40)	(1.110)	-	(4.579)
Neto knjigovodstvena vrijednost	470	633	456	739	241	2.539

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2017. godine

15 Nematerijalna imovina (nastavak)

U dugotrajnu nematerijalnu imovinu Grupe na dan 31. prosinca 2017. godine uključeno je pet dozvola za uporabu radiofrekvencijskog spektra (bilješke 2.4. e) i 38 b)).

Ostala imovina većinom se sastoji od branda, odnosa s kupcima, kapitaliziranih ugovora za sadržaj te kapitaliziranih troškova elektroničke komunikacijske infrastrukture.

Investicije u tijeku uglavnom predstavljaju ulaganja u softver i korisničke licence.

Nematerijalna imovina s neograničenim vijekom trajanja sastoji se od branda Optima Telekoma d.d. knjigovodstvene vrijednosti na 31. prosinca 2017. godine iznosi 61 milijun kuna (31. prosinca 2016.: 61 milijun kuna).

Povećanje nematerijalne imovine

Značajnija povećanja nematerijalne imovine u izvještajnom razdoblju 2017. godine odnose se na kapitalizirane troškovi sadržaja u iznosu od 340 milijuna kuna, aplikativni, sistemski te softver za mrežnu tehnologiju i korisničke licence u iznosu od 233 milijuna kuna i kapitalizirane troškove elektroničke komunikacijske infrastrukture u iznosu 137 milijuna kuna.

Gubitak od umanjenja vrijednosti

Tijekom 2017. godine Grupa je umanjila vrijednost dugotrajne nematerijalne imovine u iznosu 64 milijuna kuna (2016. godina: 10 milijuna kuna). Otuđenje nematerijalne imovine

Otuđenje nematerijalne imovine prvenstveno se odnosi na otuđenje kapitaliziranih EKI troškova u bruto iznosu od 5 milijuna kuna i softvera u bruto iznosu od 15 milijuna kuna (2016: 458 milijuna kuna).

Testiranje umanjenja vrijednosti goodwilla

Goodwill se alokira na jedinice stvaranja novca Grupe, utvrđene prema poslovnim segmentima. Sažetak alokacije goodwilla prema poslovnim segmentima nalazi se u nastavku.

	31. prosinca 2017. milijuni kuna	31. prosinca 2016. milijuni kuna
Privatni	55	55
Poslovni	107	107
Optima Telekom konsolidirano	138	90
Crnogorski Telekom	156	-
	456	252

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2017. godine

15 Nematerijalna imovina (nastavak)

Testiranje umanjenja vrijednosti goodwilla (nastavak)

Ključne pretpostavke korištene za kalkulacije vrijednosti u uporabi su kako slijede:

	Optima Telekom konsolidirano		Crnogorski Telekom	Privatni		Poslovni	
	31. prosinca 2017.	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2017.	31. prosinca 2017.	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2017.	31. prosinca 2016.
Stopa rasta	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%
Diskontna stopa	9,53%	9,79%	8,42%	8,96%	8,93%	8,96%	8,93%

Nadoknadivi iznos jedinice koja generira novac temeljen je na kalkulaciji fer vrijednosti umanjene za troškove prodaje. Ključne pretpostavke na temelju kojih je određena vrijednost u uporabi jedinica koje stvaraju novac odraz su prošlog iskustva i očekivanog tržišnog razvoja, naročito kretanja prihoda, tržišnog udjela, troškova akvizicije i zadržavanja korisnika, kapitalnih izdataka i stope rasta. Stopa rasta nije viša od dugoročne prosječne stope rasta za industriju u kojoj jedinice koje stvaraju novac djeluju. Vagana prosječna stopa rasta je korištena za ekstrapolaciju novčanih tijekova nakon planiranog razdoblja i primijenjene su diskontne stope nakon poreza na projekcije novčanih tijekova. Troškovi centralnih funkcija (Uprava i administracija) alocirani su između segmenta za svrhe testa umanjenja na bazi interne alokacije sekundarnih troškova, temeljem definiranih planiranih internih proizvoda. Razdoblje predviđanja je 10 godina.

Testiranje umanjenja vrijednosti branda

Optima je registrirala ime i zaštitni znak 'Optima' kao intelektualno vlasništvo. Brand je nematerijalna imovina s neograničenim korisnim vijekom i godišnje se provodi testiranje umanjenja Branda koristeći engl. Relief from Royalty method. Vrijednost branda predstavlja neto sadašnju vrijednost procijenjenih budućih prihoda od branda, diskontiranih koristeći diskontnu stopu nakon poreza na projekcije novčanih tijekova. Izračun neto sadašnje vrijednosti uzima u obzir razdoblje predviđanja od pet i pol godina zajedno s razdobljem završetka kako bi se izračunala mogućnost branda da ostvari prihode u tom razdoblju. Korištene su stopa rasta projiciranih novčanih tijekova i diskontna stopa iste kao ključne pretpostavke korištene u testu umanjenja vrijednosti goodwill-a (za detalje vidjeti gore).

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)
 Za godinu završenu 31. prosinca 2017. godine

16 Nekretnine, postrojenja i oprema

	Zemljište i građevinski objekti milijuni kuna	Telekom postrojenja i oprema milijuni kuna	Alati, vozila, IT i uredska oprema milijuni kuna	Investicije u tijeku milijuni kuna	Ukupno milijuni kuna
Stanje na dan 1. siječnja 2016. godine					
Nabavna vrijednost	2.242	12.626	1.036	476	16.380
Ispravak vrijednosti	(1.308)	(8.652)	(862)	-	(10.822)
Neto knjigovodstvena vrijednost	934	3.974	174	476	5.558
Kretanja tijekom 2016. godine					
Početna neto knjigovodstvena vrijednost	934	3.974	174	476	5.558
Povećanja	24	606	28	339	997
Prijenosi	27	334	21	(390)	(8)
Smanjenja	(18)	(1)	-	-	(19)
Amortizacija tekuće godine	(80)	(734)	(68)	-	(882)
Gubitak od umanjenja vrijednosti	-	(70)	-	-	(70)
Neto knjigovodstvena vrijednost	887	4.109	155	425	5.576
Stanje na dan 31. prosinca 2016. godine					
Nabavna vrijednost	2.274	12.967	978	425	16.644
Ispravak vrijednosti	(1.387)	(8.858)	(823)	-	(11.068)
Neto knjigovodstvena vrijednost	887	4.109	155	425	5.576
Kretanja tijekom 2017. godine					
Početna neto knjigovodstvena vrijednost	887	4.109	155	425	5.576
Stjecanje CT-a (bilješka 3)	153	384	6	47	590
Stjecanje H1 (bilješka 3)	1	56	-	4	61
Povećanja	28	581	44	363	1.016
Prijenosi	35	290	12	(349)	(12)
Smanjenja	(19)	(1)	-	-	(20)
Amortizacija tekuće godine	(81)	(886)	(68)	-	(1.035)
Gubitak od umanjenja vrijednosti	-	(36)	-	-	(36)
Neto knjigovodstvena vrijednost	1.004	4.497	149	490	6.140
Stanje na dan 31. prosinca 2017. godine					
Nabavna vrijednost	2.472	14.090	940	490	17.992
Ispravak vrijednosti	(1.468)	(9.593)	(791)	-	(11.852)
Neto knjigovodstvena vrijednost	1.004	4.497	149	490	6.140

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak) Za godinu završenu 31. prosinca 2017. godine

16 Nekretnine, postrojenja i oprema (nastavak)

U investicije u tijeku Grupe uključeni su i veći rezervni dijelovi u iznosu od 5 milijuna kuna (31. prosinca 2016. godine: 60 milijuna kuna).

Početkom 2001. godine Grupa je provela dodatne postupke kojima je dokazano pravo vlasništva nad zemljištem i građevinskim objektima prenesenim iz vlasništva društva HPT s.p.o. sukladno Zakonu o razdvajanju na dan 10. srpnja 1998. godine. Formalno registriranje prava vlasništva Grupe još je u tijeku.

Grupa nema značajnih nekretnina, postrojenja i opreme koju namjerava rashodovati ili prodati.

Povećanja nekretnina, postrojenja i opreme

Značajna povećanja tijekom 2017. godine odnose se na infrastrukturu i mrežnu opremu.

Gubitak od umanjenja vrijednosti

U 2017. godini Grupa je umanjila vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme u iznosu od 36 milijun kuna (2016. godine: 70 milijuna kuna) uglavnom se odnose na promjenu opreme moderniju tehnologiju.

Otuđenje nekretnina, postrojenja i opreme

Otuđenje nekretnina, postrojenja i opreme prvenstveno se odnosi na otuđenje telekomunikacijske opreme, starih alata, IT, uredske opreme i vozila u bruto iznosu od 405 milijuna kuna (2016. godina: 751 milijuna kuna).

Vlasništvo nad distribucijsko-telekomunikacijskom infrastrukturom

Iako je imovina (uključujući telekomunikacijsku kanalizaciju kao dio telekomunikacijske mreže) stečena prijenosom od pravnog prethodnika Društva, javne tvrtke HPT, putem Zakona o razdvajanju Hrvatske pošte i telekomunikacija i uložena u temeljni kapital pri stvaranju Društva od strane Republike Hrvatske 1. siječnja 1999. godine, u skladu s ostalim hrvatskim zakonima, dio mreže Grupe koji je poznat pod nazivom distributivna telekomunikacijska kanalizacija (DTK) nema svu potrebnu dokumentaciju (građevinske dozvole, uporabne dozvole i sl.), što bi moglo biti značajno pri dokazivanju vlasništva trećim stranama. Postoje određene tražbine nad vlasništvom te imovine od strane lokalnih organa vlasti (grad Zagreb) koji mogu imati materijalan utjecaj na financijska izvješća u slučaju da HT ne bude u mogućnosti dokazati svoja vlasnička prava na taj dio DTK-a. Menadžment HT-a smatra da je vjerojatnost nastanka navedenih okolnosti vrlo malo vjerojatna. Stoga u ovim financijskim izvješćima nisu po navedenom napravljena nikakva usklađenja.

Neto knjigovodstvena vrijednost telekomunikacijske kanalizacije Grupe na dan 31. prosinca 2017. godine iznosi 862 milijuna kuna (31. prosinca 2016. godine: 857 milijuna kuna).

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2017. godine

16 Nekretnine, postrojenja i oprema (nastavak)

Imovina u najmu

Grupa kao najmoprimac u financijskom najmu ima telekomunikacijsku opremu u niže navedenim iznosima:

	31. prosinca 2017. milijuni kuna	31. prosinca 2016. milijuni kuna
Trošak	97	84
Ispravak vrijednosti	(41)	(19)
Neto knjigovodstvena vrijednost	56	65

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2017. godine

17 Ulaganje u nekretnine

	milijuni kuna
Stanje na dan 1. siječnja 2016. godine	
Nabavna vrijednost	104
Ispravak vrijednosti	(47)
Neto knjigovodstvena vrijednost	57
Kretanja tijekom 2016. godine	
Početna neto knjigovodstvena vrijednost	57
Prijenos na nekretnine, postrojenja i opremu	(11)
Amortizacija tekuće godine	(2)
Neto knjigovodstvena vrijednost	44
Stanje na dan 31. prosinca 2016. godine	
Nabavna vrijednost	83
Ispravak vrijednosti	(39)
Neto knjigovodstvena vrijednost	44
Kretanja tijekom 2017. godine	
Početna neto knjigovodstvena vrijednost	44
Povećanja	-
Otuđenja	(8)
Amortizacija tekuće godine	(1)
Neto knjigovodstvena vrijednost	35
Stanje na dan 31. prosinca 2017. godine	
Nabavna vrijednost	60
Ispravak vrijednosti	(25)
Neto knjigovodstvena vrijednost	35

Grupa je klasificirala prazne objekte i neizgrađena zemljišta kao ulaganje u nekretnine.

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2017. godine

18 Ulaganja koja se obračunavaju metodom udjela

Neto knjigovodstvena vrijednost ulaganja koja se obračunavaju metodom udjela uključuje (financijski podaci za 2017. godinu odnose se na procijenjene vrijednosti jer društva HT d.d. Mostar i HP d.o.o. Mostar nisu izdali svoja financijska izvješća do datuma izdavanja financijskih izvješća HT Grupe):

	31. prosinca 2017. milijuni kuna	31. prosinca 2016. milijuni kuna
<i>Zajednički pothvat HT d.d. Mostar:</i>		
Stanje na dan 1. siječnja	375	397
Ispravak greške prethodnih razdoblja	-	(22)
Udjel u dobitku	2	3
Isplaćena dividenda	-	(3)
Stanje na dan 31. prosinca	<u>377</u>	<u>375</u>
<i>Pridruženo društvo HP d.o.o. Mostar:</i>		
Stanje na dan 1. siječnja	2	2
Udjel u (gubitku) / dobitku	-	1
(Gubitak od umanjenja vrijednosti) / Povrat od gubitka od umanjenja vrijednosti	-	(1)
Stanje na dan 31. prosinca	<u>2</u>	<u>2</u>
	<u>379</u>	<u>377</u>

(a) Ulaganje u zajednički pothvat:

Grupa u ulaganju u zajednički pothvat HT d.d. Mostar sa sjedištem u Federaciji Bosni i Hercegovini posjeduje vlasnički udjel od 39,1%. Osnovna djelatnost tog društva je pružanje telekomunikacijskih usluga.

Sve odluke koje donese Uprava, te sve odluke koje donese Nadzorni odbor trebaju biti odobrene od strane obaju većinskih dioničara. Iz tog razloga je ulaganje klasificirano kao zajednički pothvat. Ostatak društva u većini je vlasništvo Federacije Bosne i Hercegovine (50,10%).

Udjel Grupe u poslovnoj dobiti društva HT d.d. Mostar za godinu završenu 31. prosinca 2017. godine priznat je u sveobuhvatnoj dobiti u iznosu od 2 milijuna kuna (2016. godina: 3 milijuna kuna). U 2017. godini HT je uskladio knjigovodstvenu vrijednost ulaganja u HT d.d. Mostar u iznosu 22 milijuna kuna kao rezultat udjela Grupe u dobiti društva HT d.d. Mostar u prethodnim razdobljima kao posljedica pogrešnog prikazivanja odgođenog troška subvencioniranja korisnika u financijskim izvještajima HT d.d. Mostara.

U 2017. godini, HT nije primio dividendu od HT-a d.d. Mostar (2016. godina: 3 milijuna kuna).

(b) Ulaganje u pridruženo društvo:

Grupa u pridruženom društvu HP d.o.o. Mostar sa sjedištem u Federaciji Bosni i Hercegovini posjeduje vlasnički udjel od 30,29%. Osnovna djelatnost pridruženog društva je pružanje poštanskih usluga.

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)
 Za godinu završenu 31. prosinca 2017. godine

18 Ulaganja koja se obračunavaju metodom udjela (nastavak)

Skraćeni prikaz udjela Grupe u kumulativnim financijskim informacijama ulaganja koja se obračunavaju metodom udjela je kako slijedi:

Sažeti izvještaj o financijskom položaju:

	31. prosinca 2017. milijuni kuna	31. prosinca 2016. milijuni kuna
	Procijenjeno	Ostvareno
<i>Zajednički pothvat HT d.d. Mostar:</i>		
Kratkotrajni dio		
Novac i novčani ekvivalenti	121	107
Ostala kratkotrajna imovina	151	169
Ukupna kratkotrajna imovina	272	276
Financijske obveze	1	1
Ostale kratkoročne obveze	190	221
Ukupne kratkoročne obveze	191	222
Dugotrajni dio		
Dugotrajna imovina	1.183	1.204
Financijske obveze	10	10
Ostale obveze	14	10
Ukupne dugoročne obveze	24	20
Neto imovina	1.240	1.238
<i>Pridruženo društvo HP d.o.o. Mostar:</i>		
Kratkotrajni dio		
Novac i novčani ekvivalenti	15	15
Ostala kratkotrajna imovina	20	12
Ukupna kratkotrajna imovina	35	27
Financijske obveze	-	-
Ostale kratkoročne obveze	13	11
Ukupne kratkoročne obveze	13	11
Dugotrajni dio		
Dugotrajna imovina	63	70
Financijske obveze	-	-
Ostale obveze	1	2
Ukupne dugoročne obveze	1	2
Neto imovina	84	83

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)
 Za godinu završenu 31. prosinca 2017. godine

18 Ulaganja koja se obračunavaju metodom udjela (nastavak)

<i>Sažeti izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti</i>	31. prosinca 2017. milijuni kuna	31. prosinca 2016. milijuni kuna
<i>Zajednički pothvat HT d.d. Mostar:</i>	Procijenjeno	Ostvareno
Prihodi	<u>803</u>	<u>854</u>
Amortizacija	(223)	(223)
Prihod od kamata	9	4
Rashodi od kamata	<u>(1)</u>	<u>(1)</u>
<i>Dobit prije oporezivanja</i>	5	(29)
<i>Porez na dobit</i>	<u>-</u>	<u>-</u>
<i>Neto dobit</i>	<u>5</u>	<u>(29)</u>
<i>Primljena dividenda</i>		3
<i>Pridruženo društvo HP d.o.o. Mostar:</i>		
Prihodi	<u>94</u>	<u>97</u>
Amortizacija	(4)	(3)
Prihod od kamata	-	1
Rashodi od kamata	<u>-</u>	<u>-</u>
<i>(Gubitak) prije oporezivanja</i>	1	2
<i>Porez na dobit</i>	<u>-</u>	<u>-</u>
<i>Neto dobit</i>	<u>1</u>	<u>2</u>
<i>Primljena dividenda</i>		-

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)
 Za godinu završenu 31. prosinca 2017. godine

18 Ulaganja koja se obračunavaju metodom udjela (nastavak)

<i>Rekapitulacija sažetih financijskih informacija</i>	2017. godine milijuni kuna Procijenjeno	2016. godine milijuni kuna Ostvareno
<i>Zajednički pothvat HT d.d. Mostar</i>		
Početna neto imovina 1. siječnja	1.238	1.244
Dobit razdoblja	5	29
Plaćena dividenda	-	(8)
Tečajna razlika	(31)	(27)
Završna neto imovina	<u>1.240</u>	<u>1.238</u>
<i>Udio u zajedničkom pothvatu 39,10%</i>		
Tečajne razlike	12	11
Vrijednosno usklađenje ulaganja	(120)	(120)
Knjigovodstvena vrijednost	<u>377</u>	<u>375</u>
<i>Pridruženo društvo HP d.o.o. Mostar</i>		
Početna neto imovina 1. siječnja	84	82
Dobit / (gubitak) razdoblja	1	2
Tečajna razlika	(1)	-
Završna neto imovina	<u>84</u>	<u>84</u>
<i>Udio u pridruženom društvu 30,29%</i>		
Tečajne razlike	1	1
Vrijednosno usklađenje ulaganja	(25)	(25)
Knjigovodstvena vrijednost	<u>2</u>	<u>2</u>

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)
 Za godinu završenu 31. prosinca 2017. godine

19 Financijska imovina raspoloživa za prodaju

Financijska imovina raspoloživa za prodaju, po fer vrijednosti, uključuje sljedeće:

<i>Izdavatelj</i>	<i>Kreditna ocjena</i>	<i>Valuta</i>	<i>Dospijeće</i>	31. prosinca 2017. milijuni kuna	31. prosinca 2016. milijuni kuna
<i>Tuzemna obveznica:</i>					
Vlada Republike Hrvatske	BB	HRK	8. veljače 2017.	-	35
<i>Inozemne obveznice:</i>					
Deutsche Telekom AG	BBB+	EUR	3. travnja 2020.	945	946
Ostalo				3	14
				948	995
Dugotrajni dio				948	949
Kratkotrajni dio				-	46
				948	995

Kamatna stopa na tuzemnu obveznicu iznosi 4,75 %. Kamatne stope na inozemne obveznice iznose do 0,021 %.

Procijenjena fer vrijednost obveznica na dan 31. prosinca 2017. godine određena je njihovom tržišnom vrijednošću ponuđenoj na aktivnom sekundarnom tržištu kapitala na dan izvješća o financijskom položaju te pripadaju u prvu hijerarhijsku kategoriju fer vrijednosti financijskih instrumenata. Nije bilo promjena unutar hijerarhijskih kategorija fer vrijednosti financijskih instrumenata u 2017. godini.

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)
 Za godinu završenu 31. prosinca 2017. godine

20 Zalihe

	31. prosinca 2017. milijuni kuna	31. prosinca 2016. milijuni kuna
Trgovačka roba	105	86
Zalihe i rezervni dijelovi	23	25
	128	111

21 Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja

	31. prosinca 2017. milijuni kuna	31. prosinca 2016. milijuni kuna
Potraživanja od kupaca	128	95
Zajmovi zaposlenicima	79	-
Ostala potraživanja	41	26
Dugotrajni dio	248	121
Potraživanja od kupaca	1.551	1.276
Zajmovi zaposlenicima	21	-
Ostala potraživanja	58	52
Kratkotrajni dio	1.630	1.328
	1.878	1.449

Tijekom 2013. godine, Grupa je ušla u nekoliko predstečajnih nagodbi sa svojim dužnicima prema kojima je dio prijavljenih kratkotrajnih potraživanja od kupaca u postupku nagodbe pretvoreno u dugotrajna potraživanja (31. prosinca 2017. godine: 20 milijuna kuna) s dospjećima do 5 godina.

Analiza dospjeća potraživanja od kupaca je kako slijedi:

	Ukupno milijuni kuna	Nedospjelo i neispravljeno milijuni kuna	Dospjelo, ali vrijednosno neusklađeno				
			< 30 dana milijuni kuna	31-60 dana milijuni kuna	61-90 dana milijuni kuna	91-180 dana milijuni kuna	>180 dana milijuni kuna
31. prosinca 2017.	1.551	1.220	154	58	35	62	22
31. prosinca 2016.	1.276	894	278	40	17	36	11

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2017. godine

21 Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja (nastavak)

Na dan 31. prosinca 2017. godine, potraživanja u nominalnoj vrijednosti od 1.243 milijuna kuna (31. prosinca 2016. godine: 1.068 milijuna kuna) su potpuno vrijednosno usklađena te se uglavnom odnose na potraživanja starija od 180 dana.

Kretanja vrijednosnog usklađenja potraživanja bila su kako slijedi:

	2017. godina milijuni kuna	2016. godina milijuni kuna
Stanje na dan 1. siječnja	1.068	1.117
Stjecanje Crnogorskog Telekomu	152	-
Stjecanje H1	27	-
Zaduženje tijekom godine (bilješka 10)	152	90
Ukinuti neiskorišteni iznos (bilješka 10)	(51)	(58)
Isknjižena potraživanja	(105)	(81)
Stanje na dan 31. prosinca	1.243	1.068

22 Plaćeni troškovi budućeg razdoblja

Plaćeni troškovi budućeg razdoblja odnose se na unaprijed plaćene obveze po cesijama prema regulatorima u iznosu 178 milijuna kuna (2016. godine: 177 milijuna kuna).

23 Novac, novčani ekvivalenti i bankovni depoziti

(a) Novac i novčani ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti sastoje se od sljedećih iznosa:

	31. prosinca 2017. milijuni kuna	31. prosinca 2016. milijuni kuna
Novac u banci i blagajni	1.493	1.261
Komercijalni papiri	1.080	982
Oročeni depoziti s dospijecem do 3 mjeseca	425	433
Osigurani depoziti (obrnuti REPO poslovi)	154	-
	3.152	2.676

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)
 Za godinu završenu 31. prosinca 2017. godine

23 Novac, novčani ekvivalenti i bankovni depoziti (nastavak)

(b) Pregled novca i novčanih ekvivalenata i oročenih depozita po valutama

	31. prosinca 2017. milijuni kuna	31. prosinca 2016. milijuni kuna
HRK	2.843	1.175
EUR	254	1.406
USD	66	76
BAM	23	19
GBP	3	-
	3.189	2.676

(c) Oročeni depoziti s dospijećem duljim od 3 mjeseca

	31. prosinca 2017. milijuni kuna	31. prosinca 2016. milijuni kuna
Inozemna banka	37	-
Tuzemne banke	-	-
	37	-

(d) Garantni depoziti

	Kratkoročni		Dugoročni	
	31. prosinca 2017. milijuni kuna	31. prosinca 2016. milijuni kuna	31. prosinca 2017. milijuni kuna	31. prosinca 2016. milijuni kuna
Inozemna banka	2	11	6	26
Tuzemne banke	1	1	-	-
	3	12	6	26

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)
 Za godinu završenu 31. prosinca 2017. godine

23 Novac, novčani ekvivalenti i bankovni depoziti (nastavak)

(e) Osigurani depoziti (obrnuti REPO poslovi)

<i>Izdavatelj</i>	<i>Valuta</i>	<i>Dospijeće</i>	31. prosinca 2017. milijuni kuna	31. prosinca 2016. milijuni kuna
<i>Obrnuti REPO poslovi (bilješka 35 g):</i>				
Erste Steiermärkische Bank d.d.	HRK	16. siječnja 2017.	-	160
Raiffeisen Bank Austria d.d.	HRK	14. veljače 2017.	-	118
Erste Steiermärkische Bank d.d.	HRK	23. siječnja 2017.	-	157
Erste Steiermärkische Bank d.d.	HRK	24. siječnja 2017.	-	172
Raiffeisen Bank Austria d.d.	HRK	24. ožujka 2017.	-	79
Raiffeisen Bank Austria d.d.	HRK	9. svibnja 2017.	-	76
Raiffeisen Bank Austria d.d.	HRK	18. svibnja 2017.	-	75
Erste Steiermärkische Bank d.d.	HRK	28. travnja 2017.	-	82
Erste Steiermärkische Bank d.d.	HRK	5. svibnja 2017.	-	127
Erste Steiermärkische Bank d.d.	HRK	21. travnja 2017.	-	85
Erste Steiermärkische Bank d.d.	HRK	18. siječnja 2018.	157	-
			157	1.131

Kamatne stope na dan 31. prosinca 2017. godine na obrnute REPO poslove iznose do 0,1 %.

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2017. godine

24 Obveze prema dobavljačima i ostale obveze

	31. prosinca 2017. milijuni kuna	31. prosinca 2016. milijuni kuna
Ugovori za nabavu sadržaja	147	52
EKI ugovori	119	79
Dozvola za radiofrekvencijski spektar	16	9
Ostalo	8	8
Dugoročni dio	290	148
Obveze prema dobavljačima	1.646	1.278
Ugovori za nabavu sadržaja	201	164
PDV i ostali porezi	120	29
EKI ugovori	63	45
Obveze vezane uz plaće	63	64
Obveze iz predstečajne nagodbe	18	-
Dozvola za radiofrekvencijski spektar	(3)	9
Ostalo	47	26
Kratkoročni dio	2.155	1.615
	2.445	1.763

25 Prihodi budućih razdoblja

	31. prosinca 2017. milijuni kuna	31. prosinca 2016. milijuni kuna
Odgođeni prihod od najma opreme	21	19
Dugoročni dio	21	19
Unaprijed plaćeni bonovi	50	45
Odgođen prihod – imovina primljena bez naknade	11	20
Naknade za priključenje	5	-
Ostalo	23	24
Kratkoročni dio	89	89
	110	108

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2017. godine

26 Dugoročne obveze prema zaposlenicima

Dugoročna primanja zaposlenih uključuju naknade za odlazak u mirovinu u skladu s kolektivnim ugovorom. Dugoročna primanja zaposlenih utvrđuju se metodom projicirane kreditne jedinice. Dobici i gubici koji proizlaze iz promjena u pretpostavkama aktuara se priznaju kroz ostalu sveobuhvatnu dobit u razdoblju u kojem su nastali.

Dugoročna primanja zaposlenih sadrže i naknade za nagrađivanje zaposlenih koje su detaljnije opisane u bilješki 39. Kretanja obveza prikazanih u izvješću o financijskom položaju su sljedeća:

	2017. godina milijuni kuna	2016. godina milijuni kuna
Stanje na dan 1. siječnja	12	12
Stjecanje Crnogorskog Telekom (bilješka 3)	4	-
LTIP – Variable II (bilješka 39)	2	3
Kratkoročni dio dugoročnih primanja zaposlenika (bilješka 27)	(4)	(3)
Trošak tekućeg rada	0	1
Isplaćena primanja	(1)	(1)
Aktuarski dobici	-	-
Stanje na dan 31. prosinca	13	12
Otpremnine	1	2
Jubilarnе nagrade	2	-
LTIP – Variable II	10	10
	13	12

Na dan 31. prosinca 2017. godine kratkoročni dio rezervacije za LTIP programe iznosi 4 milijuna kuna.

Glavne aktuarske pretpostavke koje su korištene za određivanje obveze za naknade umirovljenja na dan 31. prosinca bile su kako slijedi:

	2017. godina u %	2016. godina u %
Diskontna stopa (godišnje)	3,00	3,00

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)
 Za godinu završenu 31. prosinca 2017. godine

27 Rezerviranja za ostale obveze i troškove

	Sudski sporovi milijuni kuna	Troškovi demontaže i obnove milijuni kuna	Varijabilni dio naknada zaposlenima milijuni kuna	Otpremnine milijuni kuna	Neiskorišteni godišnji odmor milijuni kuna	Ukupno milijuni kuna
Stanje na dan 1. siječnja 2017. godine	20	22	69	17	5	133
Povećanja	39	-	87	72	5	203
Stjecanje Crnogorskog Telekom	1	-	-	-	-	1
Stjecanje H1	-	-	-	-	1	1
Iskorištenje	(23)	-	(92)	(59)	(5)	(179)
Ukidanja	(2)	-	-	-	(1)	(3)
Kratkoročni dio obveza prema zaposlenicima (bilješka 26)	-	-	4	-	-	4
Trošak kamate	-	3	-	-	-	3
Stanje na dan 31. prosinca 2017. godine	35	25	68	30	5	163
Dugoročni dio	35	25	-	-	-	60
Kratkoročni dio	-	-	68	30	5	103
	35	25	68	30	5	163

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2017. godine

27 Rezerviranja za ostale obveze i troškove (nastavak)

(a) Sudski sporovi

Na dan 31. prosinca 2017. godine Grupa ima rezerviranja za nekoliko sudskih sporova i tužbi za koje je Uprava ocijenila da je vjerojatno da će biti riješeni protiv Grupe.

(b) Troškovi demontaže i obnove

Troškovi demontaže i obnove prvenstveno nastaju u slučaju izgradnje telekomunikacijskih građevina na nekretninama trećih strana. Grupa svake godine preispituje potrebne rezervacije.

(c) Otpremnine

Troškovi otpremnina i rezerviranja sastoje se od iznosa bruto otpremnina i ostalih povezanih troškova za zaposlenike kojima je bio raskinut ugovor o radu tijekom 2017. godine.

28 Dionički kapital

Odobren, izdan i u potpunosti plaćen registrirani dionički kapital:

	31. prosinca 2017. milijuni kuna	31. prosinca 2016. milijuni kuna
81.888.535 redovnih dionica bez nominalne vrijednosti	<u>9.823</u>	<u>9.823</u>

Broj izdanih dionica ostao je nepromijenjen u razdoblju između 1. siječnja 1999. godine i 31. prosinca 2017. godine.

29 Zakonske rezerve

Zakonske rezerve predstavljaju rezerve propisane Zakonom o trgovačkim društvima u iznosu od 5% dobitka tekuće poslovne godine, sve dok te rezerve ne dosegnu visinu od 5% temeljnog kapitala. Zakonske rezerve koje ne prelaze navedeni iznos mogu se koristiti samo za pokrivanje gubitaka iz tekuće ili prethodnih godina. Ako zakonske rezerve društva iznose više od 5% temeljnog kapitala, tada se mogu koristiti i za povećanje temeljnog kapitala Grupe. Spomenute rezerve nisu raspoložive za isplatu.

30 Trezorske dionice

U 2017. godini Grupa je započela s kupnjom trezorskih dionica zbog uvođenja programa otkupa udjela koji traje do 20. travnja 2021. Grupa će povući udjele bez nominalne vrijednosti bez smanjenja temeljnog kapitala.

U okviru ovog programa kupljeno je ukupno 216.005 dionica na dan 31. prosinca 2017. godine u ukupnoj vrijednosti od 38 milijuna kuna. Rezerva za kupljene vlastite dionice iznosi 38 milijuna kuna (2016: nula) i nije raspodijeljena.

Na dan 31. prosinca 2017. Grupa ukupno drži 218.471 vlastitu dionicu (31. prosinca 2016.: 2.966).

31 Zadržana dobit

U 2017. godini Grupa je isplatila dividendu od 6,00 kuna po dionici (2016. godina: 6,00 kuna) u ukupnom iznosu od 494 milijuna kuna (2016. godina: 491 milijuna kuna).

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)
 Za godinu završenu 31. prosinca 2017. godine

32 Ugovorne obveze

(a) Ugovorne obveze za poslovni najam

Grupa ima ugovorne obveze po ugovorima o poslovnom najmu zgrada, zemljišta, opreme i automobila.

Trošak poslovnog najma sastoji se od sljedećeg:

	2017. godina milijuni kuna	2016. godina milijuni kuna
Trošak tekuće godine (bilješka 10)	<u>162</u>	<u>151</u>

Buduće minimalne obveze po ugovorima o poslovnom najmu koji se ne mogu otkazati iznose:

	31. prosinca 2017. milijuni kuna	31. prosinca 2016. milijuni kuna
Unutar jedne godine	133	136
Između 1 i 5 godina	272	302
Iznad 5 godina	<u>101</u>	<u>99</u>
	<u>506</u>	<u>537</u>

Ugovori se prvenstveno odnose na najam nekretnina i vozila.

(b) Ugovorne obveze za kapitalna ulaganja

Grupa ima ugovorne obveze za kapitalna ulaganja kako slijedi:

	31. prosinca 2017. milijuni kuna	31. prosinca 2016. milijuni kuna
Nematerijalna imovina	218	108
Nekretnine, postrojenja i oprema	<u>670</u>	<u>554</u>
	<u>888</u>	<u>662</u>

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2017. godine

33 Nepredviđene obveze

U vrijeme sastavljanja ovih financijskih izvješća postoji nekoliko neriješeni pravni slučajevi protiv Grupe. Po mišljenju Uprave, rješavanje tih tužbi neće imati materijalno značajan negativan utjecaj na financijski položaj Grupe osim za određene tužbene zahtjeve za koja su napravljene rezervacije (bilješka 27).

Grupa se snažno brani u odnosu na sve sudske sporove i potencijalne sporove, uključujući regulatorna pitanja i sudske sporove sa zaposlenicima. U Hrvatskoj ne postoji praksa izricanja novčanih kazni u materijalno iznimno značajnim iznosima niti prema Zakonu o zaštiti tržišnog natjecanja niti prema presudama Prekršajnog suda. Radi nepostojanja relevantne sudske prakse te zbog činjenice da su postupci u tijeku, Grupa nije u mogućnosti procijeniti ishod.

Postupak pred Agencijom za zaštitu tržišnog natjecanja vezano uz retransmisiju nogometnih utakmica

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja (dalje: Agencija) je pokrenula, prema svojoj odluci od 3. siječnja 2013. godine, postupak protiv HT-a vezano uz moguću zlouporabu vladajućeg položaja na tržištu distribucije premium nogometnog sadržaja zbog činjenice da su ArenaSport kanali i premium sport sadržaji (kao što su Hrvatska nogometna liga – MAXtv Prva liga, UEFA Liga prvaka i UEFA Europska liga) raspoloživi samo putem MAXtv usluge.

Postupak je u tijeku.

Novčana kazna prema Zakonu o zaštiti tržišnog natjecanja je ograničena na iznos do 10 % godišnjeg prihoda Društva u posljednjoj godini za koju su financijska izvješća zaključena. Također, u skladu s praksom Agencije kazna je uobičajeno povezana s prihodima ostvarenim od usluga pruženih na konkretnom tržištu te kazna može iznositi do 30% prihoda od konkretne usluge. Na temelju rezultata za 2017. godinu, 30% od prihoda MAXtv usluge iznosilo bi 91 milijuna kuna.

Spor o vlasništvu nad distribucijsko telekomunikacijskom kanalizacijom (DTK) s gradom Zagrebom

Vezano uz telekomunikacijsku infrastrukturu navedenu u okviru nekretnina, postrojenja i opreme (bilješka 16), dana 16. rujna 2008. godine društvo Zagrebački Holding d.o.o. podružnica Zagrebački Digitalni Grad („ZHZDG“) podnijelo je tužbu protiv Društva. ZHZDG navodi da je Grad Zagreb vlasnik DTK na području grada Zagreba i traži plaćanje iznosa u visini od 390 milijuna kuna uvećanog za kamatu.

Tužba se temelji na tvrdnji da HT koristi DTK kojom upravlja tužitelj i da za to ne plaća naknadu

Dana 10. prosinca 2012. godine, Društvo je zaprimilo djelomičnu međupresudu i djelomičnu presudu u ovom predmetu kojom je utvrđeno da je HT obavezan plaćati ZHZDG-u naknadu za korištenje sustava DTK, te da će se do pravomoćnosti ove djelomične međupresude zastati s raspravljanjem o visini tužbenog zahtjeva. Nadalje, odbijen je tužbeni zahtjev kojim bi se utvrdilo da je Grad Zagreb vlasnik cijelog sustava DTK i druge komunalne infrastrukture za polaganje telekomunikacijskih instalacija na području Grada Zagreba, za potrebe komunikacijsko-informatičkih sustava i usluga. Odluka o troškovima ostavljena je za kasniju presudu. Protiv navedene presude Društvo je podnijelo žalbu 21. prosinca 2012. godine.

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2017. godine

33 Nepredviđene obveze (nastavak)

Spor o vlasništvu nad distribucijsko telekomunikacijskom kanalizacijom (DTK) s gradom Zagrebom (nastavak)

Dana 4. kolovoza 2015. godine, drugostupanjski Županijski sud u Varaždinu usvojio je žalbu HT-a te je predmet vratio sudu prvog stupnja na ponovno suđenje, u kojem tužitelj treba opravdati svoje pravo na tužbu, te odrediti (specificirati) tužbeni zahtjev protiv HT-a, tj. tužitelj treba odrediti koje trase, cijevi, na koji način, na kojim točno lokacijama i kroz koje razdoblje je koristio HT.

U lipnju 2016. godine tužitelj je povisio tužbeni zahtjev za dodatnih 90 milijuna kuna koja se odnosi na naknadu za korištenje DTK na području Grada Zagreba za period od 20. lipnja 2011. do 20. lipnja 2012, s ciljem da se izbjegne zastara potraživanja za utuženi period. Slijedom navedenog, tužbeni zahtjev sada ukupno iznosi 480 milijuna kuna, uvećano za kamate.

U lipnju 2017. godine tužitelj je povisio tužbeni zahtjev, za dodatnih 90 milijuna kuna i to za period od 20. lipnja 2012. do 20. lipnja 2013. s ciljem da se izbjegne zastara potraživanja za utuženi period. Slijedom navedenog, tužbeni zahtjev sada ukupno iznosi 570 milijuna kuna, uvećano za kamate.

S obzirom na navedeni razvoj navedene tužbe, Uprava je zaključila da je vrlo mala vjerojatnost nastanka obveze za Društvo iz ovog slučaja, te kako nisu potrebna nikakva rezerviranja troškova u financijskim izvješćima vezana uz ovaj slučaj.

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2017. godine

34 Poslovni odnosi s povezanim društvima

Poslovni odnosi niže navedeni prvenstveno se odnose na društva u vlasništvu društva DTAG. Grupa ulazi u poslovne odnose u normalnom tijeku posla po uobičajenim tržišnim uvjetima. Ovi poslovni odnosi uključivali su slanje i primanje međunarodnog prometa prema i od navedenih društava tijekom 2017. i 2016. godine. Nadalje, društvo DTAG pružilo je tehničku podršku Grupi u vrijednosti od 3 milijuna kuna (2016. godine: 7 milijuna kuna).

Glavne transakcije s povezanim poduzećima tijekom 2017. i 2016. godine uključuju:

	Prihodi		Rashodi	
	2017. godina milijuni kuna	2016. godina milijuni kuna	2017. godina milijuni kuna	2016. godina milijuni kuna
<i>Povezano društvo:</i>				
<i>Krajnji vlasnik</i>				
Deutsche Telekom AG, Njemačka	100	82	123	127
<i>Zajednički pothvat</i>				
HT d.d. Mostar, Bosna i Hercegovina	32	7	25	6
<i>Ovisna društva krajnjeg vlasnika</i>				
Telekom Deutschland GmbH, Njemačka	27	16	18	12
T-Mobile Austria GmbH, Austrija	10	3	4	3
T-Systems International GmbH, Njemačka	2	4	5	14
Magyar Telekom Nyrt., Mađarska	6	6	8	5
Slovak Telecom a.s., Slovačka	18	13	-	-
T-Mobile Czech	6	-	1	-
T-Mobile Polska	6	2	-	-
T-Mobile Netherlands	5	2	1	-
Deutsche Telekom IT	4	1	10	-
DT Europe Holding	4	-	6	-
Ostali	8	9	17	10
	228	145	218	177

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2017. godine

34 Poslovni odnosi s povezanim društvima (nastavak)

Izvjешće o financijskom položaju sadrži sljedeća stanja koja proizlaze iz poslovanja s povezanim društvima:

	Potraživanja		Obveze	
	31. prosinca 2017.	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2016.
<i>Povezano društvo:</i>	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna
<i>Krajnji vlasnik</i>				
Deutsche Telekom AG, Njemačka	9	21	115	159
<i>Ovisna društva krajnjeg vlasnika</i>				
Telekom Deutschland GmbH, Njemačka	-	-	11	3
Magyar Telekom, Hungary	-	1	2	1
Albanian Telecom	-	-	13	-
Slovak Telecom a.s., Slovačka	4	10	-	-
T-Systems International GmbH, Njemačka	5	-	13	6
Ostali	9	4	9	2
	27	36	163	171

Na kraju godine Grupa drži komercijalni papir krajnjeg vlasnika u vrijednosti od 1.080 milijuna kuna (31. prosinca 2016. godine: 982 milijuna kuna) (bilješka 23) i u obveznicu krajnjeg vlasnika u iznosu od 945 milijuna kuna (31. prosinca 2016.: 946 milijuna kuna) (bilješka 19).

Savezna Republika Njemačka je i izravan i neizravan dioničar i drži oko 32 posto udjela u temeljnom kapitalu DTAG-a. Zbog prosječne posjećenosti sastanaka dioničara, Savezna Republika Njemačka predstavlja solidnu većinu u sastancima dioničara DTAG-a, iako ima samo manjinski udio, što DTAG čini ovisnim društvom Savezne Republike Njemačke. Dakle, Savezna Republika Njemačka i društva kontrolirana od strane Savezne Republike Njemačke te društva nad kojima Savezna Republika Njemačka može ostvariti značajan utjecaj klasificirani su kao povezana društva DTAG-a, a time i Grupe.

Grupa nije u okviru svojih uobičajenih poslovnih aktivnosti imala transakcije koje su pojedinačno materijalne u financijskoj godini 2017. ili 2016. godine s društvima pod kontrolom Savezne Republike Njemačke društva te sa društvima nad kojima Savezna Republika Njemačka može ostvariti značajan utjecaj.

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2017. godine

34 Poslovni odnosi s povezanim društvima (nastavak)

Naknade članovima Nadzornog odbora

Predsjednik Nadzornog odbora prima naknadu u iznosu od 1,5 prosječne neto plaće zaposlenika Društva isplaćene u prethodnom mjesecu. Naknada zamjeniku predsjednika iznosi 1,25 prosječne neto plaće zaposlenika Društva isplaćene u prethodnom mjesecu dok ostali članovi Nadzornog odbora dobivaju naknadu u iznosu od jedne prosječne neto plaće zaposlenika Društva isplaćene u prethodnom mjesecu. Naknada članu Nadzornog odbora koji je ujedno i predsjednik Odbora za reviziju Nadzornog odbora iznosi 1,5 prosječne neto plaće zaposlenika Društva isplaćene u prethodnom mjesecu. Naknada članu Nadzornog odbora koji je ujedno i član Odbora za reviziju Nadzornog odbora iznosi 1,25 prosječne neto plaće zaposlenika Društva isplaćene u prethodnom mjesecu. Naknada članu Nadzornog odbora koji je ujedno i član Odbora za naknade i imenovanja Nadzornog odbora iznosi 1,25 prosječne neto plaće zaposlenika Društva isplaćene u prethodnom mjesecu.

Sukladno politici DTAG, predstavnici DTAG ne dobivaju naknadu za članstvo u Nadzornom odboru.

U 2017. godini Grupa je isplatila ukupan iznos od 0,9 milijuna kuna (2016. godina: 0,8 milijuna kuna) članovima Nadzornog odbora. Nisu se davali zajmovi članovima Nadzornog odbora.

Naknade isplaćene ključnim članovima menadžmenta

Ukupan iznos naknada ključnim članovima menadžmenta Grupe za 2017. godinu iznosi 46 milijuna kuna (2016. godina: 38 milijuna kuna). Ključni članovi menadžmenta su članovi Uprave Društva i ovisnih društava i operativni direktori Društva koje zapošljava Grupa.

Naknade ključnim članovima menadžmenta uključuju:

	2017. godina milijuni kuna	2016. godina milijuni kuna
Kratkoročna primanja zaposlenih	46	38
	46	38

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2017. godine

35 Ciljevi i politike upravljanja financijskim rizikom

Grupa je izložena međunarodnim tržištima usluga. Kao posljedica toga, na Grupu mogu utjecati promjene u tečajevima stranih valuta. Grupa također naplaćuje potraživanja od svojih korisnika uz odgodu i izložena je riziku neplaćanja. Niže su opisani ovi značajni rizici zajedno s metodama koje se koriste za upravljanje tim rizicima. Grupa ne koristi derivatne instrumente za upravljanje rizicima niti u špekulativne svrhe.

(a) Kreditni rizik

Grupa nema značajnu koncentraciju kreditnih rizika kod jedne osobe ili grupe osoba sličnih svojstava. Grupa koristi postupke koji osiguravaju na trajnoj osnovi, da se usluge pružaju kupcima odgovarajuće kreditne sposobnosti i da se ne prekorači prihvatljiva granica kreditne izloženosti.

Grupa ne jamči za obveze trećih strana.

Grupa smatra da se njena maksimalna izloženost odražava u iznosu potraživanja (bilješka 21) umanjenom za ispravak vrijednosti koji je priznat na datum izvješća o financijskom položaju.

Nadalje, Grupa je izložena kreditnom riziku putem novčanih depozita u bankama. Na dan 31. prosinca 2017. godine, Grupa je surađivala sa trideset banaka (2016. godine: sedamnaest banaka). Grupa je gotovo isključivo u devet banaka držala svoj novac i depozite. Za pet domaćih banaka u stranom vlasništvu, Grupa je primila garancije za depozite dane od strane matičnih banaka koje imaju minimalni rejting BBB+ ili garancije u obliku niskorizičnih državnih vrijednosnih papira. Upravljanje rizikom je usredotočeno na poslovanje sa najrespektabilnijim bankama u stranom i domaćem vlasništvu u tuzemstvu i inozemstvu te na svakodnevnom kontaktu sa bankama.

Kreditna kvaliteta financijske imovine, koja nije ni dospjela niti umanjena može se procijeniti na temelju povijesnih informacija o stopama naplativosti:

	31. prosinca 2017. milijuni kuna	31. prosinca 2016. milijuni kuna
Potraživanja za telekom usluge pružene domaćim kupcima	983	768
Potraživanja za telekom usluge pružene stranim kupcima	210	45
Ostala potraživanja od kupaca	27	81
Kratkotrajna potraživanja	1.220	894
Potraživanja po predstečajnim nagodbama	20	32
Potraživanja za robu	128	63
Posudbe zaposlenicima	24	-
Ostala potraživanja	76	26
Dugotrajna potraživanja	248	121

Ostala kratkotrajna potraživanja su nedospjela i nisu vrijednosno usklađena.

Kreditna kvaliteta ostale financijske imovine (bilješka 36) podrazumijeva knjigovodstvene vrijednosti na datum izvještavanja.

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2017. godine

35 Ciljevi i politike upravljanja financijskim rizikom (nastavak)

(b) Rizik likvidnosti

Politika Grupe je održati dovoljno novca i novčanih ekvivalenata ili imati na raspolaganju financijska sredstva putem odgovarajućeg iznosa kreditnih linija za ispunjenje njegovih obveza u doglednoj budućnosti.

Višak novca ulaže se uglavnom u financijsku imovinu raspoloživu za prodaju.

Iznosi prikazani u tablicu predstavljaju ugovorene nediskontirane novčane tijekove:

31. prosinca 2017. godine	manje od 3 mjeseca	3-12 mjeseci	1-5 godina	>5 godina
	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	2.059	17	-	-
Kapitalizirana prava za sadržaj	73	185	167	-
Financijski najam	-	1	4	-
Posudbe od banaka	27	22	148	125
Kapitalizirana EKI prava	21	62	160	51
Obveze iz predstečajne nagodbe	12	-	38	-
Izdana obveznica	2	18	96	9
Ostale obveze	57	2	83	16

31. prosinca 2016. godine	manje od 3 mjeseca	3-12 mjeseci	1-5 godina	>5 godina
	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	1.430	13	-	-
Kapitalizirana prava za sadržaj	58	169	69	-
Financijski najam	-	13	44	1
Posudbe od banaka	3	21	120	151
Kapitalizirana EKI prava	15	46	87	53
Obveze iz predstečajne nagodbe	-	-	-	-
Izdana obveznica	2	10	69	8
Ostale obveze	20	10	58	24

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2017. godine

35 Ciljevi i politike upravljanja financijskim rizikom (nastavak)

(c) Rizik kamatne stope

Izloženost Grupe riziku promjena na tržištu kamatnih stopa vezana je prvenstveno uz financijsku imovinu raspoloživu za prodaju, novac i novčane ekvivalente te novčane depozite i obveze Grupe prema bankama.

Sljedeća tabela prikazuje osjetljivost dobiti nakon poreza Grupe na moguću promjenu kamatnih stopa, s nepromijenjenim ostalim varijablama (kroz utjecaj varijabilne kamatne stope na ulaganja):

	Povećanje / smanjenje bazni bodovi	Utjecaj na dobit nakon poreza milijuni kuna
Godina završena 31. prosinca 2017. godine		
HRK	+100	13
	-100	(13)
EUR	+100	10
	-100	(10)
Godina završena 31. prosinca 2016. godine		
HRK	+100	16
	-100	(16)
EUR	+100	19
	-100	(19)

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2017. godine

35 Ciljevi i politike upravljanja financijskim rizikom (nastavak)

(d) Rizik promjene tečaja

Funkcijska valuta Grupe je hrvatska kuna. Određena imovina i obveze denominirani su u stranim valutama koje se preračunavaju u kune po važećem srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na datum izvješća o financijskom položaju. Razlike koje iz toga proizlaze se iskazuju kao приход ili rashod u sveobuhvatnoj dobiti, ali ne utječu na kratkoročne novčane tijekove.

Značajan iznos depozita u bankama, financijske imovine raspoložive za prodaju i novčanih ekvivalenata, potraživanja i obveza denominiran je u stranim valutama, prvenstveno u eurima. Svrha tih depozita je zaštita obveza u stranim valutama i obveza indeksiranih prema stranim valutama od promjene tečaja stranih valuta. Sljedeća tabela prikazuje osjetljivost dobiti nakon poreza Grupe na moguću promjenu tečaja eura, s nepromijenjenim ostalim varijablama, zbog promjene u fer vrijednosti novčane imovine i obveza:

	Povećanje / smanjenje tečaj EUR-a	Utjecaj na dobit nakon poreza milijuni kuna
Godina završena 31. prosinca 2017. godine	+3% -3%	39 (39)
Godina završena 31. prosinca 2016. godine	+3 % -3 %	62 (62)

(e) Procjena fer vrijednosti

Fer vrijednost financijske imovine raspoložive za prodaju procjenjuje se na temelju njezine tržišne cijene na datum izvješća o financijskom položaju. Glavni financijski instrumenti Grupe koji nisu vrednovani po fer vrijednostima su potraživanja od kupaca, ostala potraživanja, dugotrajna potraživanja, obveze prema dobavljačima i ostale obveze. Povijesni trošak potraživanja i obveza, uključujući rezerviranja, koji podliježu uobičajenim uvjetima poslovanja približno je jednak njihovoj fer vrijednosti.

(f) Upravljanje kapitalom

Primarni cilj upravljanja kapitalom Grupe je osigurati potporu poslovanju i maksimalizirati vrijednost dioničarima. Struktura kapitala Grupe odnosi se na dionički kapital koji se sastoji od upisanog kapitala, rezervi i zadržane dobiti i na dan 31. prosinca 2017. godine iznosi 12.573 milijuna kuna (31. prosinca 2016. godine: 12.047 milijuna kuna).

Grupa upravlja kapitalom i radi prilagodbe u svjetlu promjena ekonomskih uvjeta. Kako bi zadržala ili prilagodila strukturu kapitala, Grupa može prilagoditi isplate dividendi dioničarima, povrat kapitala dioničarima ili izdati novu emisiju dionica. Nije bilo promjena u ciljevima, politikama i procesima tijekom godina završenih 31. prosinca 2017. i 31. prosinca 2016. godine (bilješke 28 i 31).

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2017. godine

35 Ciljevi i politike upravljanja financijskim rizikom (nastavak)

(g) Primljeni kolaterali

Primljeni kolaterali za obrnute REPO poslove uključuju:

	Kreditna ocjena	31. prosinca 2017. milijuni kuna	31. prosinca 2016. milijuni kuna
<i>Inozemne obveznice:</i>			
Vlada Republike Njemačke	AAA	-	156
Vlada Republike Austrije	AA+	159	797
Vlada Republike Francuske	AA	-	200
Bank of America Corporation	A	78	-
Goldman Sachs Group Inc	A	77	-
		<u>314</u>	<u>1.153</u>

Gore navedeni iznosi iskazani su po fer tržišnoj vrijednosti. Primljeni kolaterali su razina 1 u kategorizaciji prema MSFI13.

(h) Netiranja

Sljedeća financijska imovina i financijske obveze su predmet netiranja:

	Potraživanja od kupaca		Obveze prema dobavljačima	
	31. prosinca 2017. milijuni kuna	31. prosinca 2016. milijuni kuna	31. prosinca 2017. milijuni kuna	31. prosinca 2016. milijuni kuna
Bruto priznati iznosi	391	106	578	240
Iznosi netiranja	<u>(114)</u>	<u>(60)</u>	<u>(114)</u>	<u>(60)</u>
	<u>277</u>	<u>46</u>	<u>464</u>	<u>180</u>

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2017. godine

36 Financijski instrumenti

Tabela prikazuje usporedbu po kategoriji knjigovodstvene vrijednosti i fer vrijednosti financijskih instrumenata Grupe:

	Knjigovodstvena vrijednost		Fer vrijednost	
	31. prosinca 2017. milijuni kuna	31. prosinca 2016. milijuni kuna	31. prosinca 2017. milijuni kuna	31. prosinca 2016. milijuni kuna
<i>Financijska imovina:</i>				
Novac i novčani ekvivalenti	3.152	2.676	3.152	2.676
Garantni depoziti, kratkoročni	3	12	3	12
Oročeni depoziti	37	-	37	-
Imovina raspoloživa za prodaju, dugotrajna	948	949	948	949
Imovina raspoloživa za prodaju, kratkotrajna	-	46	-	46
Osigurani depoziti	157	1.131	157	1.131
Garantni depoziti, dugoročni	6	26	6	26
Potraživanja od kupaca – kratkotrajna i dugotrajna	1.679	1.371	1.679	1.371
Zajmovi zaposlenicima - kratkoročni i dugoročni	100	-	100	-

Fer vrijednost financijske imovine osim financijske imovine raspoložive za prodaju klasificirana je kao razina 3 fer vrijednosti u hijerarhiji fer vrijednosti zbog uključivanja inputa koji nisu vidljivi kao što je kreditni rizik druge ugovorne strane. Financijska imovina raspoloživa za prodaju spada u razinu 1 (bilješka 19). Procijenjeno je da fer vrijednosti u razini 3 hijerarhije fer vrijednosti odgovaraju njihovim knjigovodstvenim vrijednostima.

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)
 Za godinu završenu 31. prosinca 2017. godine

37 Posudbe

	Knjigovodstvena vrijednost		Fer vrijednost	
	31. prosinca 2017. milijuni kuna	31. prosinca 2016. milijuni kuna	31. prosinca 2017. milijuni kuna	31. prosinca 2016. milijuni kuna
Bankovni krediti	212	198	212	198
Izdana obveznica	90	64	90	64
Financijski najam	4	42	4	42
Dugoročne	306	304	306	304
Bankovni krediti	36	9	36	9
Izdana obveznica	16	7	16	7
Financijski najam	2	13	2	13
Kratkoročne	54	29	54	29
Ukupno	360	333	360	333

Fer vrijednost posudbi izračunata je diskontiranjem očekivanih budućih novčanih tijekova po prevladavajućim kamatnim stopama i pripada razini 2 hijerarhije fer vrijednosti financijskih instrumenta, osim za obveznice koje su na razini 1. Ponderirana prosječna kamatna stopa na posudbe iznosi 4,52 % na 31. prosinca 2017. godine (31. prosinca 2016. godine: 4,53%).

Valutna struktura posudbi i financijskog najma

	31. prosinca 2017. milijuni kuna	31. prosinca 2016. milijuni kuna
HRK	159	75
EUR	201	258
	360	333

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2017. godine

37 Posudbe (nastavak)

Izdana obveznica

Temeljem predstečajne nagodbe, obveznice su dužnički vrijednosni papiri s višekratnim dospijecima. U razdoblju od 30. svibnja 2014. do 30. svibnja 2017. Grupa će polugodišnje isplaćivati kamatu koja će se obračunavati prema kamatnoj stopi od 5,25 % godišnje, a glavnica će se isplatiti od 30. svibnja 2017. do 30. svibnja 2022. godine.

Stjecanjem Grupa je stekla obvezu izdanih obveznica u nominalnoj vrijednosti od 41 milijun kuna koje će se isplatiti u 5 godišnjih obroka po kamatnoj stopi od 4,5%, a glavnica će biti otplaćena od 27. siječnja 2019. do 27. siječnja 2023. godine.

Pregled obveza po financijskim najmovima

	31. prosinca 2017. milijuni kuna	31. prosinca 2016. milijuni kuna
Dospijeće obveza po financijskim najmovima		
Unutar jedne godine	1	13
Između jedne i pet godina	4	44
Nakon pet godina	-	1
Minimalna plaćanja najma	5	58
Buduće promjene financiranja	(1)	(2)
Priznato kao obveza	4	56
Sadašnja vrijednost obveza po financijskom najmu:		
Unutar jedne godine	1	13
Između jedne i pet godina	3	42
Nakon pet godina	-	1
Minimalna plaćanja najma	4	56

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2017. godine

38 Ovlaštenje za pružanje usluga i naknade

Grupa je stranka u sljedećim Ovlaštenjima za usluge koji nisu u opsegu IFRIC-a 12:

(a) Ovlaštenje za pružanje usluga elektroničkih komunikacija u nepokretnoj i pokretnoj mreži

Dana 1. srpnja 2008. godine stupio je na snagu Zakon o elektroničkim komunikacijama koji je uveo institut općeg ovlaštenja za sve elektroničke komunikacijske usluge i mreže. U međuvremenu, stupilo je na snagu pet izmjena i dopuna Zakona o elektroničkim komunikacijama, koje su objavljene u Narodnim novinama br. 90/11, 133/12, 80/13, 71/14 i 72/17. Prema članku 32. Zakona o elektroničkim komunikacijama Društvo je ovlašteno pružati sljedeće usluge elektroničke komunikacije temeljem opće ovlasti zadnji puta ažurirane 5. svibnja 2017. godine:

- javno dostupna telefonska usluga u nepokretnoj elektroničkoj komunikacijskoj mreži,
- javno dostupna telefonska usluga u pokretnoj elektroničkoj komunikacijskoj mreži,
- davanje u najam elektroničke komunikacijske mreže i/ili vodova,
- usluga prijenosa slike, govora i zvuka putem elektroničkih komunikacijskih mreža (što isključuje usluge radiodifuzije),
- usluge s posebnom tarifom i besplatnog poziva,
- usluga davanja pristupa internetu,
- usluge prijenosa govora putem interneta,
- davanje pristupa i zajedničkog korištenja elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme,
- usluge u satelitskoj službi,
- davanje obavijesti (informacija) o brojevima svih pretplatnika javno dostupnih telefonskih usluga u Republici Hrvatskoj,
- izdavanje sveobuhvatnog javno dostupnog imenika svih pretplatnika u Republici Hrvatskoj, i
- ostale usluge.

HAKOM je 26. veljače 2013. godine Društvu izdao posebno ovlaštenje za obavljanje poslova sravnjivanja računa za pružanje elektroničkih komunikacijskih usluga u pomorskom prometu na rok od 10 godina, odnosno do 26. veljače 2023. godine.

U skladu s odlukom HAKOM-a od 23. rujna 2015. godine, Društvo je određeno operaterom univerzalnih usluga na području Republike Hrvatske za razdoblje u trajanju od četiri godine, u kojem razdoblju je dužno pružati sljedeće univerzalne usluge:

- pristup javnoj komunikacijskoj mreži i javno dostupnim telefonskim uslugama na nepokretnoj lokaciji, što omogućuje govornu komunikaciju, komunikaciju putem telefaksa i podatkovnu komunikaciju, uz brzine prijenosa podataka koje omogućuju djelotvoran pristup Internetu, uzimajući u obzir raširene tehnologije kojima se koristi većina pretplatnika, kao i tehnološku ostvarivost,
- postavljanje javnih telefonskih govornica ili drugih javno dostupnih pristupnih točaka za javnu govornu uslugu na javnim mjestima dostupnima u svako doba u skladu s razumnim potrebama krajnjih korisnika usluga u pogledu zemljopisne pokrivenosti, kakvoće usluge, broja javnih telefonskih govornica ili drugih javno dostupnih pristupnih točaka i njihove dostupnosti osobama s invaliditetom,
- posebne mjere za osobe s invaliditetom, uključujući pristup uslugama iz točaka 1. i 2., uključujući pristup hitnim službama, na jednak način kakvim pristupaju drugi krajnji korisnici usluga, i
- posebni cjenovni sustavi prilagođeni potrebama socijalno ugroženih skupina krajnjih korisnika usluga, a koji obuhvaćaju uslugu iz točke 1. gore.

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak) Za godinu završenu 31. prosinca 2017. godine

38 Ovlaštenje za pružanje usluga i naknade (nastavak)

(a) Ovlaštenje za pružanje usluga elektroničke komunikacije u nepokretnoj i pokretnoj mreži (nastavak)

Društvo više nije određena operaterom univerzalnih usluga za uslugu pristupa krajnjih korisnika barem jednom sveobuhvatnom imeniku svih pretplatnika javno dostupnih telefonskih usluga, no Grupa će nastaviti pružati tu uslugu na tržišnoj osnovi.

(b) Ovlaštenje za uporabu radiofrekvencijskog spektra

HAKOM je Društvu izdao sljedeća ovlaštenja za uporabu radiofrekvencijskog spektra za javne mreže pokretnih elektroničkih komunikacija:

- dozvola za uporabu radiofrekvencijskog spektra u 900 MHz i 1800 MHz frekvencijskim područjima, vrijedi od 1. prosinca 2011. godine do 18. listopada 2024. godine,
- dozvola za uporabu radiofrekvencijskog spektra u 2100 MHz frekvencijskom području, vrijedi od 1. siječnja 2010. godine do 18. listopada 2024. godine,
- dozvola za uporabu radiofrekvencijskog spektra u 800 MHz frekvencijskom području, vrijedi od 29. listopada 2012. godine do 18. listopada 2024. godine,
- dozvola za uporabu radiofrekvencijskog spektra u 800 MHz frekvencijskom području, vrijedi od 6. studenoga 2013. godine do 18. listopada 2024. godine, i
- dozvola za uporabu radiofrekvencijskog spektra u 1800 MHz frekvencijskom području, vrijedi od 22. prosinca 2014. godine do 18. listopada 2024. godine.

HAKOM je Društvu izdao i dozvole za uporabu radiofrekvencijskog spektra za satelitske usluge (DTH usluge), vrijede od 12. kolovoza 2015. godine do 11. kolovoza 2020. godine.

(c) Naknade za pružanje usluga elektroničke komunikacije

Prema Zakonu o elektroničkim komunikacijama Grupa je dužna plaćati naknade za uporabu adresa i brojeva, radiofrekvencijskog spektra te za obavljanje drugih poslova HAKOM-a u skladu s pravilnicima HAKOM-a i Ministarstva mora, prometa i infrastrukture. Njima je propisan izračun i iznos naknada. Ove naknade plaćaju se za tekuću godinu, odnosno za razdoblje od godine dana unaprijed (u slučaju naknada za pravo uporabe radiofrekvencijskog spektra).

Grupa je u 2017. godini platila sljedeće naknade:

- naknade za uporabu adresa, brojeva i radiofrekvencijskog spektra prema pravilniku Ministarstva mora, prometa i infrastrukture (u korist državnog proračuna, Narodne novine br. 154/08, 28/09, 97/10, 92/12, 62/14, 147/14, 138/15 i 77/16),
- naknade za uporabu dodijeljenog radiofrekvencijskog spektra u skladu s Odlukom o odabiru najpovoljnijeg ponuđača u postupku javne dražbe od 6. studenog 2013. godine i
- naknade za uporabu adresa i brojeva, radiofrekvencijskog spektra i za obavljanje drugih poslova HAKOM-a, prema pravilniku HAKOM-a (u korist HAKOM-a, Narodne novine br. 33/17).

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak) Za godinu završenu 31. prosinca 2017. godine

38 Ovlaštenje za pružanje usluga i naknade (nastavak)

(d) Audiovizualne usluge i usluge elektroničkih medija

Prema izmjenama Zakona o audiovizualnim djelatnostima, koje su stupile na snagu u srpnju 2011. godine, Grupa je obvezna plaćati naknadu u iznosu od 2% ukupnog godišnjeg bruto prihoda ostvarenog obavljanjem audiovizualne djelatnosti na zahtjev u svrhu osiguravanja sredstava za provedbu Nacionalnog programa.

Pored navedenog, Grupa je (kao operater javnih komunikacijskih mreža), obvezna plaćati i naknadu u iznosu od 0,8% ukupnog godišnjeg bruto prihoda ostvarenog u prethodnoj kalendarskoj godini obavljanjem djelatnosti prijenosa i/ili retransmisije audiovizualnih programa i njihovih dijelova u javnim komunikacijskim mrežama, a što obuhvaća internetsku i kabelsku distribuciju, u svrhu osiguravanja sredstava za provedbu Nacionalnog programa.

Prema Zakonu o elektroničkim medijima koji je stupio na snagu 29. prosinca 2009. godine, Grupa je obvezna plaćati naknadu od 0,5% ukupnoga godišnjeg bruto prihoda ostvarenog u prethodnoj godini obavljanjem djelatnosti pružanja audiovizualnih medijskih usluga na zahtjev i djelatnosti pružanja usluga elektroničkih publikacija.

Licence nisu izdane svim članicama Grupe.

(e) Infrastruktura za elektroničku komunikaciju i povezana oprema

Društvo je kao infrastrukturni operater obvezna plaćati naknade za korištenje zemljišta za svoju EKI u visini koju je ugovorio s vlasnicima zemljišta ili u iznosima utvrđenim posebnim propisima. Zakonom o elektroničkim komunikacijama, jednim od posebnih propisa, uređuje se pravo puta kao pravo korištenja tuđih nekretnina za EKI. Naknade za pravo puta određene su Pravilnikom o potvrdi i naknadama za pravo puta (Narodne novine br. 152/11, 151/14) koji je usvojen od strane HAKOM-a u prosincu 2011. godine, a koji je na snazi od 4. siječnja 2012. godine. Naknada za korištenje zemljišta za EKI se računa prema površini zemljišta koja se koristi za postavljanje elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme. Zadnja izmjena Pravilnika o potvrdi i naknadi za pravo puta (Narodne novine br. 95/17) propisuje da se naknada za pravo puta plaća od dana zaprimanja zahtjeva za plaćanjem naknade a ne više od dana izdavanja potvrde za pravo puta.

(f) Opskrba električnom energijom

Hrvatska energetska regulatorna agencija (HERA) je dana 16. listopada 2016. godine Društvu izdala produženje dozvole za obavljanje energetske djelatnosti opskrbe električnom energijom na razdoblje od 5 godina.

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak) Za godinu završenu 31. prosinca 2017. godine

39 Plaćanja temeljena i netemeljena na dionicama

Na razini Grupe trenutno su aktualni sljedeći dugoročni planovi nagrađivanja: HT Variable 2014 i Lead to Win 2015, Lead to Win 2016 i Lead to Win 2017.

Lead to Win je DT-ov model upravljanja učinkom za top menadžere, adaptiran za lokalne potrebe, koji uključuje: upravljanje ciljevima, procjena potencijala i učinka (PPR) i sustav nasljeđivanja. Ovaj model je baziran na transparentnoj povezanost između procjene učinka i nagrada za kratkoročni bonus, LTI (dugoročni plan stimulacija) i SMP (Share matching Plan) plan dodjele bonus dionica, temeljen na dionici DT-a. Pravo na sudjelovanje i odobreni iznos za sudjelovanje ovise o individualnom učinku i definiranoj razini svake menadžerske pozicije tzv. MG (Management group) razini (MG1 – MG3), s tim da MG 1 predstavlja najvišu razinu menadžerske pozicije.

LTI plan, kao dio modela Lead to Win za 2017. godinu grupe Deutsche Telekom (u nastavku DT Grupa) predstavlja globalni instrument naknade na razini DT Grupe. Cilj LTI plana za 2017. godinu jest pojačanje spremnosti za preuzimanje poduzetničke suodgovornosti i poistovjećenje s DT Grupom, čime se srednjoročno i dugoročno povećava vrijednost DT Grupe, što vodi do boljeg usklađenja interesa rukovodstva i dioničara. Trajanje LTI 2017 plana obuhvaća razdoblje od 1. siječnja 2017. do 31. prosinca 2020.

HT Varijabla II 2013 je istekla je na dan 31. prosinca 2016. godine, te je odlukom Nadzornog odbora utvrđeno ukupno ostvarenje ciljeva od 33,7%. Sukladno tom ostvarenju, sudionicima su u svibnju 2017. godine isplaćene nagrade.

HT Variable II 2014 temelji se na novčanim isplatama, s četiri cilja jednake težine koji se ne mogu mijenjati za vrijeme trajanja plana. Dva cilja su financijski ključni pokazatelji poslovanja, prilagođena zarada po dionici (EPS) i prilagođeni poslovni povrat angažiranog kapitala (ROCE), treći i četvrti cilj su zadovoljstvo korisnika i zaposlenika. Trajanje plana iznosi četiri godine s početkom od 1. siječnja 2014. godine.

Po isteku trajanja plana, Nadzorni Odbor HT-a utvrđuje je li postignut svaki od ciljeva, a Uprava HT-a prema nalazu Nadzornog Odbora HT-a, određuje i objavljuje stupanj ostvarenja ciljeva.

Iznos nagrade Variable II za međunarodne poslovne lidere (BLT) određen je iznosom u individualnom ugovoru, a za ostale sudionike je to 30% ili 20% ugovorene godišnje plaće sudionika na početku plana, a ovisno o razini menadžmenta sudionika plana i odluci Nadzornog odbora. Godišnjom plaćom sudionika smatra se godišnji iznos ukupne fiksne plaće i godišnji iznos varijabilne plaće u slučaju 100% ostvarenja ciljeva.

Variable II nudi mogućnost premašivanja iznosa predviđenih za nagradu, uz ograničenje od 150% iznosa nagrade po cilju. Ciljevi su međusobno neovisni, stoga se svaki cilj procjenjuje zasebno. Mogući prebačaji kao i podbačaji u odnosu na ciljeve uzimaju se u obzir gradacijski po parametru svakog cilja.

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2017. godine

39 Plaćanja temeljena i netemeljena na dionicama (nastavak)

LTI kao dio Lead to Win Programa 2015, 2016 i 2017 također se temelji na novčanim isplatama, a iznos nagrade ovisi o menadžerskoj grupi (MG) kojoj pripada pozicija sudionika, kao i o ocjenama radnog učinka, s time da sudionik može biti samo onaj koji je ostvario ocjenu radnog učinka barem 3 (raspon ocjena je od 1 do 5). Na taj način iznos sudjelovanja je u rasponu od 10% do 30% ugovorene godišnje plaće ovisno i o MG i o ocjeni radnog učinka. Dotični iznos konvertira se u „fantomske“ (fiktivne) dionice DTAG-a i dodjeljuje se sudioniku u vidu dionica. Broj „fantomskih“ (fiktivnih) dionica temelji se na četiri jednako ponderirana cilja, koji se određuju na početku trajanja četverogodišnjeg plana, a na kraju razdoblja, dobiven ukupni broj „fantomskih“ (fiktivnih) dionica koji ovisi o ostvarenju definiranih ciljeva, ponovo se konvertira u gotovinski iznos koji se isplaćuje sudionicima plana. Za svaku godišnju tranšu određuje se privremena vrijednost. Valuta plana je Euro, a četiri definirana cilja predstavljaju ciljeve DT grupe.

Ciljevi su: ROCE (povrat na angažirani kapital), EPS (prilagođena dobit po dionici), CSAT (zadovoljstvo korisnika) i ESAT (zadovoljstvo zaposlenika). Ciljevi imaju koridor ostvarenja ciljeva između 0% i 150%, a dodijeljene dionice (osnovni broj) odgovaraju ostvarenju cilja od 100%.

Na kraju svake godine, Nadzorni odbor DTAG-a utvrđuje ostvarenje ciljeva. Na temelju razina ostvarenja, Uprava DTAG-a utvrđuje ostvarenja ciljeva za sudionike plana DTAG-a i komunicira ih prema sudionicima plana. Na temelju toga, odgovorna tijela ili odbori u društvima sudionicima poduzimaju mjere koje su potrebne za dotična društva.

MSP (Matching Share Plan) je model prema kojem sudionik može dobiti dionice HT-a nakon isteka četverogodišnjeg razdoblja. Sudionik je obavezan uložiti od 10% do 33,33% isplaćene godišnje bruto varijabilne plaće u dionice HT-a. Sudionik će primiti jednu dodatnu dionicu za svaku kupljenu pod uvjetom da ih drži neprekidno najkraće četiri godine od datuma kupnje (razdoblje ostvarivanja prava).

Kao dio Lead to Win Programa 2015, 2016 i 2017, uveden je i Share matching Plan (SMP), plan dodjele bonus dionica za menadžere koji obuhvaća skupinu menadžera u Management Grupama - MG1, MG 2 i MG 3. Plan dodjele bonus dionica je dugoročni dobrovoljni instrument naknade koji menadžere čini vlasnicima DTAG društva i omogućuje im da imaju koristi od uspjeha DT dionice. Iznos dobrovoljnog osobnog ulaganja kreće se između 10% i jedne trećine bruto iznosa kratkoročnog bonusa isplaćenog za prethodnu godinu. Trajanje SMP-a za 2017. obuhvaća razdoblje od 1. srpnja 2017. do 30. lipnja 2021. godine. Sudionik plana mora zadržati dionice DTAG-a kupljene u sklopu dobrovoljnog osobnog ulaganja u razdoblju zabrane trgovanja, a dionice će nositi odgovarajuću oznaku zabrane trgovanja. Po završetku trajanja plana sudioniku plana dodjeljuju se besplatne dionice DTAG-a. Omjer između broja dionica kupljenih u sklopu dobrovoljnog osobnog ulaganja i broja besplatnih bonus dionica ovisi o osobnom učinku sudionika plana.

Usluge zaposlenika priznaju se kao trošak na pro rata osnovi tijekom razdoblja ostvarivanja prava. Društvo mjeri vrijednost usluga sudionika plana indirektno, u odnosu na fer vrijednost odobrenih glavnčkih instrumenata. Fer vrijednost mjeri se na datum odobrenja koristeći važeće tržišne cijene.

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2017. godine

39 Plaćanja temeljena i netemeljena na dionicama (nastavak)

Svi dobiti i troškovi proizašli iz promjena rezerviranja za sve LTIP planove priznatih za primljene usluge zaposlenika tijekom godine prikazani su kako slijedi:

	2017. godina milijuni kuna	2016. godina milijuni kuna
Troškovi	-	(1)
	<u>-</u>	<u>(1)</u>

40 Naknade revizorima

Revizori financijskih izvješća Grupe pružili su u 2017. godini usluge u vrijednosti od 6 milijuna kuna (2016. godina: 5 milijuna kuna). Usluge u 2017. i 2016. godini uglavnom se odnose na troškove revizija i pregleda financijskih izvješća, te revizije financijskih izvješća pripremanih za regulatorne potrebe. Ostale usluge koje obavlja revizor financijskih izvještaja uključuju edukacijske usluge i preporuke vezane uz MSFI 15 projekt.